

2021.

IZVJEŠĆE

O RADU I POSLOVANJU HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2021.

Zagreb, lipanj 2022.

hzmo. HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

MISIJA

Provedba mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti na zakonskoj osnovi, u zakonom zadanim rokovima i uz prihvatljiv trošak.

VIZIJA

Izgradnja HZMO-a u modernu javnu ustanovu koja kao javni servis građana, uz korištenje suvremene tehnologije i informatizacije, jamči zakonitost, ažurnost i kvalitetu poslovanja.

Uvodna riječ

Poštovani,

u Izvješću o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2021. godinu prikazane su aktivnosti Zavoda u protekloj godini, s posebnim naglaskom na provedbu obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti.

Organizacija rada Zavoda u specifičnim okolnostima, koja je uspostavljena u prvoj godini promijenjenog načina poslovanja uzrokovanog pandemijom koronavirusa, pokazala se kvalitetnom i uspješnom te je potaknula dodatnu digitalizaciju i modernizaciju rada. Zavod kontinuirano radi na podizanju kvalitete svojih usluga ulaganjem u informacijsko-komunikacijske tehnologije, povećanju broja e-usluga, kvalitetnijem povezivanju s ostalim dionicima u procesu ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja, na povećanju stupnja transparentnosti i osiguranju prava na pristup informacijama.

Još jedna godina iza nas bila je institucionalno izazovna, a suočavanje s posljedicama pandemije generiralo je i dodatne zadaće u nadležnosti Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Kao nadležno tijelo, Zavod je uspješno proveo Odluku Vlade Republike Hrvatske o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19. Ujedno, s prvim danom 2021. započela je primjena Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe, za čiju je provedbu Zavod zadužen.

Promijenjene okolnosti rada, nove zadaće i nadležnosti, novi poslovni procesi te provedba zakonskih izmjena odvijale su se u sinergiji s redovitim poslovima rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u prvom i drugom stupnju. Istodobno, u Zavodu se kontinuirano razvijaju i provode projekti radi unaprjeđenja poslovanja i poboljšanja ažurnosti kako bi Zavod i nadalje ostao moderna javna ustanova koja građanima Republike Hrvatske pruža ažurnu i kvalitetnu uslugu, prilagođenu svim okolnostima i zahtjevima korisnika.

Novi izazovi u međunarodnom okruženju koji neminovno utječu i na procese u sustavu mirovinskog osiguranja zahtijevaju od nas strateška i konkretna rješenja radi osiguranja sigurne mirovinske budućnosti naših građana. U godini kada Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obilježava stoljeće postojanja mirovinskog osiguranja u Hrvatskoj, ponosni smo na sve provedeno u prethodnom razdoblju te poučeni novim iskustvima odgovorno gledamo prema budućnosti i izazovima koji su pred nama.

Ivan Serdar

Ravnatelj

Središnja služba
područne službe
područni uredi
ispostave
ČAKOVEC
VARAŽDIN
ZABOK
KOPRIVNICA
BJELOVAR
ZAGREB
VIROVITICA
OSIJEK
KARLOVAC
SISAK
RIJEKA
POŽEGA
VUKOVAR
SLAVONSKI BROD
PULA
GOSPIĆ
ZADAR
ŠIBENIK
SPLIT
DUBROVNIK

I.
1 UVOD

II.
6 STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

III.
26 USTROJSTVO, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA
27 Ustrojstvo Zavoda
29 Ljudski potencijali
32 Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda

IV.
35 UPRAVLJANJE ZAVODOM – RAD UPRAVNOG VIJEĆA

V.
39 OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA
40 Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja, o pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe i doplatku za djecu u upravnom postupku
51 Matična evidencija osiguranika i staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem
55 Imovinskopravno poslovanje
57 Javnost rada Zavoda i odnosi s javnošću

VI. 61 FINANCIJSKO POSLOVANJE
62 Financijsko poslovanje Zavoda
72 Poslovanje sredstvima za financiranje doplatka za djecu

VII. 76 PORTFELJ ZAVODA
77 Portfelj Zavoda na dan 31. prosinca 2021.
79 "Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo" d.o.o. i Kapitalni fond d.d.

VIII. 84 OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA ZAVODA ZA 2021.

IX. 106 SAŽETAK

X. 119 TABLIČNI PRILOG

UVOD

Sustav mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj uređen je i provodi se kao obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti te kao obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje. Predmet ovoga Izvješća je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i rad Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod). Poslovi iz mjerodavnosti Zavoda u 2021. godini obavljali su se u skladu s propisima i Financijskim planom Zavoda te prema Godišnjem planu rada Zavoda koje je donijelo Upravno vijeće Zavoda.

Na dan 31. prosinca 2021. u Zavodu je bio evidentiran 1 232 601 korisnik i 1 571 672 osiguranika, tako da je omjer između te dvije skupine bio 1 : 1,28 (u 2019. godini omjer je bio 1 : 1,25, a u 2020. bio je 1 : 1,24).

Ukupni prihodi Zavoda iznosili su 45,318 mlrd. kn, a rashodi 45,309 mlrd. kn. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 43,500 mlrd. kn, a u strukturi ostvarenih ukupnih rashoda čine 96,01%. U odnosu na 2020. godinu veći su za 3,2%.

Od 1. siječnja 2021. mirovine su usklađene za 0,56%, a od 1. srpnja 2021. za 2,46% (ukupna godišnja stopa usklađivanja mirovina bila je 3%).

Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (u daljnjem tekstu: ZOMO) za prosinac 2021., umanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.647,34 kn, udio te mirovine u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2021. iznosio je 36,36%, a prosječna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.976,93 kn ili 40,89% prosječne netoplaće za prosinac 2021. (7.280,00 kn).

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2021. iznosila je 2.849,66 kn ili 39,14% prosječne netoplaće za prosinac 2021., a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 3.309,21 kn ili 45,46% prosječne netoplaće za prosinac 2021.

U međunarodnim publikacijama kao prosječna mirovina najčešće se navodi prosječna starosna mirovina za puni radni vijek radnika i osoba koje samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost. Prema navedenim kriterijima, prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina na dan 31. prosinca 2021. iznosila je 4.079,33 kn, odnosno 56,03% prosječne netoplaće za prosinac 2021., a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 4.892,68 kn ili 67,21% prosječne netoplaće.

Osim obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, Zavod provodi i postupke radi ostvarivanja prava na doplatak za djecu. Rashodi za doplatak za djecu za 2021. iznosili su 1,252 mlrd. kn, a u odnosu na 2020. godinu manji su za 2,7%, zbog smanjenog broja korisnika i broja

djece u 2021. godini. U 2021. doplatak za djecu koristilo je prosječno 135 280 korisnika, za prosječno 264 801 dijete, a doplatak za djecu iznosio je prosječno 393,76 kn po djetetu.

Tijekom 2021. Zavodu je podneseno ukupno 478 285 zahtjeva za ostvarivanje prava (tuzemno i inozemno osiguranje, matična evidencija, doplatak za djecu i nacionalna naknada za starije osobe), od toga je 468 586 zahtjeva u prvom stupnju, a 9 699 zahtjeva koji se rješavaju u drugom stupnju. Zajedno s neriješenim predmetima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2021. na rješavanju bilo ukupno 525 090 zahtjeva, od kojih je riješeno 482 588 zahtjeva ili 91,91%.

Na dan 31. prosinca 2021.

1 232 601
korisnika mirovina

1 571 672
osiguranika

1 : 1,28
omjer

45,318 mlrd. kn
ukupni prihodi Zavoda

45,309 mlrd. kn
ukupni rashodi Zavoda

43,500 mlrd. kn
rashodi za mirovine i mirovinska primanja

2.647,34 kn
prosječna mirovina ostvarena prema ZOMO-u za prosinac 2021. (umanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje)

36,36%
udio prosječne mirovine u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2021. (7.280,00 kn)

tijekom 2021. Zavodu je podneseno ukupno

478 285

zahtjeva za ostvarivanje prava (tuzemno i inozemno osiguranje, matična evidencija, doplatak za djecu i nacionalna naknada za starije osobe)

468 586
zahtjeva u prvom stupnju

9 699
zahtjeva u drugom stupnju

zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2021. na rješavanju bilo ukupno

525 090

zahtjeva za ostvarivanje prava (tuzemno i inozemno osiguranje, matična evidencija, doplatak za djecu i nacionalna naknada za starije osobe), od kojih je riješeno

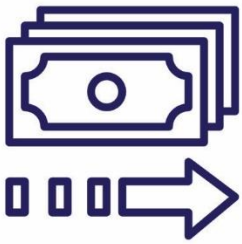
482 588 zahtjeva ili **91,91%**

prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u)
2.849,66 kn ili 39,14%
prosječne netoplaće

prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) bez mirovina ostvarenih primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju
3.309,21 kn ili 45,46%
prosječne netoplaće

starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina na dan 31. prosinca 2021. iznosila je
4.079,33 kn, odnosno 56,03%
prosječne netoplaće za prosinac 2021. (7.280,00 kn)

prosječna starosna mirovina na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je
4.892,68 kn ili 67,21%
prosječne netoplaće

Ostvarivanje prava na doplatak za djecu i rad HZMO-a u 2021.

rashodi za doplatak za djecu za 2021. iznosili su
1,252 mlrd. kn

doplatak za djecu koristilo je prosječno
135 280 korisnika, za prosječno – **264 801 djece**

doplatak za djecu iznosio je prosječno
393,76 kn po djetetu

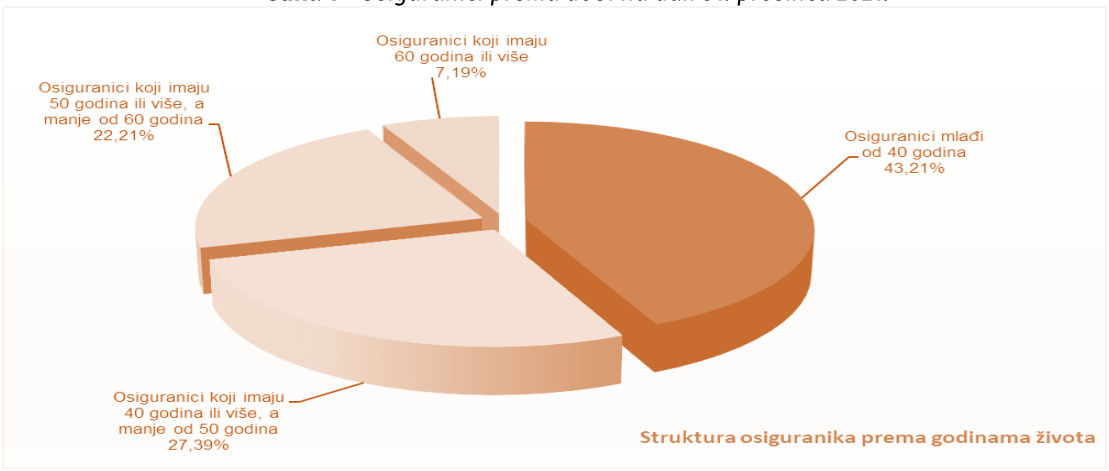
II.

STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

Osiguranici na dan 31. prosinca 2021.

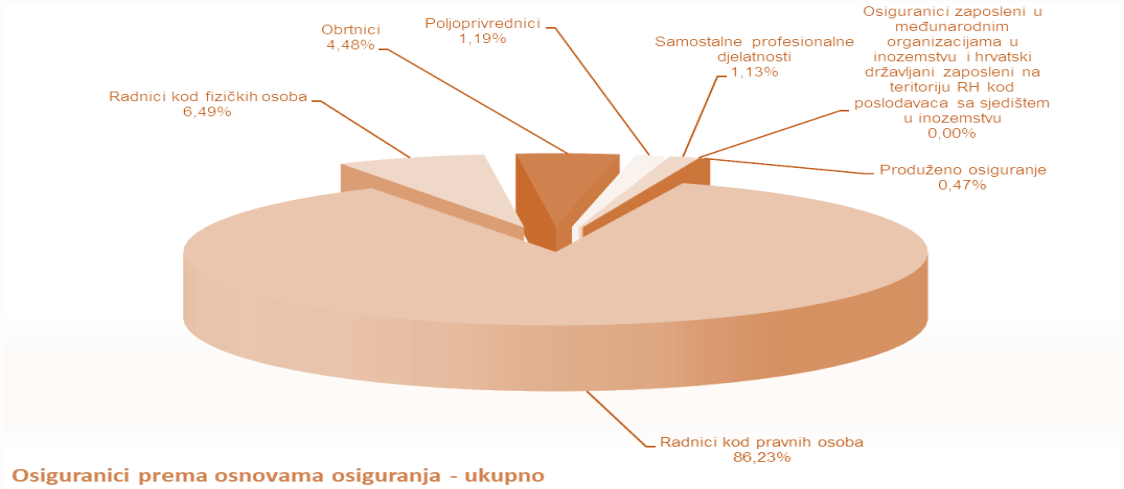
Na dan 31. prosinca 2021. u Zavodu su evidentirana 1 571 672 osiguranika. Od toga je evidentirano 679 096 (43,21%) osiguranika mlađih od 40 godina, 430 431 (27,39%) osiguranik u dobi od 40 do 49 godina, 349 091 (22,21%) osiguranik u dobi od 50 do 59 godina i 113 054 (7,19%) osiguranika u dobi od 60 i više godina.

Slika 1 *- Osiguranici prema dobi na dan 31. prosinca 2021.*

Prema osnovama osiguranja, evidentirana su 1 355 303 (86,23%) osiguranika zaposlena kod pravnih osoba, 102 037 (6,49%) osiguranika zaposlenih kod fizičkih osoba, 70 411 (4,48%) obrtnika, 18 697 (1,19%) poljoprivrednika, 17 794 (1,13%) osiguranika koji obavljaju samostalnu profesionalnu djelatnost, 68 (0,00%) osiguranika zaposlenih u međunarodnim organizacijama u inozemstvu i hrvatskih državljana zaposlenih na teritoriju Republike Hrvatske kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu i 7 362 (0,47%) osiguranika prijavljena na produženo osiguranje.

Slika 2 *- Osiguranici prema osnovi osiguranja na dan 31. prosinca 2021.*

Odnos broja osiguranika i korisnika mirovina

Nakon kontinuiranog rasta broja osiguranika u razdoblju od 2015. do 2019. godine, u 2020. godini zabilježen je blagi pad broja osiguranika, prvenstveno zbog usporavanja ekonomske aktivnosti povezane s pandemijom bolesti COVID-19, te je bilo evidentirano 1 536 300 osiguranih osoba, a u 2021. godini zabilježen je porast broja osiguranika koji je u prosincu 2021. iznosio 1 571 672.

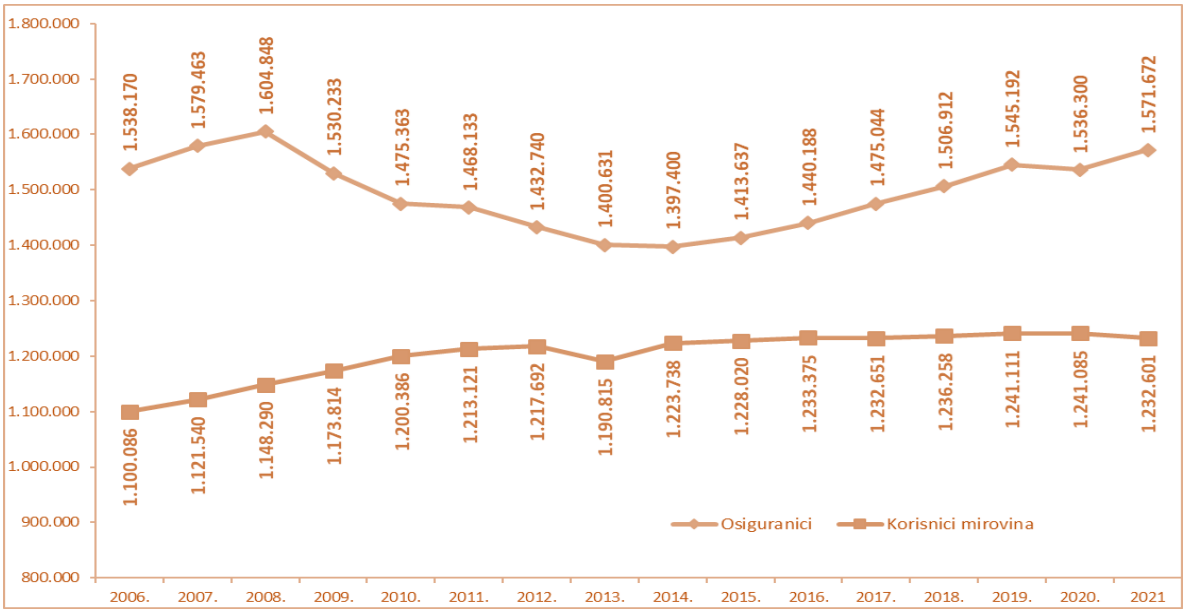
U razdoblju 2006. - 2016. usporen je rast ukupnog broja korisnika mirovina, a u 2017. prvi put smanjen je broj korisnika. U 2018. godini broj korisnika blago se povećao, za 0,3%, a slična kretanja bila su i u 2019. godini, kada se broj korisnika mirovina povećao za 0,4%. U 2020. zaustavljen je rast iz prethodnih godina te je broj korisnika mirovina ostao na razini 2019. godine, a u 2021. broj korisnika mirovina pao je za 0,7% u odnosu na 2020. godinu (*Slika 3).*

U razdoblju od 2008. do 2014. godine odnos broja osiguranika i korisnika mirovina se smanjio, s 1,40 : 1 u 2008. na 1,14 : 1 u 2014., nakon čega je uslijedilo razdoblje postupnog poboljšanja navedenog odnosa. Unatoč nepovoljnim demografskim kretanjima, kretanje odnosa broja osiguranika i korisnika mirovina pokazuje pozitivan trend u posljednjih nekoliko godina.

Na dan 31. prosinca 2018. evidentirano je ukupno 1 506 912 osiguranika i 1 236 258 korisnika mirovine te je omjer iznosio 1,22 : 1. Na dan 31. prosinca 2019. evidentirana su ukupno 1 545 192 osiguranika i 1 241 111 korisnika mirovine te je omjer iznosio 1,25 : 1.

Na dan 31. prosinca 2020. evidentirano je ukupno 1 536 300 osiguranika i 1 241 085 korisnika mirovine te je omjer iznosio 1,24 : 1, a na dan 31. prosinca 2021. evidentirana su ukupno 1 571 672 osiguranika i 1 232 601 korisnik mirovine te je omjer iznosio 1,28: 1.

Slika 3 - *Broj osiguranika i korisnika mirovine, stanje na dan 31. prosinca*

Tablica 1. *Broj osiguranika i korisnika mirovina u razdoblju od 2006. do 2021.*

Stanje na dan 31. prosinca

Godine	Osiguranici	Korisnici mirovina	Odnos
0	*1*	*2*	*3*
2006.	1538170	1100086	1,40
2007.	1579463	1121540	1,41
2008.	1604848	1148290	1,40
2009.	1530233	1173814	1,30
2010.	1475363	1200386	1,23
2011.	1468133	1213121	1,21
2012.	1432740	1217692	1,18
2013.	1400631	1190815	1,18
2014.	1397400	1223738	1,14
2015.	1413637	1228020	1,15
2016.	1440188	1233375	1,17
2017.	1475044	1232651	1,20
2018.	1506912	1236258	1,22
2019.	1545192	1241111	1,25
2020.	1536300	1241085	1,24
2021.	1571672	1232601	1,28

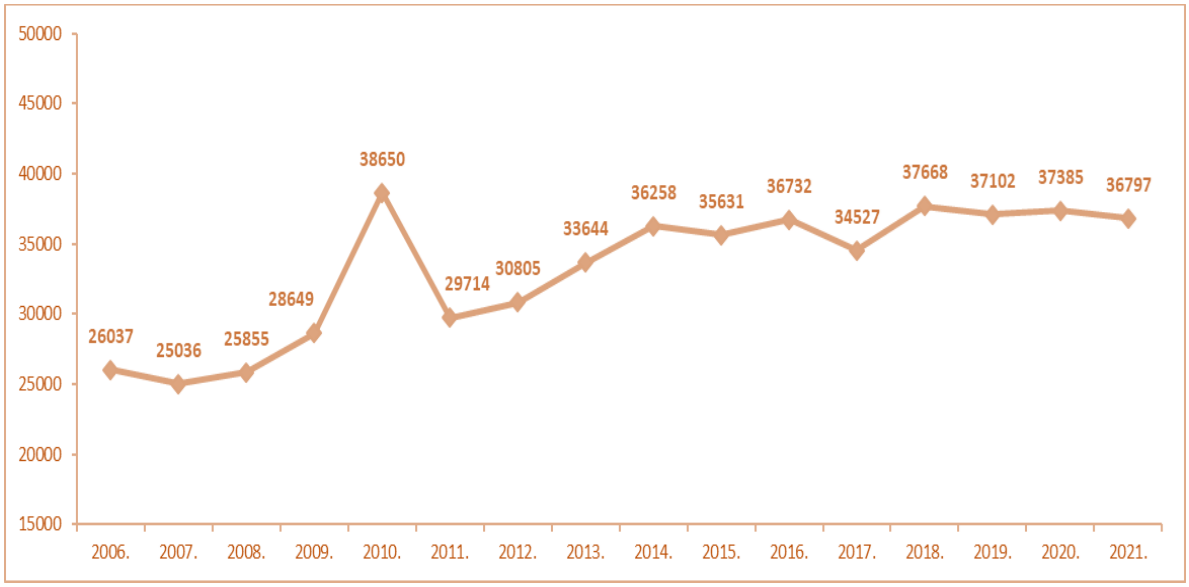
Kretanje broja korisnika mirovina

Nakon usporenog rasta broja novih korisnika mirovina u razdoblju 2000. - 2004., u razdoblju 2005. - 2010. povećao se priljev novih korisnika, koji je zbog gospodarske krize i povećane nezaposlenosti bio najizraženiji tijekom 2009. te u 2010. godini, kada se broj novih korisnika povećao zbog stupanja na snagu novih, strožih odredbi koje se odnose na prijevremenu starosnu mirovinu. Nakon 2010. godine nepovoljan trend rasta broja novih korisnika mirovina ublažen je te je relativno stabilan u posljednjih sedam godina. Na povećanje broja korisnika mirovina utjecala je i činjenica da posljednjih nekoliko godina u mirovinu odlazi najbrojnija, tzv. *baby boom* generacija, rođena u prvom desetljeću nakon II. svjetskog rata.

U 2021. godini ukupno su evidentirana 51 583 korisnika koji su prvi put ostvarili pravo na mirovinu (36 797 starosnih i prijevremenih starosnih mirovina, 2 319 invalidskih mirovina i 12 467 obiteljskih mirovina), što je povećanje od 3,15% u odnosu na 2020. godinu, kada je evidentirano 50 008 novih korisnika.

Na *Slici* 4 prikazan je broj novih korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine u razdoblju 2006. - 2021.

Slika 4 *- Broj novih korisnika* ***starosne i prijevremene starosne*** *mirovine*

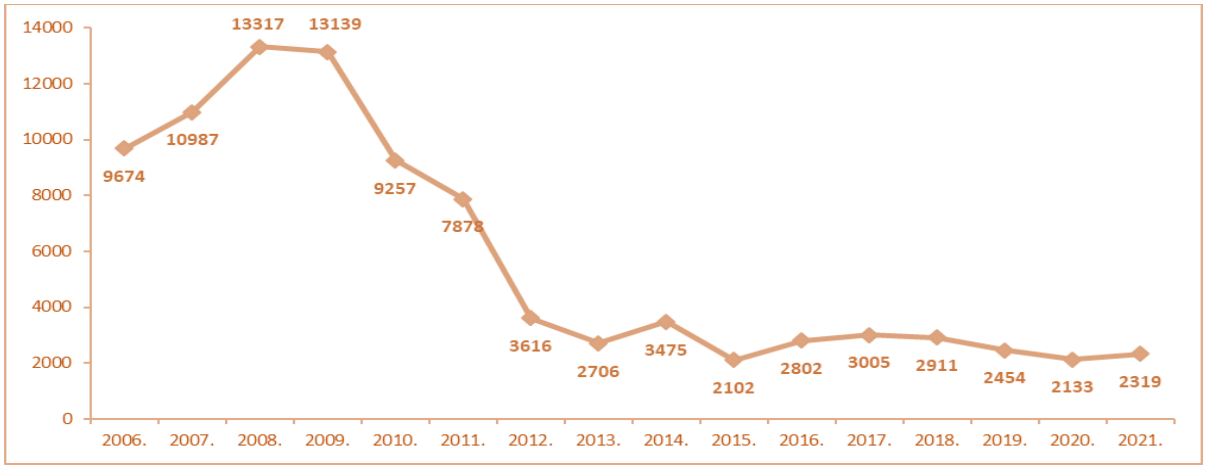

Broj novih korisnika *invalidske mirovine* (2 319) povećao se u odnosu na 2020. godinu za 8,72% (2020. godine evidentirana su 2 133 nova korisnika invalidske mirovine). Priljev novih korisnika invalidske mirovine znatno se smanjio u odnosu na broj novih korisnika prije mirovinske reforme, s iznimkom u 1999. godini kada su dotadašnjim invalidima rada prevedena prava na invalidsku mirovinu. Zbog povećanja dobne granice za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu i starije životne dobi osiguranika kod kojih češće nastaje smanjenje ili gubitak radne sposobnosti, nakon 2000. godine ponovno se ubrzano povećavao broj novih korisnika invalidske mirovine, što je kulminiralo krizne 2008. i 2009. godine.

Na povećani priljev invalidskih mirovina utjecali su i socijalni razlozi i nezaposlenost, što je osobito bilo izraženo tijekom gospodarske krize tijekom 2009. i 2010. godine, kao i činjenica da se invalidska mirovina povoljnije određuje od prijevremene starosne mirovine. Ovaj nepovoljni trend zaustavljen je 2010. godine, a naročito tijekom posljednjih nekoliko godina, kada se primjenom strožih kriterija za ocjenu radne sposobnosti priljev korisnika invalidske mirovine višestruko smanjio u odnosu na prethodno razdoblje.

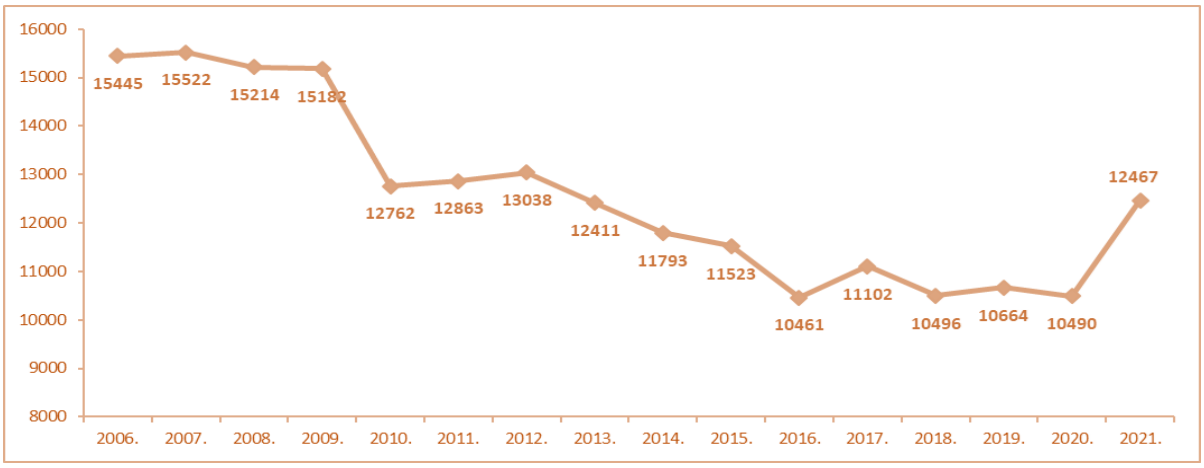
Posljednjih šest godina broj novih korisnika invalidske mirovine znatno je smanjen (prosječno je bilo 2 604 nova korisnika godišnje) te je nastavljen trend kontinuiranog smanjenja priljeva ove kategorije korisnika u mirovinski sustav *(Slika 5)*.

***Slika 5** - Broj novih korisnika **invalidske** mirovine*

Kao posljedica povećanja ukupnog broja korisnika mirovina i povećanja prosječne životne dobi korisnika, do 2006. godine postupno se povećavao broj novih korisnika *obiteljske mirovine*. Posljednjih desetak godina broj novih korisnika obiteljske mirovine blago se smanjuje jer je određenom broju korisnika povoljnija osobna starosna, odnosno prijevremena starosna mirovina od obiteljske mirovine. Međutim, zbog pandemije bolesti COVID-19, u 2021. godini povećan je broj novih korisnika obiteljske mirovine za 18,85% u odnosu na prethodnu godinu (*Slika 6*).

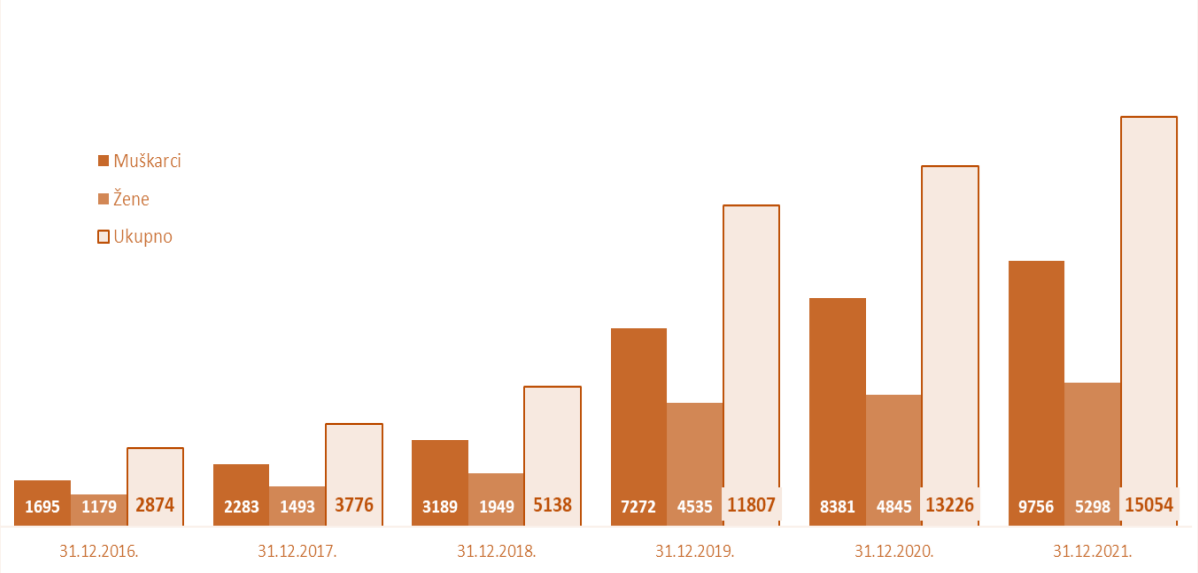
***Slika 6** - Broj novih korisnika **obiteljske** mirovine*

Izmjenama ZOMO-a od 1. siječnja 2014. korisnicima starosne mirovine omogućeno je zapošljavanje do polovice punog radnog vremena, a izmjenama ZOMO-a od 1. siječnja 2019. to je omogućeno i korisnicima starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika, kao i korisnicima prijevremene starosne mirovine. Izmjenama ZOMO-a od 1. kolovoza 2021. zapošljavanje do polovice punog radnog vremena omogućeno je i korisnicima obiteljske mirovine te je zbog svega navedenog posljednjih nekoliko godina znatno porastao broj korisnika koji rade do polovice punog radnog vremena.

Na dan 31. prosinca 2016. evidentirana su 2 874 korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine, ostvarene prema ZOMO-u, koji rade do polovice punog radnog vremena, a na dan 31. prosinca 2021. evidentirano je 15 054 ovih korisnika (u navedeni broj uključeni su i korisnici obiteljske mirovine koji rade do polovice punog radnog vremena), što je povećanje za 12 180 korisnika, odnosno za 423,80% u navedenom razdoblju.

Slika 7 *– Osiguranici/ZOMO korisnici* ***starosne, prijevremene starosne*** *te korisnici obiteljske mirovine koji rade do polovice punog radnog vremena*

Korisnici mirovina prema godinama mirovinskog staža i trajanju korištenja mirovine

Prosječan mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 32 godine, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 22 godine, a prosječan mirovinski staž na temelju kojeg je određena obiteljska mirovina iznosi 29 godina.

Prosjek mirovinskog staža svih korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u iznosi 31 godinu, a u posljednjih deset godina prosječni mirovinski staž povećao se za dvije godine *(Tablica 2.)*, na što je povoljno utjecala činjenica da novi korisnici mirovina imaju u prosjeku dulji mirovinski staž od prosječnog staža svih korisnika mirovine (prosječan mirovinski staž novih korisnika koji su ostvarili mirovinu u 2021. godini iznosi 32 godine i 9 mjeseci). Udio ukupnog broja korisnika s navršenim mirovinskim stažem od 40 i više godina u ukupnom broju korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u postupno se povećavao te je u 2014. iznosio 13,57%, a do 31. prosinca 2021. njihov udio povećao se na 18,55%.

Tablica 2. *Broj korisnika prema vrstama mirovina i mirovinskom stažu – ZOMO*

Stanje: 31. prosinca

Godine	VRSTE MIROVINA														
	Starosna			Prijevremena starosna			Invalidska			Obiteljska			UKUPNO		
	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2006.	517523	100,4	32	55013	113,3	34	236847	100,9	23	233733	101,3	27	1043116	101,3	29
2007.	517317	100,0	32	61169	111,2	34	239972	101,3	23	235364	100,7	27	1053822	101,0	29
2008.	517626	100,1	32	69743	114,0	34	246566	102,7	23	237021	100,7	27	1070956	101,6	29
2009.	514501	99,4	32	83397	119,6	35	252345	102,3	24	237793	100,3	27	1088036	101,6	29
2010.	513895	99,9	32	105910	127,0	35	254555	100,9	23	237993	100,1	27	1112353	102,2	29
2011.	510704	99,4	32	119741	113,1	35	254437	100,0	23	239217	100,5	27	1124099	101,1	29
2012.	508132	99,5	32	132792	110,9	35	248537	97,7	23	238839	99,8	28	1128300	100,4	29
2013.	494377	97,3	32	146706	110,5	36	231498	93,1	23	226774	95,0	28	1099355	97,4	30
2014.	510159	103,2	32	160374	109,3	36	229191	99,0	23	231600	102,1	28	1131324	102,9	30
2015.	600186	117,6	32	170715	106,4	36	134665	58,8	22	229600	99,1	27	1135166	100,3	30
2016.	602802	100,4	31	179931	105,4	36	129613	96,2	22	227617	99,1	28	1140124	100,4	30
2017.	602982	100,0	32	186589	103,7	36	125510	96,8	22	225105	98,9	28	1140414	100,0	30
2018.	607022	100,7	31	193492	103,7	36	120101	95,7	22	222230	98,7	28	1142845	100,2	30
2019.	615224	101,4	31	199032	102,9	36	113127	94,2	22	219739	98,9	28	1147122	100,4	31
2020.	619657	100,7	31	203545	102,3	36	107357	94,9	22	216511	98,5	28	1147070	100,0	31
2021.	616956	99,6	32	206342	101,4	36	101888	94,9	22	213910	98,8	29	1139096	99,3	31

Napomena: *U broj korisnika mirovine nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.*
U broj korisnika prijevremene starosne mirovine nisu uključeni korisnici prema čl. 36. Zakona o mirovinskom osiguranju.
Za obiteljske mirovine staž se odnosi na staž umrlog osiguranika od kojeg je određeno pravo na mirovinu.

Iako se postupno povećava prosječna životna dob za odlazak u starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu zbog postupnog povećanja prosječnog trajanja života, u 2021. godini bilježi se neznatan pomak u višegodišnjem trendu povećanja prosječnog trajanja korištenja starosne mirovine, koje iznosi 21 godinu i 3 mjeseca. Prosječno korištenje invalidske mirovine iznosi 19 godina i 6 mjeseci, a obiteljske mirovine 18 godina i 3 mjeseca *(Tablica 3.)*.

Tablica 3. *Prosječno korištenje mirovine (broj godina i mjeseci) – ZOMO*

Stanje: 31. prosinca

Godina	Vrste mirovina						
	Starosna			Invalidska			Obiteljska
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
0	1	2	3	4	5	6	7
2006.	16 11	15 10	19 02	19 03	17 06	24 05	16 05
2007.	17 02	16 00	19 10	19 04	17 06	24 04	16 05
2008.	17 06	16 04	20 00	19 00	17 05	23 10	16 06
2009.	17 11	16 08	20 07	19 02	17 04	24 04	16 08
2010.	18 01	16 10	20 09	19 04	17 07	24 03	16 10
2011.	18 07	17 04	21 02	19 01	17 00	24 06	17 00
2012.	19 00	17 07	21 10	19 05	17 08	24 05	17 03
2013.	19 07	18 01	22 02	20 04	18 05	25 03	17 03
2014.	19 04	17 09	21 11	20 08	18 06	26 00	17 07
2015.	20 05	18 06	23 03	18 08	17 03	23 07	17 10
2016.	20 07	18 09	23 05	17 11	16 10	22 03	17 09
2017.	20 11	18 11	24 00	18 03	17 02	22 03	18 00
2018.	21 01	18 11	24 03	18 08	17 05	23 04	18 02
2019.	21 02	18 11	24 05	18 06	17 08	22 02	18 03
2020.	21 03	18 10	24 08	19 03	18 01	23 04	18 08
2021.	21 03	18 10	24 09	19 06	18 08	23 00	18 03

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Dobna struktura korisnika mirovina

Kao posljedica reforme mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti iz 1999. godine i promjena u mirovinskom sustavu u dosadašnjem razdoblju te postupnog povećanja prosječnog životnog vijeka, postupno se povećava prosječna životna dob umirovljenika.

U 2021. godini prosječna životna dob korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u je 71 godina i 10 mjeseci (žene 72 godine i 3 mjeseca, muškarci 71 godina i 2 mjeseca).

Prosječna životna dob korisnika starosne mirovine je 72 godine i 9 mjeseci, korisnika invalidske mirovine 62 godine i 4 mjeseca, a korisnika obiteljske mirovine 72 godine i 9 mjeseci.

U ukupnom broju korisnika mirovina prema ZOMO-u najveći broj korisnika je u dobnoj skupini od 65 do 69 godina (281 039 korisnika odnosno 24,67%), udio korisnika u mlađim dobnim skupinama blago se smanjuje, a istodobno se povećava udio korisnika u starijim dobnim skupinama. Takav trend očekuje se i ubuduće.

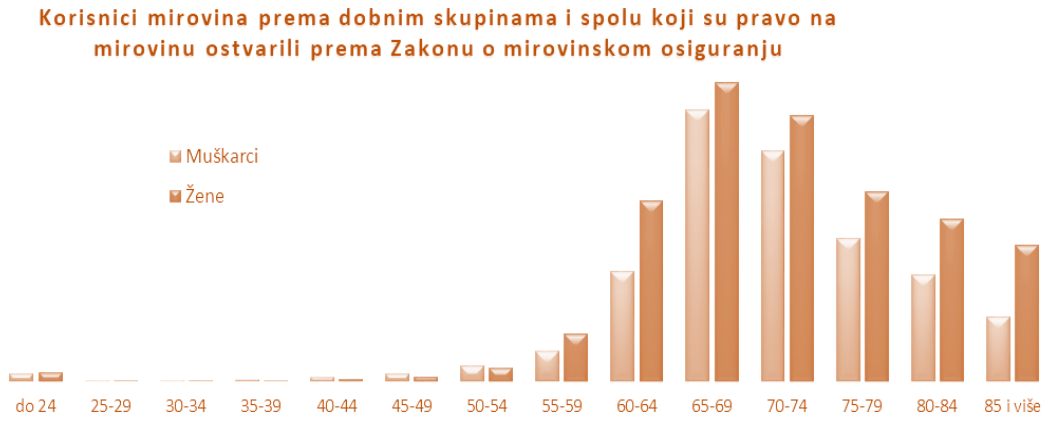
Tablica 4. *Korisnici mirovina prema dobnim skupinama (starosna, invalidska i obiteljska mirovina)*

Stanje: 31. prosinca 2021.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	8730	0,77	4043	0,82	4687	0,72
2.	25-29	717	0,06	367	0,07	350	0,05
3.	30-34	684	0,06	448	0,09	236	0,04
4.	35-39	1668	0,15	1092	0,22	576	0,09
5.	40-44	3602	0,32	2261	0,46	1341	0,21
6.	45-49	6439	0,57	4044	0,82	2395	0,37
7.	50-54	15068	1,32	8137	1,65	6931	1,07
8.	55-59	38584	3,39	15021	3,05	23563	3,64
9.	60-64	143150	12,57	54192	11,02	88958	13,74
10.	65-69	281039	24,67	133906	27,22	147133	22,73
11.	70-74	244662	21,48	113670	23,11	130992	20,24
12.	75-79	163585	14,36	70369	14,31	93216	14,40
13.	80-84	132174	11,60	52320	10,64	79854	12,34
14.	85 i više	98994	8,69	31989	6,50	67005	10,35
15.	Nepoznato	0		0		0	
UKUPNO		**1139096**	**100,00**	**491859**	**100,00**	**647237**	**100,00**

Napomena: *U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.*

Slika 8 *– Korisnici mirovina prema dobnim skupinama (starosna, invalidska i obiteljska mirovina)*

Tablica 5. *Korisnici* ***starosne*** *mirovine prema dobnim skupinama i spolu*

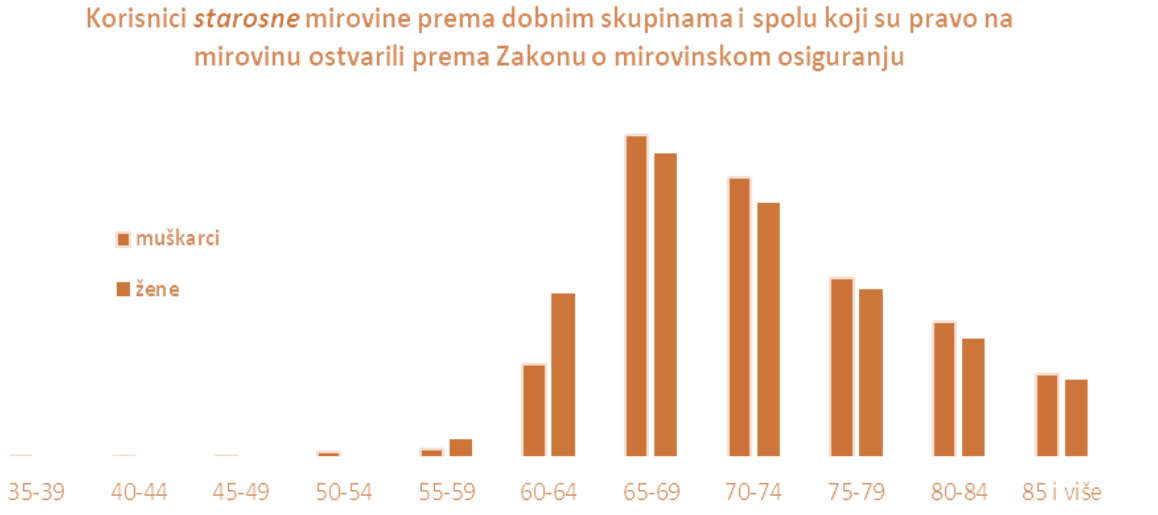
Stanje: 31. prosinca 2021.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24						
2.	25-29						
3.	30-34						
4.	35-39	**2**	0,00	**2**	0,00		
5.	40-44	**102**	0,01	**100**	0,02	**2**	0,00
6.	45-49	**532**	0,06	**490**	0,12	**42**	0,01
7.	50-54	**1960**	0,24	**1857**	0,45	**103**	0,03
8.	55-59	**10033**	1,22	**3048**	0,74	**6985**	1,70
9.	60-64	**95830**	11,64	**34705**	8,42	**61125**	14,86
10.	65-69	**232937**	28,29	**120088**	29,15	**112849**	27,43
11.	70-74	**198705**	24,14	**104108**	25,27	**94597**	23,00
12.	75-79	**129221**	15,70	**66472**	16,14	**62749**	15,25
13.	80-84	**94386**	11,46	**50396**	12,23	**43990**	10,69
14.	85 i više	**59590**	7,24	**30696**	7,45	**28894**	7,02
15.	Nepoznato						
UKUPNO		**823298**	**100,00**	**411962**	**100,00**	**411336**	**100,00**

Napomena: *U broj korisnika mirovina* ***nisu uključeni*** *korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.*

Slika 9 *- Struktura korisnika starosne mirovine prema dobnim skupinama i spolu*

Stanje: 31. prosinca 2021.

Tablica 6. *Korisnici* ***invalidske*** *mirovine prema dobnim skupinama i spolu*

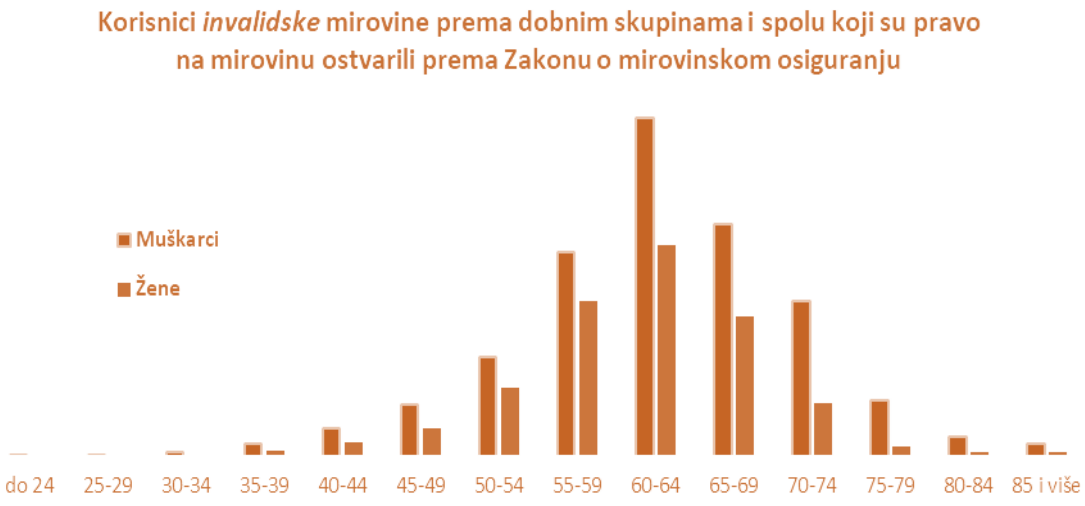
Stanje: 31. prosinca 2021.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	**5**	0,00	**5**	0,01	**0**	0,00
2.	25-29	**49**	0,05	**38**	0,06	**11**	0,03
3.	30-34	**287**	0,28	**221**	0,34	**66**	0,18
4.	35-39	**922**	0,90	**656**	1,01	**266**	0,72
5.	40-44	**2206**	2,17	**1472**	2,27	**734**	1,98
6.	45-49	**4238**	4,16	**2750**	4,24	**1488**	4,02
7.	50-54	**8916**	8,75	**5300**	8,17	**3616**	9,77
8.	55-59	**19210**	18,85	**10922**	16,84	**8288**	22,39
9.	60-64	**29420**	28,87	**18129**	27,94	**11291**	30,50
10.	65-69	**19944**	19,57	**12430**	19,16	**7514**	20,30
11.	70-74	**11142**	10,94	**8330**	12,84	**2812**	7,60
12.	75-79	**3470**	3,41	**2963**	4,57	**507**	1,37
13.	80-84	**1240**	1,22	**1044**	1,61	**196**	0,53
14.	85 i više	**839**	0,82	**614**	0,95	**225**	0,61
15.	Nepoznato						
UKUPNO		**101888**	**100,00**	**64874**	**100,00**	**37014**	**100,00**

Napomena: *U broj korisnika mirovina* ***nisu uključeni*** *korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.*

Slika 10 – *Struktura korisnika invalidske mirovine prema dobnim skupinama i spolu*

Stanje: 31. prosinca 2021.

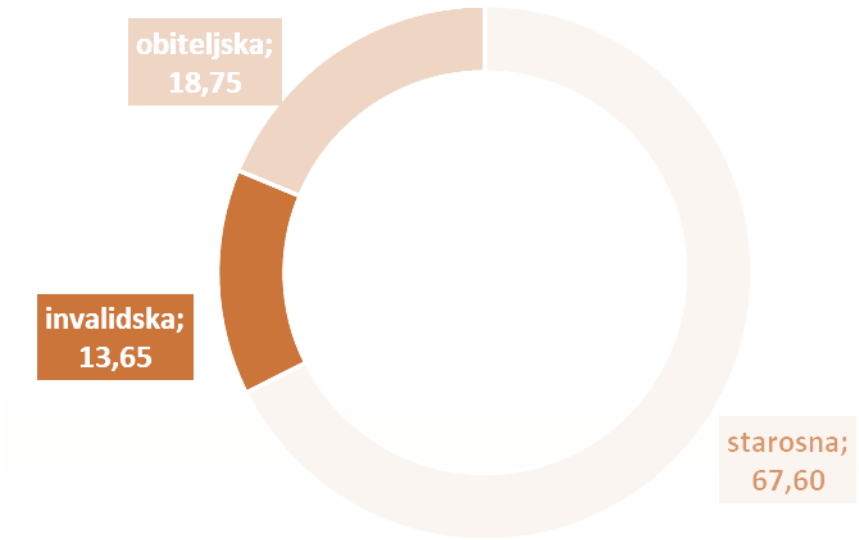

Korisnici mirovina prema vrstama mirovina na dan 31. prosinca 2021.

Od ukupno 1 232 601 korisnika mirovine na dan 31. prosinca 2021., u koji broj su uključeni i korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane, evidentirana su 833 243 (67,60%) korisnika starosne mirovine, u koji broj je uključeno 81 417 korisnika kojima je s navršenom životnom dobi za starosnu mirovinu invalidska mirovina prevedena na starosnu mirovinu. Invalidsku mirovinu ostvarilo je 168 299 korisnika (13,65%), a obiteljsku mirovinu 231 059 korisnika (18,75%).

Zbog smanjenog priljeva novih korisnika invalidske mirovine te prevedenih invalidskih mirovina na starosne mirovine, izražen je trend smanjenja broja korisnika invalidske mirovine i njihov udio u ukupnom broju korisnika mirovine. Također je blago smanjen udio obiteljskih mirovina u ukupnom broju korisnika.

Slika 11 *– Korisnici prema vrstama mirovina (u %)*

Ostala prava iz mirovinskog osiguranja

Prema propisima koji su bili na snazi do 31. prosinca 1998., u sustavu mirovinskog osiguranja ostvarivala su se, uz mirovinu, i druga prava: zaštitni dodatak uz mirovinu, novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja te doplatak za tuđu pomoć i njegu. Od 1. siječnja 1999. u sustavu mirovinskog osiguranja od navedenih prava ostvaruje se samo pravo na novčanu naknadu zbog tjelesnog oštećenja nastalog kao posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, a ostala navedena prava ukinuta su ili se ostvaruju u drugim sustavima. Stoga se broj korisnika ovih prava postupno smanjuje.

Na dan 31. prosinca 2021. evidentirana su 29 393 korisnika zaštitnog dodatka uz mirovinu, s prosječnom svotom od 548,79 kn, 54 578 korisnika novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja te 4 498 korisnika doplatka za pomoć i njegu, s prosječnom svotom od 940,91 kn (*Tablica 7.*).

Tablica 7. *Korisnici* ***ostalih primanja iz mirovinskog osiguranja*** *(stanje: 31. prosinca 2021.)*

Redni broj	Vrste prava	Broj korisnika	Prosječna svota naknade
0	1	2	3
1.	Korisnici kojima se uz mirovinu isplaćuje **zaštitni dodatak** ostvaren prema zakonima koji su se primjenjivali do 31. prosinca 1998.		
	Starosna	17176	542,48
	Invalidska	1906	626,42
	Obiteljska	10311	544,95
	UKUPNO	**29393**	**548,79**
2.	Naknada zbog **tjelesnog oštećenja** ostvarena prema **ZOMIO-u** koji se primjenjivao do 31. prosinca 1998.		
	Pravo uz mirovinu	42698	151,56
	Samostalno pravo	6126	138,13
	UKUPNO	**48824**	**149,88**
3.	Naknada zbog **tjelesnog oštećenja** ostvarena **prema ZOMO-u**		
	Pravo uz mirovinu	3672	302,63
	Samostalno pravo	1984	244,20
	UKUPNO	**5656**	**282,13**
4.	Naknada zbog **tjelesnog oštećenja** ostvarena prema **ZOMIO-u i ZOMO-u**	**98**	**383,20**
5.	**Doplatak za pomoć i njegu** ostvaren prema **ZOMIO-u** koji se je primjenjivao do 31. prosinca 1998.		
	a) Pravo uz mirovinu	4098	934,3
	b) Samostalno pravo - slijepi	156	1.236,40
	c) Samostalno pravo - ostali	244	862,93
	UKUPNO (b+c)	**400**	**1008,58**
	UKUPNO (a+b+c)	**4498**	**940,91**

Za pokriće dijela obveza mirovinskog osiguranja, koje nastaju priznanjem i određivanjem mirovina prema uvjetima povoljnijim od uvjeta propisanih općim propisima, sredstva se osiguravaju u državnom proračunu. Na taj način financiraju se mirovine ili dijelovi mirovina za ukupno 181 333 korisnika: hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, sudionika NOR-a, pripadnika Hrvatske domovinske vojske 1941. - 1945., bivših političkih zatvorenika, pripadnika bivše JNA, zastupnika u Hrvatskom saboru i članova Vlade, pripadnika HV-a, ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i drugih skupina korisnika mirovina *(Tablica 8.)*.

Tablica 8. *Korisnici mirovina koji su mirovinu ostvarili* ***prema posebnim propisima*** *(stanje 31. prosinca 2021.)*

Red. br.	Kategorije korisnika kojima su mirovine priznate i/ili određene prema posebnim propisima	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž
0	1	2	3	4
1.	Radnici na poslovima ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i pravosuđa, kao i na poslovima razminiranja:	17359	4.535,67	
	a) radnici na poslovima ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i pravosuđa, kojima je pravo na mirovinu priznato prema propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu Zakona o pravima DVO, PS i OSO	7739	4.596,55	31 11 28
	b) radnici na poslovima policijskih službenika, ovlaštenih službenih osoba pravosuđa i službene osobe s posebnim dužnostima i ovlastima u sigurnosno obavještajnom sustavu RH koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Zakonu o pravima DVO, PS i OSO	8995	4.496,97	35 05 09
	c) radnici na poslovima razminiranja	625	4.338,83	31 01 28
2.	Korisnici koji pravo na mirovinu ostvaruju prema Zakonu o vatrogastvu (NN 125/19)*	193	5.310,00	–
3.	Djelatne vojne osobe - DVO	15881	4.086,60	30 11 08
4.	Pripadnici Hrvatske domovinske vojske od 1941. do 1945. godine	2682	2.628,56	33 03 21
5.	Bivši politički zatvorenici	2387	4.128,05	33 02 27
6.	Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata - ZOHBDR	70836	6.157,60	18 07 24
7.	Mirovine priznate prema općim propisima, a određene prema ZOHBDR - u iz 2017. (čl. 27., 35., 36., 48. i 49. stavak 2.)	51725	2.967,38	29 06 16
8.	Pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije - JNA	4401	3.414,69	–
9.	Pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije - JNA - čl. 185. ZOMO	157	3.437,30	38 04 27
10.	Sudionici Narodnooslobodilačkog rata - NOR	6710	3.050,39	29 06 12
11.	Zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi Vlade, suci Ustavnog suda i glavni državni revizor	682	10.536,44	32 10 28
12.	Članovi Izvršnog vijeća Sabora, Saveznog izvršnog vijeća i administrativno umirovljeni javni službenici	77	3.582,03	29 00 17
13.	Bivši službenici u saveznim tijelima bivše SFRJ - članak 38. ZOMO	26	3.897,54	–
14.	Redoviti članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti - HAZU	132	9.483,59	41 10 16
15.	Radnici u Istarskim ugljenokopima "Tupljak" d.d. Labin	246	4.102,87	29 07 17
16.	Radnici profesionalno izloženi azbestu	851	3.339,93	27 09 05
17.	Osiguranici - članovi posade broda u međunarodnoj plovidbi i nacionalnoj plovidbi - članak 129.a stavak 2. Pomorskog zakonika	200	2.190,21	28 10 26
18.	Pripadnici Hrvatskog vijeća obrane - HVO	6788	3.488,01	06 09 22
UKUPNO		**181333**	**-**	**-**

Udio mirovine u plaći

U međunarodnim se publikacijama kao prosječna mirovina najčešće navodi prosječna starosna mirovina za puni radni vijek radnika i osoba koje samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost. Prema navedenim kriterijima, starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina na dan 31. prosinca 2021. iznosila je 4.079,33 kn, odnosno 56,03% prosječne netoplaće za prosinac 2021. (7.280 kn), a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 4.892,68 kn ili 67,21% prosječne netoplaće.

Tablica 9. *Pregled broja korisnika i prosječnih mirovina na dan 31. prosinca 2021. (korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)*

Vrste mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Udio prosječne mirovine umanjene za porez i prirez u netoplaći za prosinac 2021.	Bez međunarodnih ugovora		
				Broj korisnika	Prosječna mirovina	Udio prosječne mirovine umanjene za porez i prirez u netoplaći za prosinac 2021.
0	1	2		3	4	
Starosna	494300	2.849,66	39,14	402937	3.309,21	45,46
Starosna mirovina za **dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35.**	42641	3.771,56	51,81	37456	3.968,65	54,51
Starosna mirovina **prevedena iz invalidske ***	80015	2.514,41	34,54	69227	2.828,79	38,86
Ukupno starosna	**616956**	**2.869,90**	39,42	**509620**	**3.292,42**	45,23
Prijevremena starosna	205981	2.752,17	37,80	169823	3.060,09	42,03
Prijevremena starosna mirovina **zbog stečaja poslodavca - čl. 36.**	361	3.023,92	41,54	353	3.035,34	41,69
Sveukupno starosna	**823298**	**2.840,51**	39,02	**679796**	**3.234,25**	44,43
Invalidska *	101888	2.146,18	29,48	96260	2.242,21	30,80
Obiteljska	213910	2.142,57	29,43	182135	2.404,82	33,03
UKUPNO korisnika koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Zakonu o mirovinskom osiguranju	**1139096**	**2.647,34**	**36,36**	**958191**	**2.976,93**	**40,89**

Napomena: *U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.*

Prosječna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2021., umanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.647,34 kn, a njen udio u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2021. iznosio je 36,36%. Prosječna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.976,93 kn ili 40,89% prosječne netoplaće.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) iznosila je 2.849,66 kn ili 39,14% prosječne netoplaće, a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju iznosila je 3.309,21 kn ili 45,46% prosječne netoplaće.

Najniži udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći zabilježen je 2000. godine (37,62%). U 2001. godini udio se povećao nakon primjene Zakona o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima, kada su mirovine ostvarene do 31. prosinca 1998. povećane od 0,5% do 20%. Nakon smanjenja u 2002. i 2003. godini, udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći povećao se 2004. godine nakon uračunavanja u mirovinu dodatka od 100 kn i 6%. U studenome 2007. počeo se isplaćivati dodatak u iznosu od 4% na mirovine ostvarene u 1999. godini do 27% na mirovine ostvarene od 1. siječnja 2010. prema ZOMO-u, što je poboljšalo životni standard tzv. novih korisnika mirovina i ublažilo razlike među mirovinama ostvarenima u različitim razdobljima.

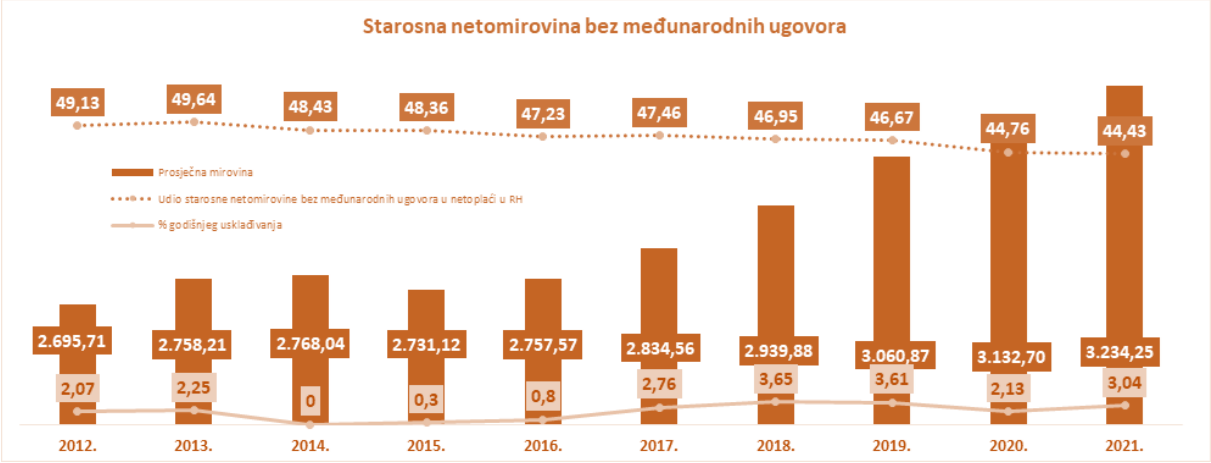
Tijekom 2010. i 2011. godine obustavljeno je usklađivanje mirovina, a od 1. siječnja 2012. mirovine se ponovno redovito usklađuju, u skladu s odredbama ZOMO-a. Međutim, zbog neznatnog, odnosno negativnog rasta plaća i potrošačkih cijena, mirovine se nisu usklađivale tijekom 2014. i u prvoj polovici 2015. godine, a od 1. srpnja 2015. usklađene su za 0,30%. Od 1. siječnja 2016. mirovine su usklađene za 0,46%, a od 1. srpnja 2016. za 0,35%. Od 1. siječnja 2017. mirovine su usklađene za 0,65%,

a od 1. srpnja 2017. za 2,1%. Od 1. siječnja 2018. mirovine su usklađene za 0,94%, a od 1. srpnja 2018. za 2,7%.

Od 1. siječnja 2019. mirovine su usklađene za 1,15%, a od 1. srpnja 2019. za 2,44%. Od 1. siječnja 2020. mirovine su usklađene za 0,70%, a od 1. srpnja 2020. za 1,41%. Od 1. siječnja 2021. mirovine su usklađene za 0,56%, a od 1. srpnja 2021. za 2,46%.

Unatoč tome što je ukupna godišnja stopa usklađivanja mirovina u 2017. (2,8%), u 2018. (3,7%), u 2019. (3,6%), u 2020. (2,1%) i u 2021. godini (3%) bila veća nego u prethodnim godinama, nastavljen je trend smanjivanja udjela prosječne mirovine u prosječnoj plaći, što je posljedica ubrzanog rasta plaća u posljednje četiri godine.

Slika 12 *– Prosječna starosna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, bez međunarodnih ugovora*

Na prosječnu svotu mirovine nepovoljno utječe činjenica da se posljednjih petnaestak godina, brže od povećanja ukupnog broja korisnika, povećava broj korisnika koji su mirovinu ostvarili *primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju,* odnosno pravnih propisa Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti. Na dan 31. prosinca 2021. evidentirano je 180 905 korisnika s mirovinom ostvarenom primjenom međunarodnih ugovora i njihov udio u sveukupnom broju korisnika mirovina iznosio je 15,88%, a npr. 2006. bila su evidentirana 91 592 takva korisnika ili 8,3% od ukupnog broja korisnika. Prosječna mirovina navedenih korisnika iznosi 901,62 kn i određena je na temelju približno 11 godina mirovinskog staža ostvarenog u Republici Hrvatskoj, a uz tu mirovinu korisnici su ostvarili i mirovinu od inozemnog nositelja osiguranja.

Prema podacima o visini mirovina ostvarenih prema ZOMO-u navedenim u *Tablici 10.*, najveći broj korisnika prima mirovinu u svoti od 2.000 kn do 2.500 kn, ukupno 195 384 ili 17% korisnika. Mirovinu u svoti do 1.500 kn ostvarila su 252 282 ili 22% korisnika, što je posljedica kratkog mirovinskog staža i niskih plaća, odnosno niskih osnovica osiguranja tih korisnika, kao i činjenice da se u ovoj kategoriji

nalazi većina korisnika mirovina ostvarenih primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju koji u prosjeku imaju relativno kratak mirovinski staž ostvaren u R Hrvatskoj.

Među korisnicima mirovina kojima se mirovina isplaćuje u svoti do 1.500 kn najzastupljenije su sljedeće skupine korisnika:

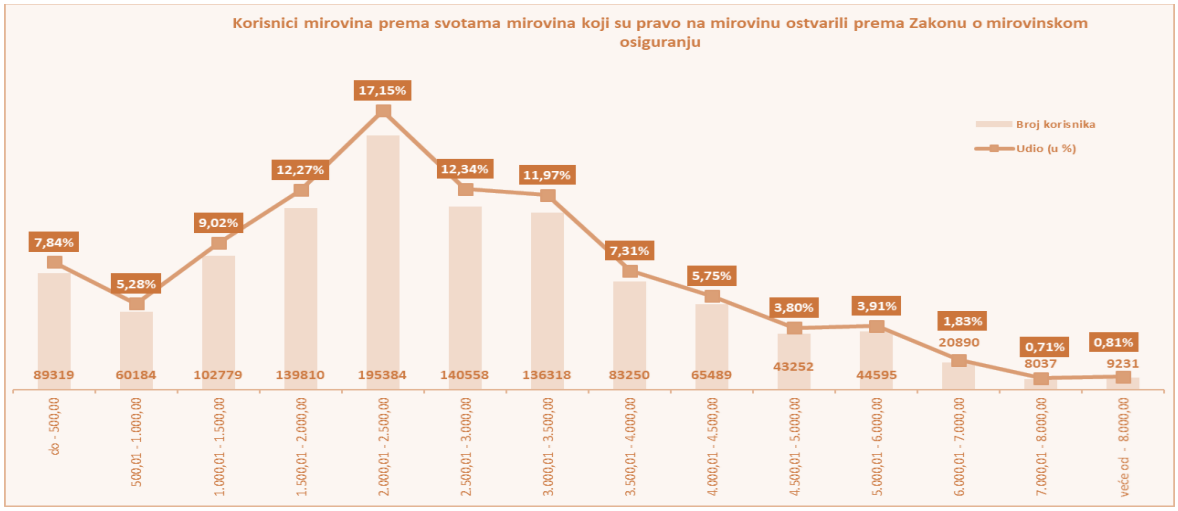
- korisnici mirovine ostvarene primjenom međunarodnog ugovora o socijalnom osiguranju, koji primaju i mirovinu od inozemnog nositelja osiguranja
- korisnici najniže mirovine s mirovinskim stažem kraćim od 20 godina, koji zbog najniže mirovine ostvaruju veću mirovinu od mirovine koju bi ostvarili na temelju svojih ostvarenih plaća, odnosno osnovica osiguranja
- poljoprivrednici koji su mirovinu ostvarili na temelju prosječno 21 godine mirovinskog staža, na temelju niskih osnovica, u visini najniže osnovice za obračun doprinosa
- zaposleni korisnici invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti, odnosno profesionalne nesposobnosti za rad, koji uz mirovinu primaju i plaću
- ostali korisnici koji su zbog kratkog mirovinskog staža i niskih plaća/osnovica ostvarili nisku mirovinu.

Tablica 10. *Korisnici mirovina ostvarenih prema ZOMO-u i svote mirovina prema vrstama mirovina na dan 31. prosinca 2021.*

Svote mirovina	Ukupno			Starosna mirovina *			Invalidska mirovina *			Obiteljska mirovina		
	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
do - 500,00	89319	232,08	30 10 26	64367	232,43	32 08 08	4956	273,02	19 00 24	19996	220,80	28 00 29
500,01 - 1.000,00	60184	744,58	25 02 20	40302	737,08	28 03 01	5030	761,38	15 01 05	14852	759,22	20 05 13
1.000,01 - 1.500,00	102779	1.240,98	19 08 11	59293	1.239,63	21 05 10	11554	1.284,49	14 07 00	31932	1.227,76	18 03 22
1.500,01 - 2.000,00	139810	1.761,05	25 00 24	85668	1.765,22	25 07 28	24061	1.766,89	20 00 06	30081	1.744,49	27 05 14
2.000,01 - 2.500,00	195384	2.246,41	28 10 00	123279	2.249,12	29 11 00	25832	2.236,20	23 05 14	46273	2.244,90	28 11 17
2.500,01 - 3.000,00	140558	2.734,17	33 04 02	99723	2.737,84	34 02 27	12984	2.719,29	25 11 23	27851	2.727,95	33 06 13
3.000,01 - 3.500,00	136318	3.207,67	34 07 05	108169	3.207,46	35 03 12	10650	3.177,46	25 07 26	17499	3.227,36	35 08 27
3.500,01 - 4.000,00	83250	3.737,56	36 05 01	70198	3.739,16	36 09 18	3482	3.721,24	28 04 09	9570	3.731,77	36 05 06
4.000,01 - 4.500,00	65489	4.236,80	37 08 16	57280	4.238,03	38 00 07	1639	4.219,74	29 05 28	6570	4.230,35	36 08 28
4.500,01 - 5.000,00	43252	4.731,17	38 08 24	39152	4.731,30	39 00 02	677	4.722,47	29 08 07	3423	4.731,36	37 02 02
5.000,01 - 6.000,00	44595	5.425,23	38 09 21	40320	5.424,50	39 00 17	627	5.427,29	29 03 12	3648	5.432,87	37 07 23
6.000,01 - 7.000,00	20890	6.408,06	38 07 17	19001	6.411,83	38 09 09	263	6.411,80	28 08 09	1626	6.363,45	38 06 24
7.000,01 - 8.000,00	8037	7.431,66	38 10 23	7564	7.432,59	38 10 17	86	7.383,82	29 07 06	387	7.424,10	41 03 22
veće od - 8.000,00	9231	9.425,73	40 07 05	8982	9.431,05	40 07 17	47	9.062,38	28 11 29	202	9.273,64	41 10 03
UKUPNO	**1139096**	**2.647,34**	**30 11 07**	**823298**	**2.840,51**	**32 08 01**	**101888**	**2.146,18**	**21 10 22**	**213910**	**2.142,57**	**28 06 05**

Napomena: *U broj korisnika mirovina* ***nisu uključeni*** *korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.*

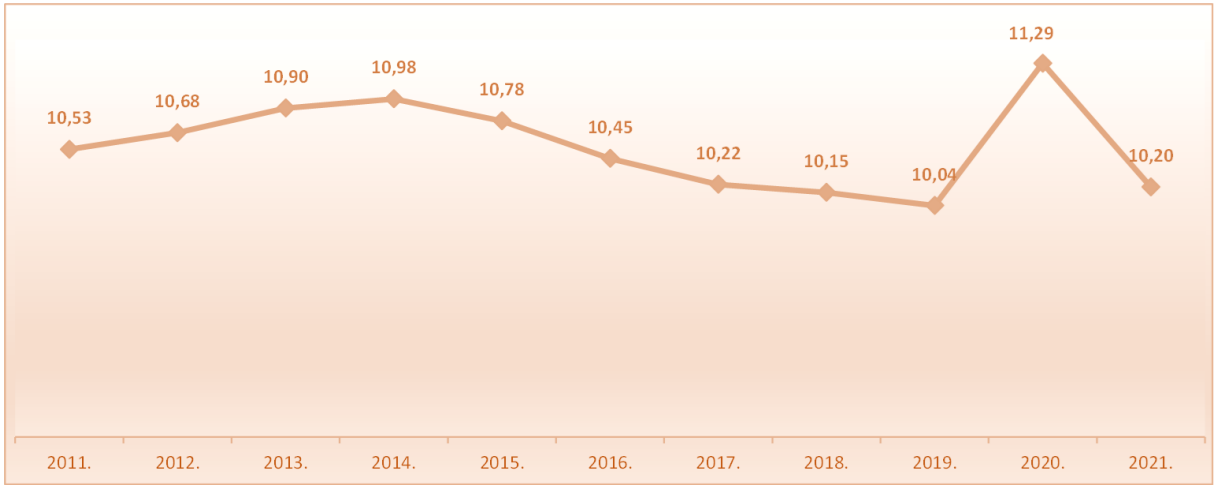
Slika 13 – *Korisnici mirovina ostvarenih prema ZOMO-u prema svotama mirovina*

Udio mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu

U razdoblju 2011. - 2014. postupno se povećavao udio mirovinskih rashoda (uključujući i rashode poslovanja) u bruto domaćem proizvodu (BDP), koji je u 2014. godini iznosio 10,98%. U 2015. godini udio mirovinskih rashoda u BDP-u neznatno se smanjio na 10,78%, a u 2016. smanjio se na 10,45%. U 2017. godini i dalje se bilježi pad udjela mirovinskih rashoda u BDP-u, i to na 10,22%, što je posljedica rasta BDP-a te stagnacije ukupnog broja korisnika mirovina tijekom 2017. godine. Sličan trend nastavljen je i u 2018. i 2019. godini. U 2020. godini udio mirovinskih rashoda u BDP-u znatno se povećao i iznosio je 11,29%, prvenstveno zbog pada BDP-a od 8% u 2020. godini, kao posljedica krize izazvane koronavirusom. U 2021. godini nastupio je oporavak hrvatskog gospodarstva i značajniji rast BDP-a te je zabilježen osjetan pad ukupnog broja korisnika mirovina, što je rezultiralo smanjenjem udjela mirovinskih rashoda u BDP-u na 10,20% *(Slika 14).*

Slika 14 *- Udio ukupnih mirovinskih rashoda u BDP-u (%)*

Napomena: *Izvor podataka - Državni zavod za statistiku i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje*

Udio mirovinskih rashoda u BDP-u bio je najveći u 2001. godini (11,83%), a sljedećih se godina postupno smanjivao te je u 2007. godini smanjen na 9,40%. U 2008. godini udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao se na 9,60%, na što je utjecala isplata dodatka na mirovine ostvarene od 1. siječnja 1999. prema ZOMO-u te povećanje broja korisnika prijevremene starosne mirovine i korisnika najniže mirovine nakon izmjena i dopuna ZOMO-a od 1. siječnja 2008. Udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao se na 10,52% u 2009. te na 10,68% u 2010. godini, što je posljedica povećanja ukupnog broja korisnika mirovine, isplate dodatka do 27% na mirovine i smanjenja BDP-a u tom kriznom razdoblju. Udio mirovinskih rashoda u BDP-u u 2011. godini blago se smanjio na 10,53%, što je posljedica neusklađivanja mirovina tijekom 2010. i 2011. godine.

Od 1. siječnja 2012. mirovine su se počele redovito usklađivati (2,06% u 2012. i 2,26% u 2013. godini) pa se, unatoč usporavanju rasta broja korisnika mirovine, udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao na 10,68% u 2012. te na 10,90% u 2013. godini. Zbog nastavka gospodarske krize, i u 2014. godini nastavljen je nepovoljan trend povećanja mirovinskih rashoda u BDP-u, iako se u 2014. mirovine nisu usklađivale zbog smanjenja potrošačkih cijena i prosječne plaće u R Hrvatskoj. U 2015. godini mirovine su usklađene za 0,30%, osim mirovina odnosno dijelova mirovina ostvarenih, odnosno određenih prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima koje se financiraju iz državnog proračuna, usklađivanje kojih je bilo uvjetovano povoljnim gospodarskim kretanjima. Stoga, iako mirovinski rashodi nisu znatnije rasli posljednjih godina, udio rashoda u BDP-u povećavao se i zbog stagnacije BDP-a u tom razdoblju.

Od 1. siječnja 2017. mirovine ostvarene odnosno određene prema posebnim propisima počele su se ponovno usklađivati u istom postotku kao i mirovine ostvarene prema općim propisima o mirovinskom osiguranju te je nadoknađeno usklađivanje koje nije bilo provedeno u razdoblju 2014. - 2016. Također je zbog povoljnijih gospodarskih kretanja i rasta plaća stopa usklađivanja mirovina bila veća nego prethodnih godina, ali se zbog povećanja BDP-a, po stopi većoj od povećanja rashoda za mirovine, udio rashoda za mirovine u BDP-u smanjio na 10,22% u 2017., na 10,15% u 2018. te na 10,04% u 2019. godini. U 2020. godini udio rashoda za mirovine u BDP-u povećao se na 11,29%, što je posljedica pada BDP-a u 2020. godini, a u 2021. smanjio se na 10,20% zbog rasta BDP-a i smanjenja ukupnog broja korisnika mirovina.

Demografsko starenje stanovništva Republike Hrvatske dugoročno će nepovoljno utjecati na omjer broja osiguranika i korisnika mirovina i na financijsko stanje u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti. Unatoč tome, sljedećih godina očekuje se usporavanje rasta mirovinskih rashoda s obzirom na to da se do 2030. godine postupno izjednačavaju uvjeti za starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu za žene i muškarce. Osim toga, uvjeti ostvarivanja i način određivanja mirovina potiču dulji ostanak u svijetu rada i kasniji odlazak u mirovinu, što je još izraženije nakon mirovinske reforme od 1. siječnja 2019.

Rast rashoda za mirovine i mirovinska primanja usporava se i zbog kontinuiranog smanjivanja broja korisnika prava koja se više ne ostvaruju prema ZOMO-U ili se ostvaruju kao druga, u prosjeku novčano manja prava – tjelesno oštećenje uzrokovano bolešću ili ozljedom, dodatak za pomoć i njegu, naknade iz invalidskog osiguranja te minimalna mirovina i zaštitni dodatak uz mirovinu.

Rast ukupnih rashoda posljednjih godina ublažen je racionalizacijom poslovanja Zavoda, kojom se postupno smanjio udio rashoda za administraciju mirovinskog sustava u ukupnim rashodima za mirovinsko osiguranje generacijske solidarnosti s 1,7% u 2008. na približno 1% u posljednjih nekoliko godina.

USTROJSTVO, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

1. USTROJSTVO ZAVODA

Ustrojstvo Zavoda, prava, obveze i odgovornosti tijela upravljanja i vođenja Zavoda te obavljanje stručno-administrativnih, pravnih i ostalih poslova uređeno je ZOMO-om, Statutom Zavoda[1] te drugim aktima Zavoda. Zavod je javna ustanova koja ima javne ovlasti u rješavanju o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe, u poslovima ostvarivanja prava osiguranih osoba, u provedbi uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te u provedbi i osiguravanju zakonitosti ostvarivanja prava osiguranih osoba. Zavod pruža stručnu pomoć pri ostvarivanju prava, provodi politiku razvitka i unaprjeđenja sustava mirovinskog osiguranja te obavlja druge poslove u vezi s provedbom i ostvarivanjem prava. U obavljanju svoje djelatnosti, surađuje i razmjenjuje podatke s povezanim institucijama (Središnji registar osiguranika, Ministarstvo financija – Porezna uprava, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje itd.) i jedan je od glavnih nositelja obrade statističkih podataka iz područja mirovinskog osiguranja.

Zavodom, prema ZOMO-u, upravlja Upravno vijeće, sastavljeno od devet članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske. Djelokrug, ustrojstvo, ovlasti, odgovornosti i tijela Zavoda utvrđeni su Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Za zakonitost rada Zavoda odgovoran je ravnatelj. Ravnatelj rukovodi Zavodom i u okviru svoje mjerodavnosti organizira rad i poslovanje Zavoda, predstavlja i zastupa Zavod te poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Zavoda. Ravnatelj predlaže osnove poslovne politike, financijski plan i godišnji plan rada, donosi odluke vezane uz poslovanje Zavoda, osim onih odluka o kojima odlučuje Upravno vijeće. Donosi sve opće akte, osim onih akata za koje je prema Statutu HZMO-a nadležno Upravno vijeće, te obavlja druge poslove propisane ZOMO-om i Statutom. Ravnatelj ima zamjenike i šest pomoćnika (za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe u upravnom postupku, za mirovinsko osiguranje, za provedbu uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, za pravne, opće i poslove gospodarenja imovinom Zavoda, za ekonomske poslove i za informatiku) koji vode, koordiniraju, organiziraju i kontroliraju poslove sektora kojim rukovode, pružaju stručnu pomoć ravnatelju u obavljanju poslova iz svojega djelokruga i ovlašteni su davati naloge i upute za rad iz svojega područja rada predstojnicima područnih službi/ureda, načelnicima i drugim radnicima Zavoda. Ravnatelja, zamjenike ravnatelja i pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske na mandat od četiri godine.

[1] *Statut Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – Narodne novine, br. 28/14, 24/15, 73/19 i 147/20*

U područnoj službi/uredu obavljanje poslova vodi i organizira predstojnik područne službe/ureda u okviru prava i dužnosti utvrđenih Statutom. Predstojnika područne službe/ureda imenuje ravnatelj Zavoda na temelju javnog natječaja i uz suglasnost ministra nadležnog za mirovinski sustav.

Zavod ima kolegijalno stručno tijelo - Stručno vijeće, sastavljeno od ravnatelja, zamjenika i pomoćnika ravnatelja, koje djeluje i u proširenom sastavu, s predstojnicima područnih službi i područnih ureda Zavoda. Stručno vijeće raspravlja o stručnim pitanjima vezanim uz rad Zavoda, daje Upravnom vijeću i ravnatelju stručna mišljenja i prijedloge rješenja iz područja organizacije rada i obavljanja djelatnosti Zavoda te utvrđuje prijedloge općih akata.

Radi obavljanja stručno-administrativnih, pravnih, ekonomskih i drugih poslova, Zavod je ustrojen tako da osigurava nesmetano, racionalno i uspješno obavljanje svoje djelatnosti, na način dostupan svim osiguranim osobama, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja, korisnicima doplatka za djecu i korisnicima nacionalne naknade za starije osobe. Osnovni zadatak Zavoda je da na zakonit način i u zakonom utvrđenim rokovima rješava o pravima osiguranika, tj. donosi rješenja o pravu te osigurava pretpostavke za redovitu isplatu mirovina i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe. Zavod obavlja poslove u jedinstvenoj stručnoj službi koja je organizirana, prema teritorijalnom načelu, u Središnju službu, sa sjedištem u Zagrebu, područne službe (5), područne urede (14), uglavnom sa sjedištem u gradovima – sjedištima županija, i ispostave (92), sa sjedištem u gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj.

U *Središnjoj službi* obavljaju se sljedeći poslovi: koordinacija i nadzor primjene zakona, Statuta i drugih općih akata Zavoda te uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, provedba politike razvoja i unaprjeđenja mirovinskog osiguranja, sudjelovanje u međudržavnim pregovorima i pregovorima s inozemnim nositeljima socijalnog osiguranja i pružanje međunarodne pravne pomoći, izrada prijedloga općih akata za provedbu mirovinskog osiguranja i drugih općih akata Zavoda, poslovi rješavanja u drugom stupnju o pravu na mirovinsko osiguranje, o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja, pravu na doplatak za djecu i pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe te o pravima primjenom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na području mirovina, obiteljskih davanja (doplatka za djecu) i određivanja mjerodavnog zakonodavstva te međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, poslovi revizije rješenja o svojstvu osiguranika i mirovinskom stažu, osiguravanje informatičke podrške poslovnom sustavu, provedba platnog prometa preko sustava Državne riznice i financijsko poslovanje, upravljanje i raspolaganje imovinom Zavoda, pravni poslovi u vezi s imovinom Zavoda i drugi imovinskopravni poslovi, poslovi upravljanja i razvoja ljudskih potencijala, poslovi unutarnje revizije te poslovi razvoja i koordinacije financijskog upravljanja i kontrole, poslovi javne nabave, informiranja javnosti, izdavanja stručno-informativnih publikacija o djelatnosti Zavoda i dr.

U područnim službama i područnim uredima, prema nadležnostima utvrđenima Statutom Zavoda, obavljaju se poslovi rješavanja u prvom stupnju o pravu na mirovinsko osiguranje, o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja, o pravu na doplatak za djecu, o pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe, o pravima primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na području mirovinskog osiguranja, poslovi vođenja matične evidencije o osiguranicima i korisnicima prava, poslovi vezani uz isplatu mirovina te drugi poslovi.

U ispostavama, organiziranim u sklopu područnih službi i područnih ureda, obavljaju se poslovi prijama stranaka i rješavanja zahtjeva vezanih uz osiguranje (prijava, odjava, promjena) te poslovi pružanja pravne pomoći osiguranicima u vezi s provedbom mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu, nacionalne naknade za starije osobe i ostvarivanjem prava.

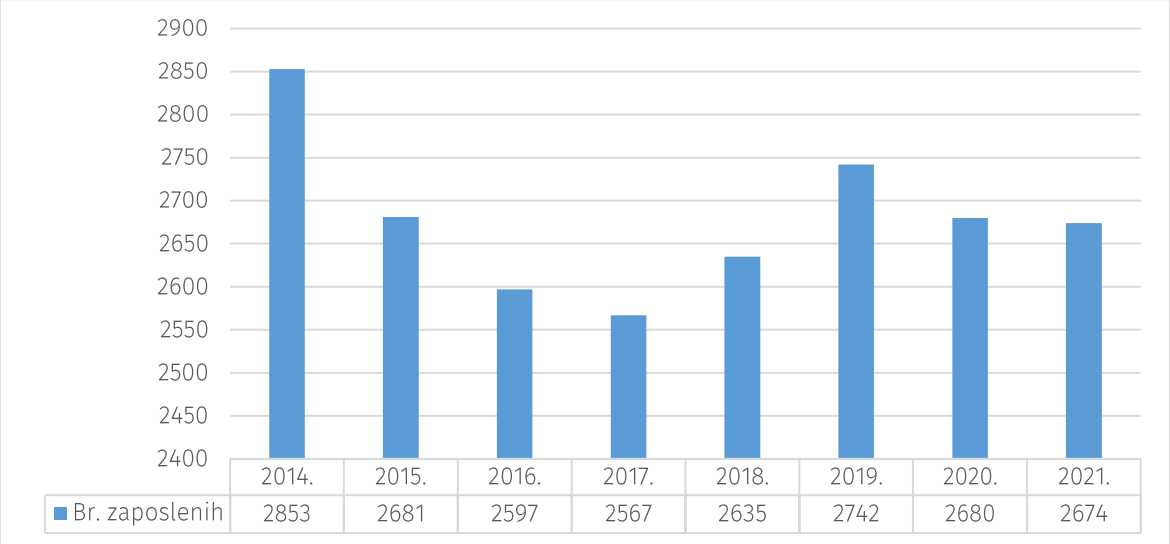
2. LJUDSKI POTENCIJALI

Struktura zaposlenih

Na kraju 2021. godine u Zavodu su bila zaposlena 2674 radnika, 68 manje nego na kraju 2020., odnosno broj zaposlenih smanjen je za 3%. U navedenom razdoblju radni odnos prestao je za ukupno 118 radnika, i to: za 71 radnika zbog odlaska u mirovinu, za 32 radnika zbog sporazumnog prestanka ugovora o radu, za 4 radnika zbog isteka rada na određeno vrijeme, za 6 radnika zbog drugih razloga prestanka ugovora o radu, a za 5 radnika zbog smrti. Radi održavanja kontinuiteta poslovanja Zavoda u 2021., zbog prestanka radnog odnosa navedenih radnika, tijekom 2021. prema javnim natječajima iz 2020. i 2021., na temelju suglasnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, zaposleno je 107 radnika, i to: na poslovima VSS 46 radnika, na poslovima VŠS 26 radnika i 35 radnika na poslovima SSS. Također, u 2021. godini 2 radnika su, zbog potrebe službe, premještena iz tijela državne uprave na rad u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Raspisani su javni natječaji za imenovanje predstojnika područnih ustrojstvenih jedinica, i to za područne službe u Osijeku, Rijeci, Splitu i Varaždinu, za područne urede u Bjelovaru, Čakovcu, Dubrovniku, Gospiću, Karlovcu, Koprivnici, Sisku, Slavonskom Brodu, Požegi, Šibeniku, Virovitici i Zadru. Osim toga, raspisan je javni natječaj za imenovanje pomoćnika ravnatelja za pravne, opće i poslove gospodarenja imovinom Zavoda.

***Slika 1** - Pregled kretanja broja zaposlenih od 2014. do 2021.*

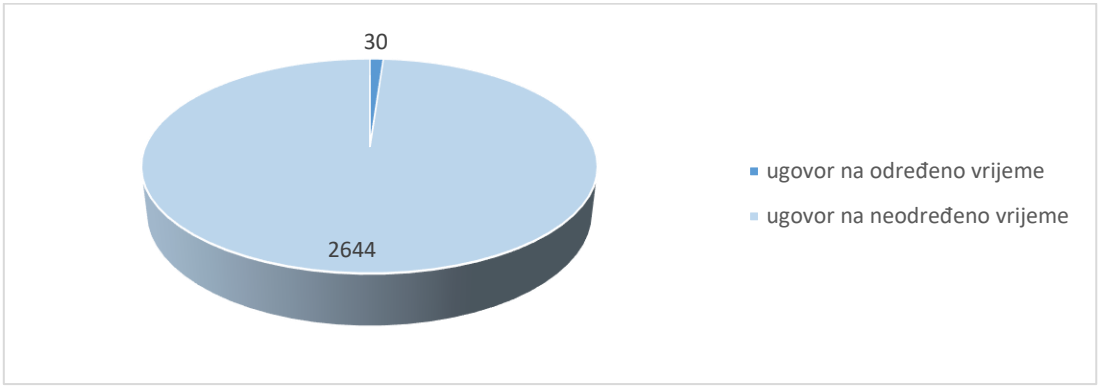

Na dan 31. prosinca 2021. u Zavodu je bilo zaposleno 46 radnika koji imaju potvrđen status osobe s invaliditetom, prema članku 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom[2].

Stanje zaposlenosti u stručnoj službi Zavoda

Na dan 31. prosinca 2021. u stručnoj službi Zavoda - područnim službama/uredima i Središnjoj službi bila su zaposlena 2644 radnika na neodređeno vrijeme i 30 radnika na određeno vrijeme – 1,13% u odnosu prema ukupnom broju zaposlenih – ukupno 2674 radnika.

***Slika 2** - Pregled broja zaposlenih u stručnoj službi Zavoda (stanje 31. prosinca 2021.)*

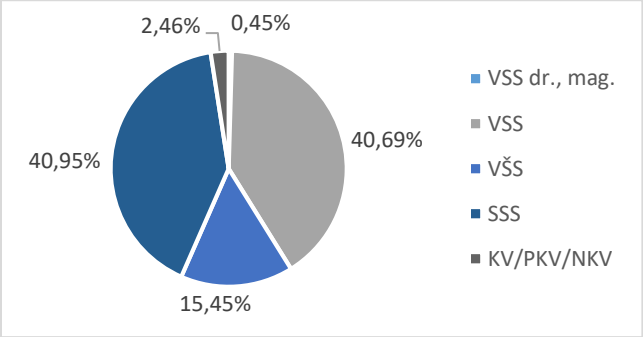

[2] *Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom - Narodne novine, broj 75/18*

Kvalifikacijska struktura radnika Zavoda

U Zavodu je u 2021. godini bilo 41,14% radnika s visokom stručnom spremom (uključujući doktorate i magisterije), 15,45% s višom stručnom spremom, 40,95% sa srednjom stručnom spremom te 2,46% radnika s nižim stupnjem stručne spreme.

Slika 3 - *Pregled broja zaposlenih prema kvalifikacijskoj strukturi (stanje 31. prosinca 2021.)*

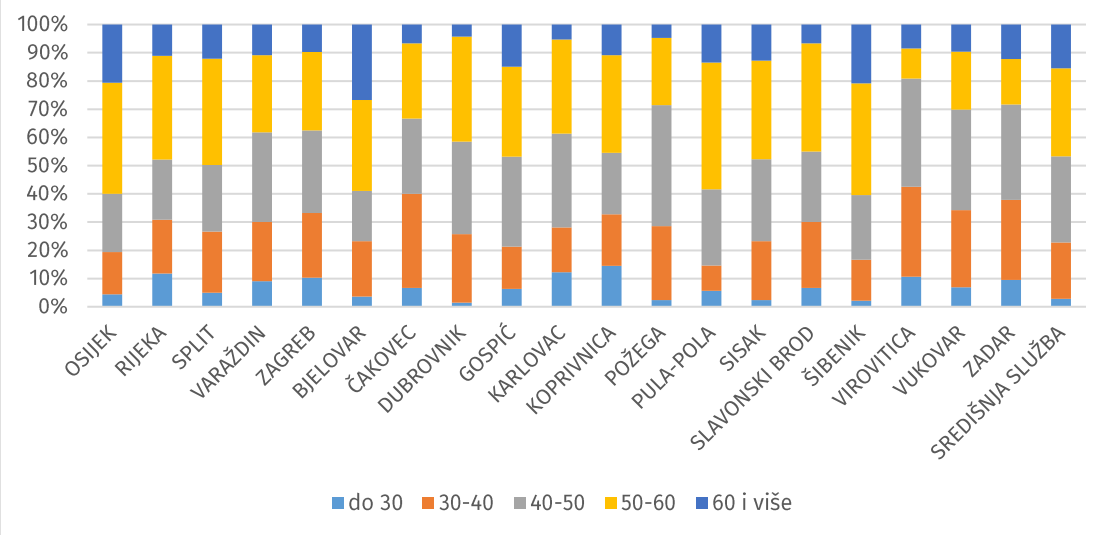

Stručna sprema	Broj radnika
VSS - dr., mag.	12
VSS	1088
VŠS	413
SSS	1097
KV/PKV/NKV	64
UKUPNO	**2674**

Struktura radnika stručne službe Zavoda prema životnoj dobi

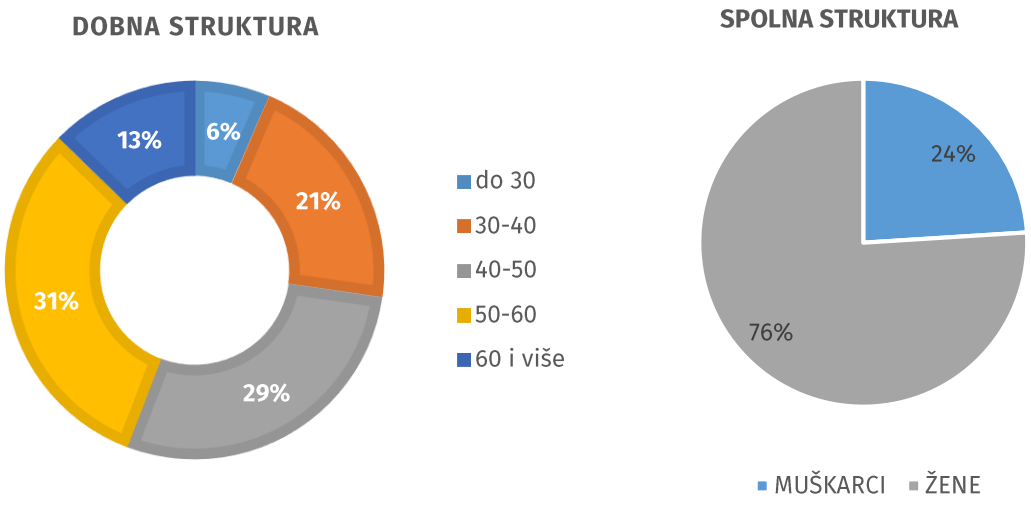
Podaci o strukturi radnika stručne službe Zavoda prema životnoj dobi potvrđuju da je većina radnika Zavoda starije životne dobi. Prema podacima o životnoj dobi radnika sa stanjem na dan 31. prosinca 2021., od 2674 radnika, u dobi do 30 godina života bila su zaposlena 173 radnika ili 6%, između 30 i 40 godina života 556 radnika ili 21%, između 40 i 50 godina života 763 radnika ili 29%, između 50 i 60 godina života 843 radnika ili 32% te u dobi od 60 i više godina života 339 radnika ili 13%.

U Zavodu je postotak zaposlenih žena (76%) veći u odnosu na postotak zaposlenih muškaraca (24%).

Slika 4 *- Pregled broja radnika Zavoda prema životnoj dobi u područnim ustrojstvenim jedinicama (stanje 31. prosinca 2021.)*

Slika 5 - *Dobna i spolna struktura radnika Zavoda (stanje 31. prosinca 2021.)*

3. INFORMACIJSKA I KOMUNIKACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda bitni je i sastavni dio provedbe mirovinskog osiguranja. Poslovi provedbe mirovinskog osiguranja, nacionalne naknade za starije osobe i doplatka za djecu u informatičkom sustavu Zavoda u 2021. ostvarivali su se u uvjetima pouzdanog informacijskog sustava kao podrške svim zahtjevima ovih poslovnih procesa. Tijekom 2021. informatički su podržavani postupci zaprimanja zahtjeva, kompletiranja spisa, izračuna mirovina, automatskog donošenja rješenja, automatske naknadne doznake i redovitih doznaka preko pošte i banaka. Informatička projektna rješenja usklađivala su se s informacijskim sustavom REGOS-a, informacijskim sustavom Porezne uprave i ostalim povezanim institucijama.

Podrška poslovnom sustavu

Tijekom 2021. poslovi upravljanja i podrške informacijskim sustavima Zavoda odvijali su se paralelno u području podrške informacijskim sustavima Zavoda i u području razmjene podataka s drugim institucijama i državama.

U okviru poslova izrade novih i održavanja postojećih transakcija i skupnih obrada koje su podrška informacijskim sustavima Zavoda (podrška informacijskim sustavima radi poboljšanja informatiziranih poslovnih procesa zbog promjena u zakonodavstvu i u unutarnjem ustrojstvu Zavoda), kao najvažniji u 2021. godini ističu se:

- provedba Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe, u okviru koje je omogućena automatizacija postupka podnošenja zahtjeva, donošenja rješenja o pravu na nacionalnu naknadu i procesa isplate nacionalne naknade te elektronička razmjena podataka s institucijama čiji su podaci potrebni za ostvarivanje i korištenje tog prava
- provedba izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju kojima je proširen krug osoba koji mogu uz korištenje mirovine biti zaposleni do polovice punog radnog vremena
- provedba projekta isplate jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19, pri čemu je automatiziran proces prikupljanja i evidentiranja svota mirovina iz inozemstva
- rad na omogućavanju podnošenja zahtjeva za izdavanje prenosivog dokumenta A1 elektroničkim putem
- rad na uspostavi elektroničke razmjene podataka o činjenici smrti s inozemnim nositeljem osiguranja u Švicarskoj
- poslovi vezani uz novu e-uslugu e-Kontrola putem koje će poslodavci (pravne i fizičke osobe) moći elektroničkim putem dostavljati dokumentaciju potrebnu za postupak kontrole podataka o kojima ovisi ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja te preuzimati zapisnik o kontroli u elektroničkom obliku
- poslovi decentralizacije nadležnosti za rješavanje o pravu na doplatak za djecu primjenom pravnih propisa EU
- početak rada na implementaciji novog sustava za neupravni postupak
- cjelovito uključenje Zavoda u EESSI sustav.

Tijekom 2021. u Sektoru za informatiku zaprimljen je 3 901 pisani korisnički zahtjev vezano uz održavanje postojećih aplikacija i nove poslove/projekte.

Informatičko-komunikacijska oprema, računalna mreža i sistemska podrška

Prioritetni ciljevi u području sistemske podrške su osiguravanje pouzdanog i neprekidnog rada te održavanje svih komponenti informacijsko-komunikacijske mreže Zavoda, koja se sastoji od središnjeg računala, poslužitelja (fizičkih i virtualnih), osobnih i prijenosnih računala, sustava za upravljanje bazama podataka (IBM DB2, IMS, Oracle, Microsoft SQL), komunikacijskih uređaja, sustava izrade sigurnosnih kopija podataka - *backup*, antivirusne zaštite, sustava elektroničke pošte te aplikativno-kolaboracijske platforme/intraneta. Osim održavanja neprekinutog rada, kontinuirano

se izvode aktivnosti za unaprjeđenje sustava te prilagodbe implementacija novim verzijama softvera i hardvera. Provedene su aktivnosti na području unaprjeđenja sustava informacijske sigurnosti (ISMS) Zavoda i provedbe kontrolnog *audita* prema ISO 27001 standardu, a dovršeni su i stavljeni u produkciju sljedeći projekti:

- projekt implementacije sustava za izradu sigurnosnih kopija podataka (*backup*) na središnjem računalu, koji je uključivao uvođenje sustava virtualnih traka umjesto dotadašnjeg robotskog sustava fizičkih traka te uvođenje dodatnog manjeg sustava s fizičkim trakama za izradu sigurnosnih kopija podataka na odvojenoj lokaciji. Dovršena je zamjena kompletne mrežne opreme u Središnjoj službi, područnim službama, uredima i ispostavama (stari preklopnici zamijenjeni su novima)
- uvođenje SOC sustava za nadzor rada i sigurnost mreže u okviru poslova uspostavljanja mjera zaštite i integriteta informatičkog komunikacijskog sustava Zavoda
- uspostava virtualne VMware infrastrukture i migracija svih Linux virtualnih poslužitelja na VMware okolinu.

Podrška korisnicima

Odjel za podršku korisnicima kontinuirano pruža uslugu radnicima Zavoda u području održavanja informatičke opreme (popravci, zamjene i servis opreme), instalacije specifičnih softvera, podrške radnicima u radu s aplikacijama, preseljenje i rukovanje informatičkom opremom i druge servise. Radnici za prijavu zahtjeva koriste aplikaciju Servisnog centra i tijekom 2021. godine je putem aplikacije zaprimljeno 28 448 zahtjeva, koji su uspješno obrađeni i zatvoreni.

U lipnju 2021. godine stara aplikacija Servisnog centra zamijenjena je novom aplikacijom koja se i dalje nadograđuje da bi postigla svoju punu funkcionalnost. Osim prijave problema u radu s aplikacijama i informatičkom opremom, putem aplikacije ažuriraju se i podaci o smještaju informatičke opreme u Zavodu (trenutačno je u Zavodu u upotrebi 6 778 komada informatičke opreme, a od toga 3 158 osobnih i prijenosnih računala i 1 339 laserskih pisača u vlasništvu Zavoda).

Odjel za podršku korisnicima pruža i tehničku podršku za prijave osoba na osiguranje i odjave osoba s osiguranja (e-prijave), a u 2021. godini zaprimljena su i obrađena 6 074 zahtjeva.

IV.

UPRAVLJANJE ZAVODOM – RAD UPRAVNOG VIJEĆA

Sastav i način imenovanja Upravnog vijeća Zavoda uređen je člankom 146. ZOMO-a. Upravno vijeće ima devet (9) članova, koji su imenovani rješenjima[1] Vlade Republike Hrvatske od 8. ožujka 2018., 23. kolovoza 2018., 11. prosinca 2019., 3. prosinca 2020., 23. prosinca 2020., 1. travnja 2021. i 22. travnja 2021., kojoj i odgovaraju za svoj rad. Mandat članova Upravnog vijeća propisan je ZOMO-om i traje četiri godine, a djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti uređeni su Statutom Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje te drugim općim aktima Zavoda, prema kojima Upravno vijeće:

- donosi Statut, druge opće akte za provedbu ZOMO-a te opće akte o unutarnjem nadzoru, imovinskopravnim tražbinama i o postupku s predstavkama i pritužbama
- donosi godišnji financijski plan i plan rada Zavoda, godišnje izvješće o radu i poslovanju, polugodišnje i godišnje financijsko izvješće Zavoda te nadzire izvršenje plana rada i financijskog plana Zavoda
- odlučuje o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za stjecanje, opterećenje ili otuđenje imovine u slučajevima utvrđenima Statutom, odnosno imovine pravne osobe čiji je Zavod osnivač, u skladu s aktom o osnivanju te pravne osobe
- odlučuje o osnivanju druge pravne osobe te o korištenju novčanih sredstava (dobiti) ostvarenih poslovanjem pravnih osoba koje je osnovao Zavod, za namjene utvrđene zakonom
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenima zakonom, Statutom i drugim općim aktima Zavoda.

Za provedbu obveznoga mirovinskog osiguranja Upravno vijeće donosi opće akte:

- o utvrđivanju aktualne vrijednosti mirovine
- o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja
- o načinu i postupku evidentiranja podataka o poslovima i osiguranicima iz članka 38. ZOMO-a
- o metodološkim načelima i kodeksu šifara za vođenje matične evidencije, nakon pribavljenog mišljenja Državnog zavoda za statistiku
- o vođenju matične evidencije o osiguranicima, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i obveznicima doprinosa te o tajnosti podataka unesenih u matičnu evidenciju
- o postupku i načinu kontrole podataka o stažu osiguranja, osnovicama za obračun doprinosa i o uplaćenim doprinosima koji služe za ostvarivanje prava te o drugim pitanjima utvrđenima ZOMO-om, drugim propisima i općim aktima Zavoda.

Obavješćivanje javnosti o radu Upravnog vijeća također je uređeno Statutom Zavoda, a način rada i odlučivanja te obavješćivanje javnosti o radu Upravnog vijeća pobliže su uređeni Poslovnikom o radu Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.[2] Rad Upravnog vijeća odvija se na sjednicama, odluke donosi natpolovičnom većinom ukupnog broja članova, a u njegovu radu, bez prava odlučivanja, sudjeluje ravnatelj, zamjenik i pomoćnici ravnatelja.

[1] *Rješenje Vlade Republike Hrvatske – Narodne novine, br. 25/18, 77/18, 124/19, 138/20, 147/20, 35/21 i 45/21*
[2] *Poslovnik o radu Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 19. prosinca 2017. i od 19. studenoga 2020.*

Važniji poslovi iz nadležnosti Upravnog vijeća

U 2021. Upravno vijeće održalo je 11 e-sjednica (od toga devet sjednica putem Skypa i dvije elektroničkim putem), a razmotrena je ukupno 61 točka dnevnog reda.

Tablica 1. *Pregled rada Upravnog vijeća Zavoda u 2021.*

Red.broj	Red. broj sjednice	Datum sjednice	Broj prisutnih na sjednici	Broj točaka dnevnog reda
0	*1*	*2*	*3*	*4*
1.	2.	21. siječnja 2021.	8	3
2.	3.	1. ožujka 2021.	7	7
3.	4.	31. ožujka 2021.	6	5
4.	5.	8. lipnja 2021.	8	10
5.	6.	30. srpnja 2021.	8	6
6.	7.	23. kolovoza 2021.	8	2
7.	8.	21. rujna 2021.	6	6
8.	9.	9. studenoga 2021.	6	7
9.	10.	13. prosinca 2021.	7	6
10.	11.	15. prosinca 2021.	6	1
11.	12.	28. prosinca 2021.	7	8
		UKUPNO		**61**

Napomena: *rubrike sjednica održanih elektroničkim putem zatamnjene su*

Vezano uz *opća pitanja,* Upravno vijeće donijelo je *Godišnji plan rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2021. i Godišnji plan rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2022.* te *Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2020.*, koje je dostavljeno Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama.

U sklopu problematike *financijskog poslovanja Zavoda,* Upravno vijeće donijelo je *Odluku o usvajanju Izmjena i dopuna Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2021.* (21. rujna 2021. i 28. prosinca 2021.) te *Odluku o usvajanju Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2022. godinu.* Razmotrilo je i usvojilo *Izvješće o financijskom poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2020.* Upravno vijeće kontinuirano je nadziralo financijsko poslovanje Zavoda te je ocijenilo da se ono odvijalo u skladu i u okvirima financijskog plana, planiranih mjera štednje i u skladu s mjerama smanjenja materijalnih rashoda Zavoda.

Upravno vijeće donijelo je odluke o usklađivanju mirovina od 1. siječnja 2021. i 1. srpnja 2021., odluke o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2021. i 1. srpnja 2021., odluke o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. siječnja 2021. i 1. srpnja 2021., *Odluku o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata za godinu 2021., Odluku o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog*

boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za godinu 2020. te *Odluku o faktoru osnovne mirovine od 1. siječnja 2021.*

Vezano uz *normativnu djelatnost,* Upravno vijeće donijelo je dva (2) pravilnika, i to: *Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o imovinskopravnim tražbinama* i *Pravilnik o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja.*

Nadalje, Upravno vijeće razmatralo je i donijelo odluke (23) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za sklapanje ugovora, odluku (1) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda o otpisu nenaplativih tražbina, odluke (4) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za prodaju nekretnina – poslovnih prostora i stanova, odluke (12) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za prijenos prava vlasništva, odluke (2) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za sklapanje Ugovora o zakupu poslovnog prostora i *Odluku o cijenama informatičkih i mikrografskih usluga* te je primilo na znanje *Informaciju o prodaji poslovne zgrade u Otočcu.*

U okviru *kadrovske problematike* Upravno vijeće razmotrilo je jedan zahtjev za zaštitu prava kandidata u natječajnom postupku (za imenovanje predstojnika Područnog ureda u Karlovcu) te donijelo odluku o neosnovanosti zahtjeva jer nisu povrijeđene odredbe postupka imenovanja.

Upravno vijeće donijelo je i *Odluku o uplati dijela kumulirane zadržane dobiti Hrvatskog mirovinskog investicijskog društva d.o.o. radi izdavanja udjela Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje u HMID PLUS otvorenom alternativnom investicijskom fondu s privatnom ponudom, Zagreb, Bakačeva 5* (1. ožujka 2021. i 8. lipnja 2021.).

Isto tako, Upravno vijeće informirano je o početku rada Hrvatskog mirovinskog osiguravajućeg društva (HR MOD).

Sjednice Upravnog vijeća prezentirane su javnosti priopćenjima sredstvima javnog priopćavanja (medijima) te objavom donesenih općih akata na internetskoj stranici Zavoda.

V.

OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA

1. RJEŠAVANJE O PRAVIMA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA, O PRAVU NA NACIONALNU NAKNADU ZA STARIJE OSOBE I DOPLATKU ZA DJECU U UPRAVNOM POSTUPKU

Djelatnost Zavoda je provedba obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti (tuzemno osiguranje i prava iz mirovinskog osiguranja primjenom uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju), provedba postupaka za ostvarivanje prava na doplatak za djecu i postupaka za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe.

Tablica 1. *Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka (prvi i drugi stupanj)*

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno	143 830	164 620	143 956	87,45	20 664
2.	Mirovinsko osiguranje - inozemno	123 575	139 544	124 758	89,40	14 786
3.	Doplatak za djecu	203 905	209 417	202 613	96,75	6 804
4.	Nacionalna naknada	6 975	11 509	11 261	97,85	248
UKUPNO		**478 285**	**525 090**	**482 588**	**91,91**	**42 502**
5.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno + inozemno	**267 405**	**304 164**	**268 714**	**88,35**	**35 450**

U tuzemnom osiguranju, u izvještajnom razdoblju, u prvom i drugom stupnju podneseno je 143 830 novih zahtjeva, što je 2,8% više nego u 2020. godini, te je sa zahtjevima prenesenim iz prethodne godine na rješavanju bilo ukupno 164 620 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja. Od toga je riješeno 143 956 zahtjeva, a na kraju 2021. ostala su neriješena 20 664 zahtjeva.

U poslovima provedbe uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u izvještajnom razdoblju je u prvom i drugom stupnju (mirovine i mjerodavno zakonodavstvo) podneseno 123 575 zahtjeva, što je 8% više nego u 2020. godini. Ukupno s prenesenim zahtjevima iz prethodne godine na rješavanju su bila 139 544 zahtjeva, od toga je riješeno 124 758 zahtjeva ili 89,40%, što je 4% više nego u 2020. Neriješenih zahtjeva na kraju 2021. godine bilo je 14 786, što je za 1 087, odnosno 6,8% manje zahtjeva nego što je bilo na kraju 2020. godine. U navedene podatke, osim zahtjeva za ostvarivanje prava na mirovinu, uključeni su i zahtjevi za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa Europske unije, odstupanje primjenom članka 16. Uredbe 883/2004 i stavljanje izvan snage potvrde A1, poništavanjem ili ukidanjem.

Vlada Republike Hrvatske omogućila je starijim osobama koje si, zbog objektivnih ili subjektivnih razloga, u radnosposobnom razdoblju nisu osigurale prihod za starost odgovarajuće davanje te je u skladu sa Strategijom socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2020. godine donesen Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe[1].

Od 1. siječnja 2021., kada je navedeni Zakon stupio na snagu, Zavod je nadležan i za provedbu postupaka za rješavanje još jednog prava – nacionalne naknade za starije osobe (dalje u tekstu: nacionalna naknada). Nacionalna naknada je novčano primanje koje može ostvariti hrvatski državljanin koji je navršio 65 godina života s prebivalištem na području Republike Hrvatske u neprekidnom trajanju od 20 godina neposredno prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava i pod uvjetima propisanima člankom 5. navedenoga Zakona.

Tijekom prve godine primjene navedenoga Zakona, u Zavodu je na rješavanju bilo 11 509 zahtjeva za priznanje prava na nacionalnu naknadu (u prvom i drugom stupnju), od kojih je riješen 11 261 zahtjev ili 97,85%, a na kraju 2021. neriješeno je ostalo 248 zahtjeva.

Tablica 2. *Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj), stanje na dan 31. prosinca 2021.*

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Prvi stupanj	468 586	511 925	472 331	92,27	39 594
2.	Drugi stupanj	9 699	13 165	10 257	77,91	2 908
UKUPNO		**478 285**	**525 090**	**482 588**	**91,91**	**42 502**

Tijekom 2021., u Zavodu je na rješavanju bilo ukupno 525 090 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje, matična evidencija, doplatak za djecu i nacionalna naknada, prvi i drugi stupanj), a ukupno je riješeno 482 588 zahtjeva ili 91,91%.

S obzirom na uobičajenu „praksu“ raskida radnog odnosa i odlaska u mirovinu s 30. ili 31. prosinca tekuće godine, u Zavodu se tijekom studenoga i prosinca zaprimi veći broj zahtjeva koji se zbog objektivnih razloga ne mogu svi riješiti do kraja kalendarske godine, što bitno utječe na prikazivanje ukupnog radnog rezultata na kraju izvještajnog razdoblja. Također, zbog činjenice da dio postupaka rješavanja o pravima uključuje i postupak vještačenja koji obavlja Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, kao i zbog činjenice da se prema odredbi članka 37. stavka 2. ZOMO-a zahtjev za priznanje prava na starosnu mirovinu i prijevremenu starosnu mirovinu može podnijeti najranije jedan mjesec prije prestanka osiguranja, na kraju

[1] *Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe – Narodne novine br. 62/20*

izvještajnog razdoblja uvijek postoji određeni broj predmeta koji iz objektivnih razloga nisu mogli biti riješeni.

U razdoblju od siječnja do rujna 2021. određeni broj zaposlenih na poslovima rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja privremeno je obavljao i poslove rješavanja zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu. Bez navedene organizacije poslovanja najveći dio poslova vezanih uz rješavanje

novih zahtjeva za priznanje prava na doplatak za djecu i prevođenje prava korisnicima doplatka za djecu od 1. ožujka 2021. ne bi se mogao obaviti u najkraćem mogućem roku. Navedenom preraspodjelom poslova (uz referente doplatka za djecu, poslove rješavanja o pravu na doplatak za djecu obavljao je i dio referenata koji obavljaju poslove rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja u prvom stupnju) povećana je ažurnost u rješavanju predmeta doplatka za djecu te je s obzirom na udio ovih predmeta u ukupnom broju predmeta i znatno veći ukupan broj riješenih zahtjeva u izvještajnom razdoblju.

Naknadna kontrola i instruktaža

Poslovi kontrole rada i instruktaže područnih službi obavljeni su prema planu rada. Stručni suradnici specijalisti za mirovinsko osiguranje obavili su instruktažu u onim područnim službama Zavoda u kojima je bila potrebna pomoć u rješavanju o pravima u tuzemnom osiguranju i u rješavanju o pravima primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja

Tablica 3. *Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)*

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Prvi stupanj TUZ	136 688	155 150	136 687	88,10	18 463
2.	Drugi stupanj TUZ	7 142	9 470	7 269	76,76	2 201
	UKUPNO	**143 830**	**164 620**	**143 956**	**87,45**	**20 664**

Iz podataka u *Tablici 3.* vidi se da je u izvještajnom razdoblju, zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine, na rješavanju u tuzemnom osiguranju, u prvom i drugom stupnju (bez doplatka za djecu i nacionalne naknade) bilo ukupno 164 620 predmeta. Od tog ukupnog broja predmeta riješeno je 143 956 ili 87,45%.

Rješavanje o pravima u drugom stupnju

Tablica 4. *Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju*

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Mirovinsko osiguranje - **tuzemno**	7 142	9 470	7 269	76,76	2 201
2.	Mirovinsko osiguranje - **inozemno**	1 468	2 494	1 968	78,91	526
3.	Doplatak za djecu	562	674	515	76,41	159
4.	Nacionalna naknada	527	527	505	95,83	22
UKUPNO		**9 699**	**13 165**	**10 257**	**77,91**	**2 908**

Tijekom 2021. u Zavodu je vođeno ukupno 13 165 drugostupanjskih postupaka, u koje su uključeni i postupci prema zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi Europske unije, a u podatke o doplatku za djecu uključeni su i podaci o žalbama na rješenja o priznanju prava na doplatak za djecu primjenom uredbi Europske unije. Od ukupnog broja predmeta riješeno je 10 257 predmeta ili 77,91%.

Ukupno je u 2021. zaprimljeno 527 žalbi na prvostupanjska rješenja donesena u povodu zahtjeva za priznanje prava na nacionalnu naknadu, od kojih je riješeno 505 žalbi ili 95,83%.

Postupanje prema presudama Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i regionalnih upravnih sudova

Presude upravnih sudova kojima su uvažene tužbe protiv drugostupanjskih rješenja Zavoda uglavnom su se odnosile na postupanje u rješavanju zahtjeva o pravima prema ZOMO-u, s tim da je malo veći broj tužbi bio u vezi s ostvarivanjem prava na invalidsku mirovinu.

Sve presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i regionalnih upravnih sudova kojima su poništena drugostupanjska rješenja Zavoda imaju prioritetan status u rješavanju te je njihovo brzo rješavanje uobičajena praksa Zavoda. U tim predmetima, a i u svim drugima u kojima se odmah može postupiti prema sudskoj odluci, žalbe se uvažavaju, a predmeti se ili meritorno rješavaju u Središnjoj službi ili se upućuju u područne službe/urede radi upotpunjavanja postupka i izvršenja presude.

Tablica 5. *Pregled odgovora na tužbe (tuzemno osiguranje)*

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Odgovori na tužbe (MIO, DD i NN tuzemni)	511	603	538	89,22	65

Tijekom 2021., na rješavanju su bile ukupno 603 tužbe podnesene na drugostupanjska tuzemna rješenja Zavoda, što je znatno smanjenje u odnosu na prethodnu godinu, kada ih je bilo 946. Od toga je riješeno, tj. odgovoreno je na tužbu i spis je upućen na regionalne upravne sudove radi donošenja presude, odnosno Visokom upravnom sudu radi rješavanja žalbe na prvostupanjsku presudu u ukupno 538 predmeta ili 89,22%. Na kraju 2021. ostalo je 65 predmeta u kojima nije odgovoreno na tužbu kojom je pokrenut upravni spor.

Medicinsko vještačenje u mirovinskom osiguranju *(tuzemno i inozemno, prvi i drugi stupanj)*

U skladu sa Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja[2], svi poslovi vještačenja od 1. siječnja 2015. prešli su u nadležnost Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Rokovi za rješavanje zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja u kojima je potrebno prethodno pribaviti nalaz i mišljenje Vijeća vještaka odnosno Vijeća viših vještaka dulji su jer uključuju cjelokupni postupak vještačenja, kao i postupke u mjerodavnim revizijskim tijelima (Povjerenstvo za reviziju ocjene radne sposobnosti Ministarstva branitelja i Samostalni sektor za reviziju i nadzor medicinskog vještačenja Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike).

Tablica 6. *Pregled medicinskog vještačenja*

Stanje: 31. prosinca 2021.

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Prvi stupanj	41 263	52 374	40 880	78,05	11 494
2.	Drugi stupanj	4 442	6 650	5 133	77,19	1 517
3.	**UKUPNO**	**45 705**	**59 024**	**46 013**	**77,96**	**13 011**

Napomena: odnosi se na tuzemno i inozemno osiguranje te doplatak za djecu

[2] *Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja - Narodne novine, broj 85/14 i 95/15*

Rješavanje o pravima na doplatak za djecu *(tuzemno osiguranje)*

U provedbi Zakona o doplatku za djecu u 2021. godini na rješavanju je u prvom i drugom stupnju u tuzemnom osiguranju zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine bilo ukupno 197 449 zahtjeva. Od toga je ukupno riješeno 193 330 zahtjeva ili 97,91%, što pokazuje nastavak trenda visokog postotka rješavanja ove vrste zahtjeva.

Tablica 7. *Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu (tuzemno osiguranje)*

Stanje: 31. prosinca 2021.

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Prvi stupanj	194 096	196 843	192 865	97,98	3 978
2.	Drugi stupanj	509	606	465	76,73	141
UKUPNO		**194 605**	**197 449**	**193 330**	**97,91**	**4 119**

S obzirom na socijalno-zaštitni karakter ovoga davanja, i dalje prioritet i posebnu važnost imaju poslovi vezani uz provedbu Zakona o doplatku za djecu, što se vidi iz prikazanih podataka u *Tablici 7.*

Pregled rješavanja o pravima u prvom stupnju

U izvještajnom razdoblju, u prvom stupnju na rješavanju su bila 196 843 zahtjeva za priznanje prava na doplatak za djecu. Od toga je riješeno 192 865 zahtjeva ili 97,98%, što pokazuje postojanu ažurnost u rješavanju zahtjeva za priznanje prava na doplatak za djecu.

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Tijekom 2021. ukupno je na rješavanju bilo 606 žalbi na tuzemna prvostupanjska rješenja o pravu na doplatak za djecu. Od toga je riješeno 465 žalbi ili 76,73%, što je, također, nastavak trenda ažurnog rješavanja o pravu na doplatak za djecu i u drugostupanjskim postupcima.

Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

Pregled rješavanja o pravima na mirovinu u prvom stupnju

U 2021. godini zaprimljeno je 42 008 novih zahtjeva za priznanje prava na mirovinu iz hrvatskog mirovinskog osiguranja primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, što je 4% više nego u 2020. Na rješavanju je bilo ukupno 56 020 zahtjeva. Od ukupnog broja, riješeno je

42 868 zahtjeva, odnosno 76,52%, a neriješena su 13 152 zahtjeva, odnosno 6,2% manje nego na kraju 2020. godine.

Tablica 8. *Pregled rješavanja o pravima na mirovinu primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora u 2021.*

Redni broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Mirovine - prvi stupanj	42 008	56 020	42 868	76,52	13 152

Postupci za priznanje prava na mirovinu primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju traju znatno dulje od postupaka u tuzemnom osiguranju jer je trajanje ovih postupaka uvjetovano i duljinom trajanja postupaka koje vodi inozemni nositelj osiguranja. Prema članku 124. stavku 1. ZOMO-a, zahtjev za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja primjenom uredbi EU ili međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju smatra se urednim kada Zavod od nadležnog inozemnog nositelja osiguranja zaprimi kompletirane podatke za ostvarivanje prava.

Provedba Zakona o prijenosu mirovinskih prava u 2021. godini

Tijekom 2021. godine zaprimljeno je 17 zahtjeva za prijenos mirovinskih prava iz sustava obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj u sustav mirovinskog osiguranja EU, na temelju Zakona o prijenosu mirovinskih prava[3]. Od toga je u 13 predmeta doneseno rješenje o prijenosnoj vrijednosti mirovinskih prava. Riješeni su i svi zahtjevi iz 2020. godine. U 23 predmeta, u kojima su rješenja donesena u 2020. i 2021. godini, a u kojima je zaprimljena obavijest tijela EU o pristanku osiguranika na prijenos mirovinskih prava, izrađeni su nalozi REGOS-u i Ministarstvu financija i realizirana je isplata ukupne vrijednosti mirovinskih prava (ukupno I. i II. stup) u Europsku uniju.

Uz to, tijekom 2021. godine zaprimljeno je 5 zahtjeva za prihvat mirovinskih prava stečenih u sustavu mirovinskog osiguranja EU u sustav obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj, nakon prestanka službe u Europskoj komisiji te je u svih 5 predmeta, nakon provedenog postupka, doneseno rješenje kojim se prihvaća aktuarska protuvrijednost mirovinskih prava stečenih u sustavu EU, utvrđuju plaće, odnosno osnovice osiguranja na temelju prijenosne vrijednosti i staž osiguranja u trajanju u kojem ga je iskazalo tijelo EU-a.

[3] *Zakon o prijenosu mirovinskih prava - Narodne novine, br. 117/17*

Pregled rješavanja zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva

Od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju (1. srpnja 2013.) Zavod je postao nadležan za poslove koji se odnose na primjenu propisa Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti vezano uz određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika.

Tijekom 2021. Zavod je zaprimio 80 099 zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva (izdavanje potvrde A1 - izaslani radnici te čl. 13. i 16. Uredbe EU 883/2004), što je 11% više nego u 2020. godini (72 079). Ukupno je na rješavanju bilo 81 029 zahtjeva. Od toga su riješena 79 922 zahtjeva, odnosno 98,63%, s tim da je 97,7 % zahtjeva riješeno u roku do dva mjeseca (u pravilu se zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika rješavaju u najkraćem mogućem roku, često i u roku 24 sata). Na kraju godine neriješeno je ostalo 1 108 zahtjeva.

Tablica 9. *Pregled rješavanja zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora u 2021.*

Red. broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Mjerodavno zakonodavstvo prema propisima EU – izaslani radnici te čl. 13. i čl. 16. Uredbe 883	80 099	81 030	79 922	98,63	1 108

Rješavanje o pravima na doplatak za djecu (prema uredbama EU i međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju)

Tijekom 2021. zaprimljeno je 9 247 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU u upravnom postupku, što je 38% više nego u prethodnoj godini. Ukupno je na rješavanju bilo 11 900 zahtjeva. Od toga su riješena 9 233 zahtjeva (77,6%), što je više od 20% više riješenih predmeta upravnog postupka nego u 2020. godini (7 685). Na kraju 2021. godine bilo je 2 667 neriješenih zahtjeva, što znači da je unatoč znatnom povećanju broja zaprimljenih zahtjeva broj neriješenih zahtjeva zadržan na razini kraja prethodne kalendarske godine.

Uz zahtjeve za priznanje prava na doplatak za djecu u Republici Hrvatskoj (upravni postupci), u Zavodu se u skladu s uredbama EU vode i neupravni postupci kada je zahtjev za obiteljsko davanje podnesen u nekoj drugoj državi članici EU, a članovi obitelji imaju prebivalište ili uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj. Iz godine u godinu u Zavodu se bilježi porast takvih postupaka te je u 2021. godini zaprimljeno novih 12 247 predmeta (15% više nego u prethodnoj godini), a ukupno je na rješavanju bilo 21 700 predmeta. Riješeno je 14 647 predmeta, što je čak za 46% više nego u 2020. godini. Na kraju 2021. neriješena su 7 053 predmeta (22% manje nego na kraju 2020. godine).

Neriješenih zahtjeva/predmeta doplatka za djecu prema uredbama EU i međunarodnim ugovorima ukupno je na kraju 2021. bilo 9 720, što je 17% manje nego na kraju prethodne 2020. godine (11 733).

Tablica 10. *Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu primjenom uredbi EU (upravni postupak, prvi stupanj i neupravni postupak)*

Redni broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Upravni postupak DD - INZ EU - prvi stupanj	9 247	11 900	9 233	77,59	2 667
2.	Neupravni postupak DD - INZ EU	12 247	21 700	14 647	67,50	7 053
U K U P N O		**21 494**	**33 600**	**23 880**	**71,07**	**9 720**

Iz navedenih podataka može se uočiti da je unatoč povećanju broja zaprimljenih zahtjeva smanjen broj neriješenih zahtjeva. Uz pojačani intenzitet rješavanja, velikim je dijelom na navedeno utjecala promjena u nadležnosti područnih jedinica za obavljanje poslova INZ DD-a. Naime, do kraja 2020. ove poslove obavljala je samo Područna služba u Zagrebu. U skladu s pokazateljima i očekivanim porastom broja novih zahtjeva, nadležnost je početkom 2021. godine proširena na gotovo sve područne službe i urede (osim PU u Karlovcu i Sisku), a u 2022. godini planira se i preostale područne urede uključiti u obavljanje poslova INZ doplatka za djecu kako bi decentralizacija obavljanja ovih poslova bila realizirana u punom opsegu.

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Na rješenja donesena primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (mirovine, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatak za djecu), tijekom 2021. godine, zaprimljena je ukupno 1 521 žalba, što je 28% manje nego 2020. godine.

Na rješavanju su u 2021. godini ukupno bile 2 562 žalbe, od toga je riješeno 2 018, što je 78,8% od ukupnog broja žalbi na rješavanju. Neriješena su 544 drugostupanjska zahtjeva, što je gotovo za polovicu manje od broja neriješenih žalbi na kraju prethodne godine (1 039).

Tablica 11. *Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora*

Red. broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Mirovine i mjerodavno zakonodavstvo	1 468	2 494	1 968	78,91	526
2.	Doplatak za djecu	53	68	50	73,53	18
U K U P N O		**1 521**	**2 562**	**2 018**	**78,77**	**544**

U odnosu prema ukupnom broju od 132 023 riješena zahtjeva u prvom stupnju (42 868 mirovine, 79 922 mjerodavna zakonodavstva i 9 233 doplatka za djecu – upravni postupak), relativno je mali broj podnesenih žalbi (1 521) - svega 1,1%.

Isplata mirovine u inozemstvo i razmjena podataka s inozemnim nositeljima osiguranja

Zavod je tijekom 2021. isplatio mirovinska primanja za 170 361 korisnika s prebivalištem u 50 država, što je 2,6% više nego u 2020. godini (165 990). Najveći broj korisnika prebiva u državama bivše SFRJ, njih 137 526 (u Bosni i Hercegovini – 63 758, Srbiji – 59 917, Sloveniji – 9 875, Crnoj Gori – 2 093 i Sjevernoj Makedoniji – 1 883), što je 80,8% svih isplata u inozemstvo.

Od drugih država, ističemo SR Njemačku u koju su isplaćene mirovine za 15 366 korisnika, Australiju u koju su isplaćene za 6 208 korisnika te Republiku Austriju u koju su isplaćene mirovine za 3 713 korisnika.

Radi sprječavanja nepripadnih isplata, Zavod je uspostavio redovitu elektroničku razmjenu podataka o činjenici smrti sa Slovenijom, Njemačkom, Poljskom, Bosnom i Hercegovinom, Srbijom, Crnom Gorom, Sjevernom Makedonijom, Australijom i Republikom Austrijom.

Uz prethodno navedeno, tijekom 2021. godine obavljali su se i sljedeći poslovi:

- priprema i davanje suglasnosti za izuzeća primjenom članka 16. Uredbe Europske unije br. 883/2004 te davanje suglasnosti na negativna rješenja u povodu zahtjeva za izdavanje potvrde A1
- posredovanje - HZMO - Porezna uprava – HZMO - nadležna ustanova u inozemstvu, odnosno vođenje postupaka u okviru ovlasti tijela za vezu koji se odnose na prisilnu provedbu ovršnih odluka (sudskih i upravnih tijela) koje se odnose na naplatu doprinosa, kamata i drugih troškova iz svih sektora socijalne sigurnosti, tzv. *recovery*
- sudjelovanje u radu Radne skupine (u svojstvu člana) za izradu Nacrta prijedloga Nacionalnog plana razvoja odnosa Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske do 2027. godine
- pružanje pravne pomoći inozemnim nositeljima mirovinskog osiguranja, osiguranicima, korisnicima i poslodavcima te Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- administriranje e-adresa: hzmo-EU@mirovinsko.hr i hzmo-inz@mirovinsko.hr

U poslovima provedbe uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (dalje u tekstu: EU) i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju na području mirovina, prijenosa mirovinskih prava, određivanja mjerodavnog zakonodavstva (izaslani radnici, obavljanje djelatnosti u dvije ili više država) i obiteljskih davanja (doplatka za djecu), uz rješavanje o pravima, od osobitog su značaja i poslovi bilateralne i multilateralne međunarodne suradnje, kao i pružanje pravne pomoći nositeljima osiguranja i odgovarajućim srodnim institucijama u drugim državama. U okviru međunarodne suradnje obavljali su se sljedeći poslovi:

- kontinuirana suradnja s inozemnim nositeljima osiguranja (rješavanje spornih pitanja u konkretnim slučajevima, razmjena požurnica radi ubrzavanja postupaka rješavanja o pravu, razmjena informacija između nositelja mirovinskih osiguranja i dr.)
- sudjelovanje u virtualnim sjednicama Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti Europske unije u ožujku, lipnju, listopadu i prosincu 2021., kao i na sastancima odgovarajućih radnih skupina (mirovine, mjerodavno zakonodavstvo i obiteljska davanja)
- sudjelovanje na nizu sastanaka AD HOC grupe vezano uz primopredaju aplikacije RINA državama članicama na upravljanje, a u okviru sustava EESSI (*Electronic Exchange of Social Security Informations*)
- sudjelovanje na većem broju *Webinara* (seminari putem Weba) vezanih uz tematiku sustava EESSI (poslovni procesi (EESSI BUC smjernice), osposobljavanje trenera, objedinjavanje sadržaja samoučenja i pružanje smjernica o korištenju dostupnih materijala za nacionalnu poduku, zatim poslovnih procesa nadoknade troškova za područja *Recovery* (Povrati), *Sickness* (Bolest), *AWOD* (Nesreće na poslu) i dr.
- sudjelovanje na online sastancima Radne grupe za zakonodavstvo Europskog foruma za osiguranje od nesreća na radu i profesionalnih bolesti (predstavnica Zavoda je imenovani član Radne grupe). Na (online) sastanku *Founding Working Group ESIP-a (European Social Insurance Platform*) koja obuhvaća više od 50 nositelja na području socijalne sigurnosti u 15 država (s više od 240 milijuna stanovnika) raspravljena su pitanja mobilnosti radne snage u vrijeme pandemije bolesti uzrokovane koronavirusom, izaslanje radnika u EU te pitanja povrata nepripadno isplaćenih davanja i naplata doprinosa (Recovery).

U koordinaciji s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (MRMSOSP), tijekom 2021. provedene su sljedeće aktivnosti:

- sudjelovanje u radu Stalne međuresorne radne skupine za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti
- sudjelovanje u pripremi nota za Administrativnu komisiju
- izrada stajališta R Hrvatske u vezi s izmjenom uredbi 883/2004 i 987/2009 – priprema materijala iz nadležnosti Zavoda
- izrada očitovanja na upite mreže SOLVIT (mreža SOLVIT je usluga koju pružaju tijela državne uprave u svim državama članicama EU-a te na Islandu, u Lihtenštajnu i Norveškoj)
- ažuriranje podataka za Međunarodnu organizaciju za socijalnu sigurnost (ISSA) – opis sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu te za MISSOC tablice
- popunjavanje upitnika za potrebe Administrativne komisije (*Questionnaire on cross border old age, survivors' and invalidity pensions, Questionnaire on the export of family benefits, Questionnaire on the recovery procedures i Fraud and Error*)
- popunjavanje upitnika za potrebe Posebnog odbora za koordinaciju socijalne sigurnosti (Questionnaire - UK Trade and Cooperation Agreement)
- popunjavanje upitnika za potrebe Europskog foruma za osiguranje od nesreća na radu i profesionalnih bolesti (Questionnaire - Insurance coverage of professional athletes / Osiguranje profesionalnih sportaša).

2. MATIČNA EVIDENCIJA OSIGURANIKA I STAŽ OSIGURANJA KOJI SE RAČUNA S POVEĆANIM TRAJANJEM

Na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju i Pravilnika o vođenju matične evidencije[4], Zavod je obvezan voditi matičnu evidenciju o osiguranicima, obveznicima plaćanja doprinosa i korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja. Na dan 31. prosinca 2021. u matičnoj su evidenciji evidentirana 1 571 672 aktivna osiguranika.

Podaci koji se obrađuju u matičnoj evidenciji odnose se na:

- početak, prestanak i promjene tijekom poslovanja obveznika plaćanja doprinosa
- početak, prestanak i promjene podataka tijekom osiguranja
- podatke o utvrđenom stažu osiguranja, plaći, osnovici osiguranja, naknadi plaće za vrijeme bolovanja iz zdravstvenog osiguranja i stažu osiguranja nakon prestanka zaposlenja
- promjene podataka o stažu osiguranja i plaći te osnovici osiguranja i naknadi plaće za vrijeme bolovanja iz zdravstvenog osiguranja
- podatke o invalidima rada s pravom na profesionalnu rehabilitaciju.

Obveznici podnošenja prijava dužni su Zavodu dostavljati podatke za vođenje matične evidencije u propisanim zakonskim rokovima.

U prvom stupnju obavljaju se poslovi koji obuhvaćaju kontrolu i obradu prijava na osiguranje, donošenje rješenja o stažu i svojstvu osiguranika, kontrolu podataka o stažu osiguranja i plaćama osiguranika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba, utvrđivanje staža osiguranja za samostalne obveznike na temelju plaćenih doprinosa, utvrđivanje staža osiguranja s povećanim trajanjem, pripremu dokumentacije za snimanje na mikrofilm i korištenje snimljene dokumentacije, izdavanje potvrda osiguranicima i stranim nositeljima osiguranja, kompletiranje spisa s podacima o utvrđenom stažu osiguranja, plaći, osnovicama osiguranja i naknadama plaće.

Kontinuirano se obavljaju poslovi prikupljanja podataka i ažuriranja Baze podataka aktivnih osiguranika radi skraćivanja postupaka ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja.

Podaci evidentirani u matičnoj evidenciji Zavoda koriste se prije svega za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, kao i u razmjenama podataka s REGOS-om i Poreznom upravom. O pravodobno prikupljenim podacima ovise gotovo sve daljnje aktivnosti u provedbi osiguranja, kao što su priznanje svojstva osiguranika, zaduženje i kontrola doprinosa u Poreznoj upravi, utvrđivanje staža i plaća koje služe za izračun mirovine, pregledi i potvrde o stažu koje se izdaju na zahtjev osiguranika te na zahtjev stranih nositelja osiguranja, kao i podataka potrebnih za statistiku i druge strateške odluke vezane uz broj aktivnih osiguranika i osnove osiguranja.

[4] *Pravilnik o vođenju matične evidencije – Narodne novine, broj 159/13, 22/15, 57/15, 125/15, 19/17, 22/19 i 145/20*

Mirovinsko osiguranje

Sustav e-Prijava znatno je unaprijeđen, a usluga je proširena na sve kategorije obveznika i osiguranika. Nakon uvođenja usluge eMPP-1 omogućena je uspostava svih prijava za vođenje matične evidencije elektroničkim putem.

Udio e-prijava u ukupnom broju prijava je 93,37%.

Zavod je svojim korisnicima omogućio i uvid u osobne podatke, podatke o radnopravnom statusu, izdavanje ERPS potvrda, potvrda o stažu osiguranja i plaći te obavijesti o ostvarenom drugom dohotku putem sustava e-Građani.

U elektroničkoj usluzi Zavoda Lana mirovinsko uvedena je nova e-usluga kojom se obveznicima, poslodavcima pravnim i fizičkim osobama omogućava uspostavljanje propisanih tiskanica za kontrolu podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja u elektroničkom obliku, a radnicima Zavoda omogućava se obrada elektroničke dokumentacije i izrada zapisnika u elektroničkom obliku.

Zavod je donio novi Pravilnik o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja[5], kojim je utvrđen pravni okvir za uvođenje nove funkcionalnosti u elektroničkom poslovanju, e-Kontrole.

Novom elektroničkom uslugom e-Kontrola Zavod osigurava jedinstveni način dostave rekapitulacija i popisa radnika kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem u elektroničkom obliku te se time pojednostavljuje i ubrzava postupak kontrole podataka. Time je dovršena digitalizacija postupka evidencije podataka iz djelokruga Zavoda predviđena *Akcijskim planom za administrativno rasterećenje gospodarstva za 2020.* te osigurane pretpostavke za stvaranje jednostavnijeg i jeftinijeg poslovnog okruženja.

Tijekom 2021. redovito su se obrađivale sve vrste različitih prijava koje se odnose na osiguranje. Prijavno-odjavni podaci obrađeni su u matičnoj evidenciji u propisanim rokovima. Prosječni obuhvat prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći za zaposlene radnike u odnosu na prijave na osiguranje je 97,99% za razdoblje od 1970. do 2019.

Izvedeni su podaci o stažu osiguranja i osnovicama za 2020. za radnike zaposlene kod pravnih i fizičkih osoba s obuhvatom od 97,13%. Također je izvedena konačna obrada podataka za 2019. godinu za osiguranike zaposlene kod pravnih i fizičkih osoba.

Izvedeni su podaci o stažu i plaći na temelju godišnjeg obračuna za pomorce za 2019. godinu s obuhvatom od 98,06% i za 2020. godinu s obuhvatom od 98,13%.

[5] *Pravilnik o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja - Narodne novine, broj 139/21*

U postupcima kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, redovitom kontrolom obuhvaćeno je 856 314 osiguranika zaposlenih kod 17 220 obveznika (pravnih i fizičkih osoba) te su izrađena 20 954 zapisnika o obavljenoj kontroli. Od toga su 1 044 zapisnika dostavljena Poreznoj upravi na daljnju nadležnost zbog utvrđenih nepravilnosti. Za kontrolirane godine ukupno je izvedeno 760 877 prijava MPP-1, a prikupljeno je 64 116 MPP-1.

U okviru poslova matične evidencije ažurno su vođeni postupci utvrđivanja staža i svojstva osiguranika. Tijekom 2021. riješena su ukupno 20 052 zahtjeva za utvrđivanje staža i svojstva osiguranika te 1 223 zahtjeva za utvrđivanje staža osiguranja sezonskih radnika u poljoprivredi.

Tablica 12. *Pregled rješavanja zahtjeva u prvom stupnju*

Red. broj	Postupak	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Utvrđivanje svojstva osiguranika i staža	19 824	20 997	20 052	95,49	945

U okviru poslova matične evidencije redovito su obavljani i poslovi kompletiranja podataka u područnim službama i uredima. Kompletiranje se obavljalo za potrebe tuzemnog i inozemnog osiguranja u vezi sa zahtjevima za priznanje prava na mirovinu ili u povodu zahtjeva inozemnih nositelja osiguranja za izdavanje potvrda o navršenom stažu osiguranja u Republici Hrvatskoj. Također, obavljani su i poslovi kompletiranja podataka u povodu obavijesti osiguranika o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu te su tijekom 2021. zaprimljena 22 263 nova zahtjeva (obavijesti), a na rješavanju je bilo ukupno 26 787 zahtjeva, od toga su riješena 22 004 zahtjeva.

U nadležnosti područnih službi/ureda izdano je tijekom izvještajnog razdoblja ukupno 100 714 potvrda za potrebe ovršnog postupka, izdano je 159 839 potvrda o stažu osiguranja i plaći, od toga 158 576 potvrda u elektroničkom obliku te 18 277 obavijesti o ostvarenom drugom dohotku, od toga 17 719 u elektroničkom obliku. Također, izdano je 893 947 potvrda o radnopravnom statusu osiguranika, od toga je 443 447 potvrda izdano u elektroničkom obliku.

Tablica 13. *Podaci o izdanim potvrdama*

Vrsta potvrde	Broj izdanih potvrda		
Potvrda za potrebe ovršnog postupka	100 714		
		Potvrde izdane u elektroničkom obliku	Udio potvrda u elektroničkom obliku
Potvrda o stažu osiguranja i plaći	159 839	158 576	99,21
Potvrda o radnopravnom statusu	893 947	443 447	49,61
Obavijest o drugom dohotku	18 277	17 719	96,95

Osiguranici - poljoprivrednici

Na dan 31. prosinca 2021. u matičnoj evidenciji bilo je zabilježeno 18 697 osiguranika poljoprivrednika. Tijekom 2020. broj poljoprivrednih osiguranika (19 214) ostao je na razini iz 2019. godine, kada je u osiguranju bilo 19 213 osiguranika poljoprivrednika, međutim, tijekom 2021. uočava se pad broja ovih osiguranika.

Osiguranici - obrtnici

U Bazi podataka osiguranika na dan 31. prosinca 2021. evidentirano je 70 411 aktivnih osiguranika obrtnika te se bilježi porast broja ovih osiguranika u odnosu na prethodnu godinu kada su bila evidentirana 66 963 osiguranika obrtnika. Tijekom 2021. godine redovito su za ovu kategoriju osiguranika obrađivane različite prijave na osiguranje te su se vodili postupci utvrđivanja, stjecanja, odnosno prestanka svojstva osiguranika. Valja napomenuti da je u ovoj kategoriji, uspoređujući podatke iz prethodnih godina, od 2016. nadalje, kontinuirano prisutan porast broja osiguranika obrtnika.

Samostalne profesionalne djelatnosti i ostale kategorije osiguranika

Na dan 31. prosinca 2021. evidentirana su 17 794 aktivna osiguranika samostalnih profesionalnih djelatnosti, 68 osiguranika bilo je zaposleno u međunarodnim organizacijama u inozemstvu odnosno hrvatskih državljana zaposlenih na teritoriju RH kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu te su u produženom osiguranju bila 7 362 osiguranika.

Rješavanje zahtjeva u drugom stupnju

U 2021. u drugostupanjskom postupku u matičnoj evidenciji riješeno je 797 žalbi, a u postupku revizije predmeta o priznatom svojstvu osiguranika odnosno mirovinskom stažu, koja se obavljala u skladu s člankom 136. ZOMO-a, revidirano je ukupno 14 639 predmeta, od toga je u 237 predmeta odlučeno rješenjem.

Tablica 14. *Pregled rješavanja zahtjeva u drugom stupnju*

Red. broj	Postupak	
0	*1*	*2*
1.	Rješavanje u povodu žalbe	797
2.	Revizija rješenja	14 639
3.	Rješenja donesena u postupku revizije	237

Naknadna kontrola i instruktaža

Tijekom 2021. godine obavljene su sve naknadne kontrole i instruktaže predviđene godišnjim programom, a obuhvaćeni su postupci kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, unos prijava za vođenje matične evidencije, upravni postupci utvrđivanja svojstva osiguranika i staža te postupci kompletiranja.

3. IMOVINSKOPRAVNO POSLOVANJE

Imovinskopravno poslovanje Zavoda u pretežnom dijelu obuhvaća rješavanje predmeta naknade štete i stjecanja bez osnove, u skladu s člankom 161. i člankom 166. ZOMO-a, raskide ugovora i povrat neopravdanih sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalida rada, sudske sporove u vezi s nekretninama Zavoda, zastupanje Zavoda u svim postupcima koji se vode protiv Zavoda (tzv. pasivni sporovi), pružanje pravne pomoći inozemnim nositeljima osiguranja, postupke u vezi sa Zakonom o nastavku isplate dokupljenih mirovina[6] itd.

Tijekom 2021. godine nastavljen je rad na predmetima prisilne naplate tražbina u inozemstvu preko angažiranih odvjetničkih ureda u BiH i R Sloveniji, s obzirom na to da pravni zastupnici koji zastupaju Zavod nemaju ovlasti odnosno zakonske mogućnosti za zastupanje Zavoda pred stranim sudovima.

Najznačajniji dio imovinskopravnog poslovanja i nadalje se odnosi na naknadu štete koja je nanesena Zavodu isplatom invalidske, obiteljske mirovine i naknade zbog tjelesnog oštećenja kada je invalidnost ili smrt osiguranika nastala štetnom radnjom treće osobe (npr. ozljedom na radu, prometnom nesrećom i slično). Ovu štetu Zavod potražuje na osnovi isplata mirovinskih primanja koja se odnose na određeno razdoblje ili potražuje ukupnu odnosno kapitaliziranu štetu u mirnom postupku podnošenjem odštetnog zahtjeva, a u slučaju neuspjeha, ako se šteta ne podmiri u mirnom postupku, pokreću se sudski postupci prema odgovornima za štetu (osiguravajućim društvima, poslodavcima ili fizičkim osobama).

U predmetima naknade štete s inozemnom oznakom (INZ) rješavaju se odštetni zahtjevi uz postojanje inozemnog elementa u slučajevima kada se ozljeda dogodila u inozemstvu ili je ozljedu u Republici Hrvatskoj uzrokovao strani državljanin – osiguranik inozemnog osiguravajućeg društva. Odštetni zahtjev tada se podnosi izravno inozemnom osiguravajućem društvu ili poslodavcu, odnosno Hrvatskom uredu za osiguranje ili nekom hrvatskom osiguravajućem društvu (ovisno o Zakonu o osiguranju).

Pasivni sporovi su sporovi koji se vode protiv Zavoda i u kojima je Zavod tuženik ili ovršenik. To su, primjerice, radni sporovi, sporovi zbog neisplaćenih mirovina za vrijeme ratnih zbivanja na

[6] *Zakon o nastavku isplate dokupljenih mirovina – Narodne novine, broj 130/17*

okupiranim područjima Republike Hrvatske, sporovi zbog neisplaćenih mirovina zbog prekida platnog prometa s republikama bivše SFRJ, sporovi u vezi s isplatom mirovina zbog neusklađenosti mirovina prema Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998., sporovi zbog isplate razlike mirovine hrvatskim braniteljima, sporovi zbog isplate razlike mirovine pripadnicima HVO te drugi sporovi i postupci u kojima je Zavod tužena strana.

U predmetima pružanja pravne pomoći inozemnim nositeljima socijalnog osiguranja (najčešće njemačkog i slovenskog nositelja) provodi se postupak naplate tražbina na temelju zahtjeva inozemnih nositelja socijalnog osiguranja prema uredbama EU, i to prema Uredbi (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (skraćeno: Osnovna uredba) i Uredbi (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (skraćeno: Provedbena uredba), kojima je uređen postupak provedbe ovršnih odluka upravnih tijela koje se odnose na povrat nepripadnih mirovinskih primanja, kamata i troškova. Pravna se pomoć, osim državama članicama EU, pruža i drugim državama ugovornicama na temelju sklopljenih međunarodnih ugovora.

U 2021. za Zavod je u predmetima naknade štete i nepripadnih isplata mirovinskih primanja i doplatka za djecu **naplaćen** iznos od **ukupno 60.674.626,86 kn**, od toga:

- naplaćena potraživanja nepripadnih isplata mirovinskih primanja iznose 15.570.369,58 kn
- naplaćena potraživanja nepripadnih isplata doplatka za djecu iznose 1.316.385,38 kn
- naplaćena potraživanja za naknadu štete iznose 43.787.871,90 kn.

Tablica 15. *Pregled imovinskopravnog poslovanja*

Redni broj	VRSTE POSTUPAKA	Broj primljenih predmeta tijekom godine	Ukupno predmeta na rješavanju u godini	Ukupno riješeno		Ukupno predmeta na rješavanju krajem godine
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Naknada štete	1648	2600	1651	63,50	949
2.	Nepripadne isplate	3536	5103	4726	92,61	377
3.	Pasivni i ostali sporovi	872	933	857	91,85	76
UKUPNO		**6056**	**8636**	**7234**	**83,77**	**1402**

Specifičnosti imovinskopravnog poslovanja

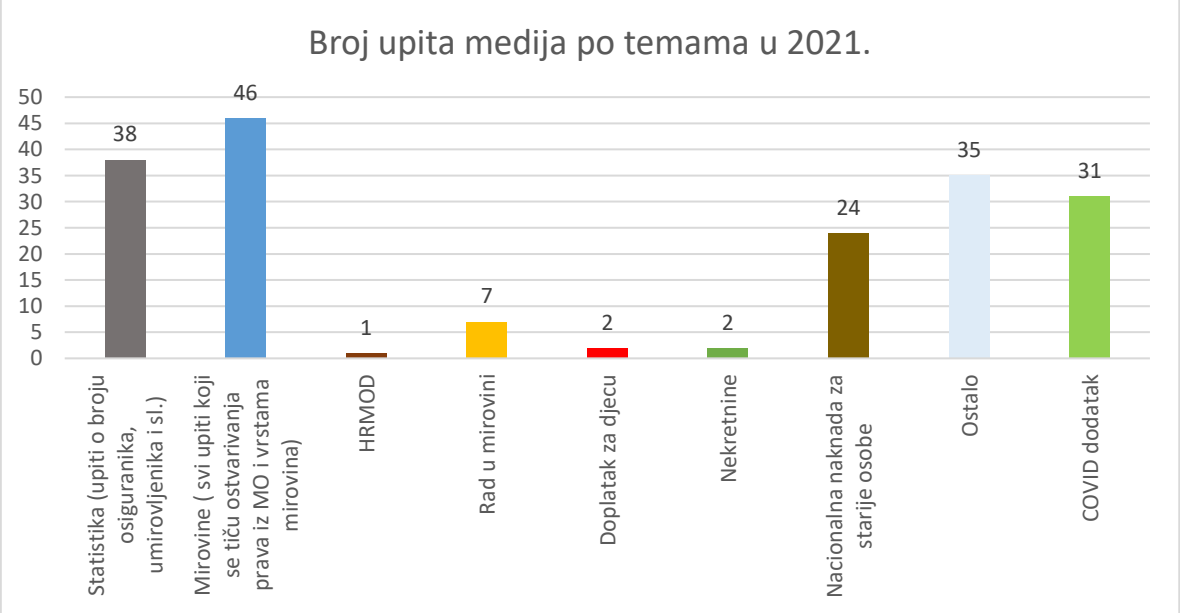
U *Tablici 15.* prikazan je broj zaprimljenih i riješenih imovinskopravnih predmeta u 2020. godini, iako su zbog specifičnosti imovinskopravnog poslovanja i dugotrajnosti sudskih postupaka predmeti u postupku više godina. Potraživanja Zavoda s osnove naknade štete naplaćuju se sukcesivno, prema isplatama pojedinih davanja u određenom razdoblju (u pravilu, kalendarska godina), sve dok korisnik

ostvaruje pravo na mirovinu ili drugo primanje, što znači da nakon naplate štete za proteklo obračunsko razdoblje Zavod pokreće novi postupak i podnosi novi odštetni zahtjev, odnosno tužbu za naplatu potraživanja u sljedećem obračunskom razdoblju.

4. JAVNOST RADA ZAVODA I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Uređena zakonom i Statutom Zavoda, javnost rada Zavoda osigurava se obvezom izvješćivanja Hrvatskog sabora, osiguranika i korisnika prava o radu Zavoda te dostupnošću podataka sredstvima javnog priopćavanja i objavom Statuta i općih akata Zavoda u Narodnim novinama. Poslovi koji proizlaze iz javnosti rada Zavoda u 2021. godini obuhvaćali su suradnju s medijima, komunikaciju s osiguranicima i korisnicima prava putem infotelefona i elektroničke pošte, objavu općih akata u Narodnim novinama, objavu podataka i informacija u publikacijama i na internetskoj stranici Zavoda, rješavanje zahtjeva za pristup informacijama te izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda (pisanih i elektroničkih). Interno obavještavanje radnika Zavoda provodilo se objavom na oglasnim pločama i na intranetskoj mreži Zavoda.

U sklopu odnosa s *medijima,* Zavod je obavještavao javnost priopćenjima o aktualnim informacijama o radu i poslovanju, o radu tijela Zavoda te o radu stručne službe. U 2021. poslana su 52 priopćenja za medije te je odgovoreno na 186 (pisanih) upita novinara. Na svakodnevne upite iz medija odgovaralo se u najkraćem mogućem roku, odnosno prema traženju, organizirani su nastupi čelnika i stručnjaka iz Zavoda u medijima (TV i radijske emisije) itd. Medijske objave kontinuirano su se pratile radi bolje pripreme tema važnih za javnost te zbog ocjene medijske uspješnosti predstavljanja rada Zavoda javnosti. Prema analizama, Zavod je i u 2021. postigao pozitivan medijski (PR) učinak.

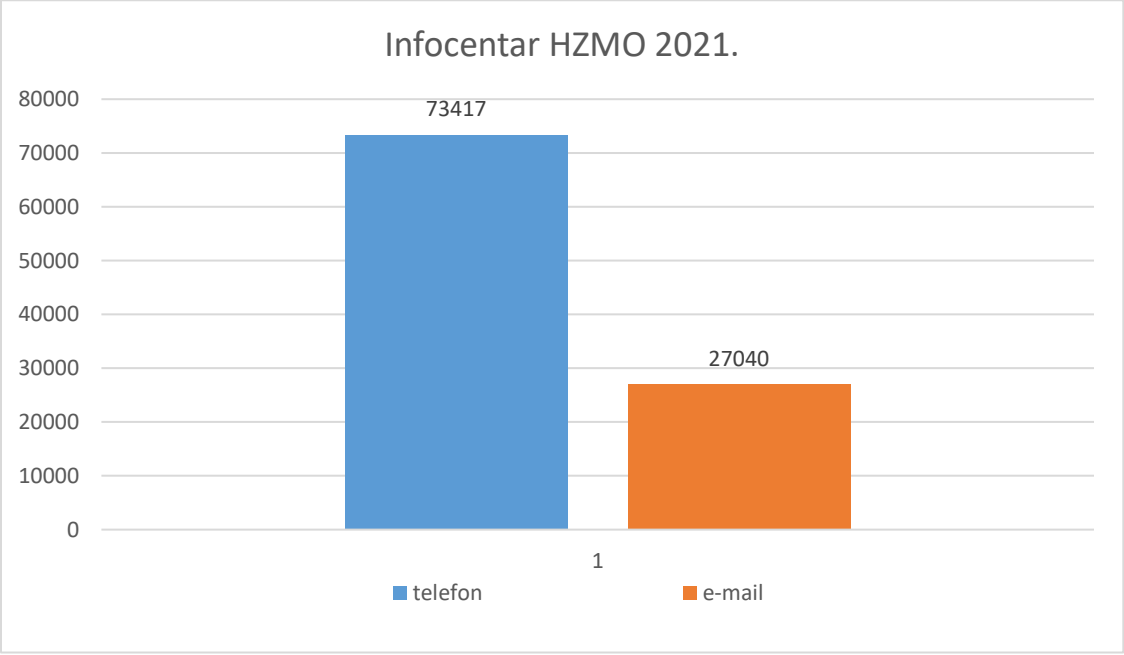
Epidemija bolesti COVID-19, koja je obilježila i 2021. godinu, znatno je utjecala na niz uobičajenih i/ili planiranih aktivnosti i događanja. Radi preventivnog postupanja i zaštite zdravlja građana, Zavod je i u 2021., prilagodivši svoje poslovanje, osigurao nesmetanu komunikaciju s korisnicima usluga. Kontinuirano prateći epidemiološku situaciju, na internetskim stranicama Zavoda redovito se ažurirala tzv. COVID traka, s uputama i preporukama korisnicima kako ostvariti određeno pravo te kako općenito ostvariti komunikaciju sa Zavodom u vrijeme trajanja epidemije. Naglasak je i dalje na elektroničkim uslugama Zavoda, u sklopu sustava e-Građani, putem kojeg su korisnicima dostupne sljedeće e-Usluge: elektronički zapis o radnopravnom statusu (ERPS), informativni izračun mirovine, uvid u podatke o prijavama na osiguranje i odjavama s osiguranja, uvid u podatke o stažu, plaći i osnovici koje je za pojedine godine prijavio poslodavac, uvid u podatke o drugom dohotku na koji se plaća doprinos za mirovinsko osiguranje, e-Potvrde iz mirovinskog sustava (Potvrda o stažu i plaći, Obavijest o ostvarenom drugom dohotku i Potvrda o korištenju prava iz mirovinskog osiguranja), Kalkulator doplatka za djecu, e-Zahtjev za ostvarivanje prava na doplatak za djecu, e-Zahtjev za starosnu/prijevremenu starosnu mirovinu, e-Zahtjev za invalidsku mirovinu, e-Zahtjev za privremenu invalidsku mirovinu, e-Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza osiguranika, e-Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza korisnika i e-Zahtjev za nacionalnu naknadu za starije osobe, dostava obavijesti u Osobni korisnički pretinac te uvid u podatke o školovanju radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu.

Komunikacija s osiguranicima odvijala se putem redovitih komunikacijskih kanala Zavoda, tj. infotelefona, internetskih stranica Zavoda te pisanim i elektroničkim putem, a dinamika i intenzitet bili su vezani uz aktualnost problematike. U 2021. je putem infotelefona (dostupni svakog radnog dana od 8 do 16 sati) preuzeto 73 417 poziva, što je povećanje za 16,01% u odnosu na prethodnu godinu. Na najveći broj pitanja odgovoreno je u izravnom kontaktu telefonom, a kada je trebalo provjeriti i utvrditi činjenično stanje, odgovori su dani u kratkom roku. Osnovni cilj komunikacije putem infotelefona, primjenom suvremenih tehničkih i informatičkih rješenja, jačanje je otvorenosti institucije prema javnosti.

Na internetskoj stranici, kao jednoj od bitnih komunikacijskih kanala, putem koje se najširа javnost informira o radu Zavoda te o aktualnim događajima vezanim uz mirovinsko osiguranje, doplatak za djecu i nacionalnu naknadu za starije osobe, objavljuju se osnovne informacije i podaci o Zavodu te pružaju usluge web-servisa korisnicima koji posjeduju korisničko ime i lozinku (vjerodajnice e-Pass). U sklopu sustava e-Građani, uz postojeće e-Usluge, od siječnja 2021. godine dostupna je i nova e-Usluga HZMO-a eMPP-1 kojom je obveznicima, poslodavcima pravnim i fizičkim osobama omogućeno da elektroničkim putem uspostavljaju prijave/promjene o utvrđenom stažu osiguranja i osnovici (obrazac eMPP-1) u svim postupcima prikupljanja nedostajućih podataka važnih za ostvarivanje prava na mirovinu.

Podaci o posjetima korisnika više nisu usporedivi s ranijim godinama jer je od 2019. obvezna privola (tzv. politika kolačića) za prikupljanje podataka. Od tada se prikupljaju podaci samo o posjetiteljima koji to dopuste, tj. daju privolu (traka kolačića), stoga Zavod ne raspolaže relevantnim podacima o broju posjeta korisnika kao ni o broju pregledanih stranica.

O radu Zavoda javnost je informirana i preko profila Zavoda na društvenim mrežama, LinkedIn (63 objave), Facebook (147 objava), Instagram (117 objava) i YouTube (videozapisi tijekom 2021. godine ostvarili su 4 283 pregleda, vrijeme gledanja bilo je 121,5 sati i 40 novih pretplatnika). U rubrici *Postavite pitanje* (web-obrazac), elektroničkim putem u 2021. odgovoreno je na 27 040 pitanja. Najveći broj pitanja odnosio se na ostvarivanje prava na doplatak za djecu (tuzemni i inozemni) i mirovine, na rad uz mirovinu, staž i prijave na osiguranje, na prava iz mirovinskog osiguranja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i pripadnika HVO-a i članova njihovih obitelji te nacionalnu naknadu za starije osobe. U odnosu na godinu 2020. (kada je postavljeno 19 278 upita), u 2021. godini postavljeno je i odgovoreno na 27 040 upita, što je povećanje od 40,26%.

Pisanim putem odgovaralo se na *zahtjeve za pristup informacijama*. Zavodu su u 2021. podnesena 44 zahtjeva *prema Zakonu o pravu na pristup informacijama*. Svi su zahtjevi riješeni, a odgovoreno je na način i u roku (15 dana) utvrđenim navedenim Zakonom.

U ostvarivanju javnosti rada važno mjesto i u 2021. godini imalo je *izdavanje stručno-informativnih publikacija* Zavoda. Uz digitalnu publikaciju *Statističke informacije HZMO-a* (koja se objavljuje mjesečno), redovito je objavljivan i mjesečni prilog *Mirovinski vodič HZMO* u *Hrvatskom umirovljeničkom listu* i *info.HZMO* u publikaciji *SUH-a Glas umirovljenika.* Nadalje, izrađeno je pet informativnih brošura/letaka iz različitih područja rada Zavoda, koji su dostupni na infošalterima u područnim službama/uredima i Središnjoj službi te na internetskoj stranici Zavoda.

Na *intranetu HZMO-a*, koji je temeljni interni komunikacijski kanal, radnicima se na jednom mjestu pravodobno daju sve relevantne i aktualne informacije, objavljuju interni akti, natječaji i dr., a radnici svoje prijedloge, primjedbe ili pitanja mogu dostaviti putem e-pošte, što pridonosi dvosmjernoj komunikaciji. Tijekom 2021. godine zabilježeno je 188 746 korisničkih posjeta stranicama intraneta.

VI.

FINANCIJSKO POSLOVANJE

1. FINANCIJSKO POSLOVANJE ZAVODA

Poslovanje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2021. odvijalo se u skladu s Financijskim planom Zavoda za 2021. godinu, koji je sastavni dio Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021.[1], u skladu s preraspodjelom sredstava na temelju Suglasnosti ministra financija od 2. veljače, 19. srpnja, 9. kolovoza, 14. i 23. prosinca 2021., te na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o preraspodjeli sredstava planiranih u Državnom proračunu za 2021. godinu od 23. travnja 2021[2].

Izvješće o financijskom poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2021. godinu prikazuje prihode koji su sastavni dio prihoda Državnog proračuna i rashode Zavoda unutar Razdjela 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike - Glava 20. Prihodi Zavoda uplaćuju se na račun državnog proračuna, odnosno rashodi se izvršavaju s računa državnog proračuna.

Financijsko poslovanje Zavoda za 2021. godinu odvijalo se u skladu sa sljedećim propisima:

- Zakonom o proračunu[3]
- Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu[4]
- Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu[5]
- Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu[6].

PRIHODI I PRIMICI, RASHODI I IZDACI ZAVODA

Ukupni prihodi i primici Zavoda za 2021. ostvareni su u iznosu od **45.318.163.590** kn, a ukupni rashodi i izdaci u iznosu od **45.308.930.079** kn. Višak prihoda i primitaka iznosi 9.233.511 kn.

U *Tablici 1.* prikazani su podaci o ostvarenim prihodima i primicima, rashodima i izdacima za 2021. i 2020. godinu.

[1] *Državni proračun Republike Hrvatske za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu - Narodne novine, br. 135/20, 69/21 i 122/21*
[2] *Odluka o preraspodjeli sredstava planiranih u Državnom proračunu za 2021. godinu - Narodne novine, br. 43/21*
[3] *Zakon o proračunu - Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15*
[4] *Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu - Narodne novine, br. 135/20, 69/21 i 122/21*
[5] *Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu - Narodne novine, br. 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21*
[6] *Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu - Narodne novine, br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20*

Tablica 1. *Prihodi i primici, rashodi i izdaci Zavoda za 2021. i 2020.*

u kn

	2021.	Struktura u%	2020.	Struktura u%	Indeks
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6 (2/4)*
PRIHODI I PRIMICI					
1. Prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje	25.240.268.169	55,69	22.748.953.893	51,73	111,0
2. Prihodi iz proračuna	20.053.468.638	44,25	21.192.501.308	48,19	94,6
- opći prihodi i primici iz proračuna	20.052.975.177	44,25	21.189.223.239	48,18	94,6
- sredstva učešća za pomoći	493.461	0,00	3.278.069	0,01	15,1
3. Vlastiti prihodi	2.932.558	0,01	2.844.088	0,01	103,1
4. Tekuće i kapitalne pomoći od institucija i tijela EU	3.000.029	0,01	5.932.111	0,01	50,6
5. Prihodi od financijske imovine	54.486	0,00	9.507	0,00	573,1
6. Ostali prihodi za posebne namjene	291.120	0,00	6.392.753	0,01	4,6
7. Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	9.052.999	0,02	23.665.965	0,05	38,3
8. Primici od zaduživanja	9.095.591	0,02	0	0,00	0,0
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (1. - 8.)	**45.318.163.590**	**100,00**	**43.980.299.625**	**100,00**	**103,0**
RASHODI I IZDACI					
1. Mirovine i mirovinska primanja	43.499.971.058	96,01	42.150.323.028	95,79	103,2
2. Financijski rashodi	19.928.407	0,05	25.193.133	0,06	79,1
3. Osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika	10.148.729	0,02	9.427.342	0,02	107,7
4. Prijenos mirovinskih prava iz RH u EU	3.919.971	0,01	3.534.268	0,01	110,9
5. Ostali rashodi (školarine i naknade šteta)	298.625	0,00	440.856	0,00	67,7
6. Doplatak za djecu	1.252.173.835	2,76	1.287.362.148	2,93	97,3
7. Nacionalna naknada za starije osobe	44.811.199	0,10	0	0,00	0,0
8. Izdaci	6.327.898	0,01	54.277.781	0,12	11,7
9. Rashodi za zaposlene	335.073.222	0,74	325.408.244	0,74	103,0
10. Materijalni rashodi	94.630.827	0,21	99.753.984	0,23	94,9
11. Nabava nefinancijske imovine	41.646.308	0,09	49.415.162	0,11	84,3
UKUPNI RASHODI I IZDACI (1. - 11.)	**45.308.930.079**	**100,00**	**44.005.135.946**	**100,00**	**103,0**
Višak prihoda i primitaka	9.233.511		-24.836.321		
Višak prihoda i primitaka - preneseni	106.006.156		130.563.836		
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	115.239.667		105.727.515		

1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2021. godinu ostvareni su u iznosu od **45.318.163.590 kn** i namijenjeni su financiranju sustava mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu te nacionalne naknade za starije osobe. U odnosu na 2020. godinu veći su za 3,0% i odnose se na prihode od doprinosa za mirovinsko osiguranje, prihode iz proračuna, vlastite prihode, tekuće pomoći od institucija i tijela EU, prihode od financijske imovine, ostale prihode za posebne namjene, prihode od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja te primitke od zaduživanja.

Prihodima od doprinosa[7] za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti financiraju se mirovine, novčane naknade i druga primanja iz mirovinskog osiguranja na temelju priznatih prava, troškovi provedbe osiguranja i troškovi administracije Zavoda. Ostvareni su u iznosu od **25.240.268.169 kn,** čine 55,69% ukupnih prihoda, a u odnosu na 2020. veći su za **2.491.314.276 kn ili 11,0%.** U ukupne doprinose uključeni su i kapitalizirani doprinosi u iznosu od 863.874.856 kn.

Prihodi iz proračuna odnose se na opće prihode i primitke te sredstva učešća za pomoći. U 2021. godini ostvareni su u iznosu od **20.053.468.638 kn** i manji su za **1.139.032.670 kn ili za 5,4%** u odnosu na 2020. godinu.

- *Općim prihodima i primicima proračuna* financira se dio obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznanjem i određivanjem mirovina prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima, dodaci odnosno povećanje mirovina prema posebnim zakonima koji uređuju ta prava, nedostatak prihoda koji je posljedica uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, nedostatak prihoda po osnovi smanjene stope doprinosa za poljoprivrednike, doprinosi za osiguranike iz članka 14. i 27. stavka 6. ZOMO-a, sve u skladu s člankom 155. ZOMO-a, nedostatak sredstava od doprinosa u skladu s člankom 156. ZOMO-a, ,doplatak za djecu i nacionalna naknada za starije osobe. Opći prihodi i primici ostvareni su u iznosu od **20.052.975.177 kn** i čine **44,25%** ukupnih prihoda. U odnosu na 2020. godinu manji su za **1.136.248.062 kn ili 5,4%.**
- *Sredstva učešća za pomoći* ostvarena su u iznosu od **493.461 kn**, a odnose se na učešće RH u projektima sufinanciranim sredstvima EU za troškove u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.

U *Tablici 2.* prikazana je struktura općih prihoda i primitaka iz proračuna (izvor 11) za 2021. i 2020. godinu.

Tablica 2. *Opći prihodi i primici iz proračuna za 2021. i 2020.*

u kn

VRSTE PRIHODA	2021.	Struktura u %	2020.	Indeks
1	*2*	*3*	*4*	*5 (2/4)*
1. Dodatak od 100 kn i 6%	769.254.355	3,84	817.916.023	94,1
2. Prihodi za pokrivanje nedostatka prihoda koji je posljedica uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje te ostala nedostatna sredstva od doprinosa	6.683.418.109	33,34	8.454.882.634	79,0
3. Mirovine ostvarene prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima, bez dodataka iz točke 1., 4. i 5.	6.113.985.574	30,49	6.007.257.097	101,8
4. Zakon o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima	1.432.319.225	7,14	1.532.713.226	93,4

[7] *Uputom Ministarstva financija Evidentiranje prihoda od doprinosa za mirovinsko osiguranje, klasa: 140-01/19-01/21, urbroj: 513-05-03-19-1 od 27. 11. 2019. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje dužan je doprinose za mirovinsko osiguranje evidentirati u svojoj Glavnoj knjizi od 1. 1. 2020. u okviru podskupine 622 Doprinosi za mirovinsko osiguranje i kao takve ih iskazivati u financijskim izvještajima.*

5. Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju	3.287.653.916	16,39	3.089.092.111	106,4
6. Jednokratno novčano primanje korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19	469.465.800	2,34	0	-
UKUPNO (1. - 6.)	**18.756.096.979**		**19.901.861.091**	94,2
7. Doplatak za djecu	1.252.066.999	6,24	1.287.362.148	97,3
8. Nacionalna naknada za starije osobe	44.811.199	0,22	0	0,0
SVEUKUPNO (1. - 8.)	**20.052.975.177**	**100,00**	**21.189.223.239**	**94,6**

Ad 1) Prihodi za dodatak od 100 kn i 6% manji su za 5,9% u odnosu na 2020. godinu zbog manjeg broja korisnika mirovina kojima se ovaj dodatak isplaćuje u skladu sa Zakonom o prenošenju sredstava Državnog proračuna fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja te usklađivanju mirovina[8] i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju[9], a odnosi se na dug korisnicima mirovina za razdoblje od 1. rujna 1993. do 30. lipnja 1998.

Ad 2) Prihodi za pokrivanje nedostatka prihoda zbog uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje te ostala nedostatna sredstva od doprinosa smanjena su za 21,0% u odnosu na 2020. godinu.

Ad 3) Prihodi za mirovine prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima veći su za 1,8% u odnosu na prethodnu godinu zbog:

- redovitog usklađivanja mirovina prema članku 88. ZOMO-a (povećanje od 1. siječnja 2021. za 0,56% i od 1. srpnja 2021. za 2,46%)
- prenesenog kumuliranog efekta promjene strukture i broja korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2020. godine.

Ad 4) Prihodi za povećanje mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima manji su za 6,6% u odnosu na 2020. godinu zbog manjeg broja korisnika. Navedeno povećanje mirovina isplaćuje se u skladu sa Zakonom o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima[10], a odnosi se na mirovine koje su ostvarene do 31. prosinca 1998.

Ad 5) Prihodi za dodatak na mirovinu koji se isplaćuje u skladu sa Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju[11] veći su za 6,4% u odnosu na prethodnu godinu zbog povećanja broja korisnika.

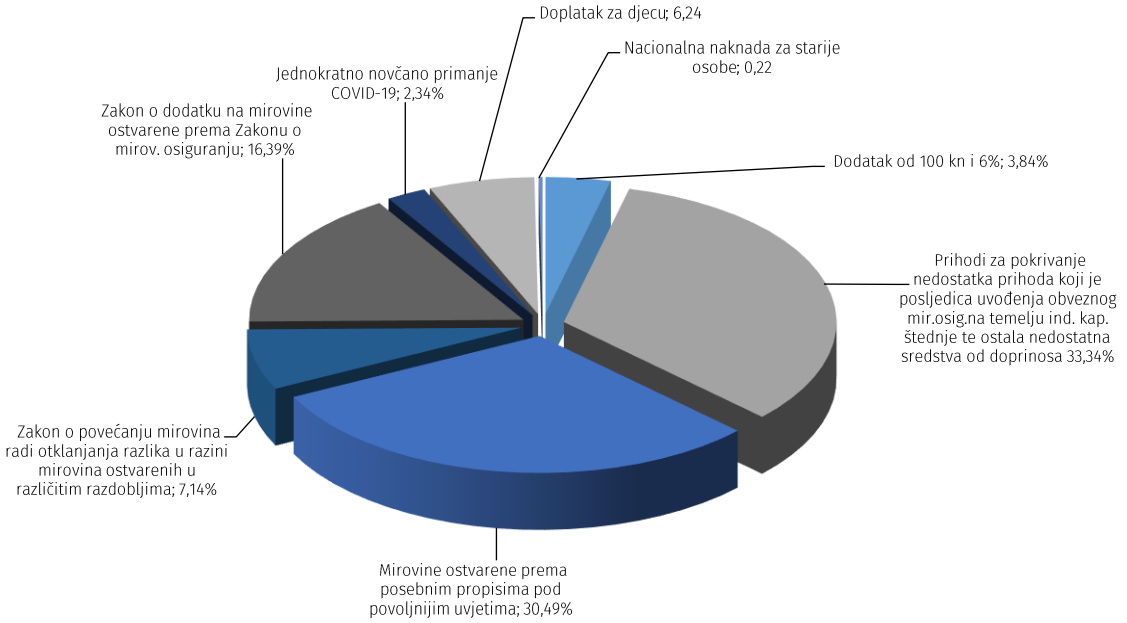
[8] *Zakon o prenošenju sredstava Državnog proračuna fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja te usklađivanju mirovina - Narodne novine, br. 102/98*
[9] *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, br. 30/04*
[10] *Zakon o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima- Narodne novine, br. 127/00*
[11] *Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, br. 79/07, 114/11 i 115/18*

Ad 6) Prihodi za jednokratno novčano primanje korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 iznosili su 469.465.800 kn, a isplata je izvršena prema odlukama Vlade Republike Hrvatske[12].

Ad 7) Prihodi za doplatak za djecu manji su za 2,7% u odnosu na 2020. godinu zbog smanjenog prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 5,5% i prosječnog broja djece za 5,2%, a prosječni iznos doplatka za djecu veći je za 2,5%.

Ad 8) Prihodi za nacionalnu naknadu za starije osobe u 2021. godini iznosili su 44.811.199 kn, a isplata je izvršena u skladu sa Zakonom o nacionalnoj naknadi za starije osobe[13].

Slika 1 *– Struktura općih prihoda i primitaka iz proračuna*

Vlastiti prihodi ostvareni su u iznosu od 2.932.558 kn**,** u odnosu na 2020. godinu veći su za 3,1%, a najvećim dijelom odnose se na prihode od zakupnina u iznosu od 2.125.480 kn, prihode od najma stanova u iznosu od 791.853 kn i prihode od pruženih računovodstvenih usluga u iznosu od 15.000 kn.

Tekuće i kapitalne pomoći od institucija i tijela EU ostvarene su u iznosu od 3.000.029 kn, od toga se 2.796.279 kn odnosi na Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., a iznos od 203.750 kn na Nacionalni program oporavka i otpornosti – NPOO za financiranje projekta Digitalna transformacija HZMO-a.

[12] *Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 - Narodne novine, broj 39/21 i Odluka o izmjenama Odluke o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 - Narodne novine br. 107/21*
[13] *Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe - Narodne novine, br. 62/20*

Prihodi od financijske imovine ostvareni su u iznosu od 54.486 kn, a odnose se na pozitivne tečajne razlike.

Ostali prihodi za posebne namjene ostvareni su u iznosu od 291.120 kn, a odnose se na prihode s naslova osiguranja, refundacije štete i totalne štete u iznosu od 150.842 kn, naplaćenih od osiguravajuće kuće na ime naknade štete od posljedica potresa.

Prihodi za isplatu preuzetih obveza Umirovljeničkog fonda ostvareni su u iznosu od 138.028 kn. Stupanjem na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu[14] Zavod je preuzeo imovinu, prava i preostale obveze bivšeg Umirovljeničkog fonda proizašle iz Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. radi isplate obeštećenja korisnika mirovina i obveza iz sudskih sporova. Prihodi za dug dokupljenih mirovina ostvareni su u iznosu od 2.250 kn.

Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja odnose se na prihode od prodaje stambenih i poslovnih objekata. Ostvareni su u iznosu od **9.052.999 kn** i za 61,7% su manji od ostvarenih u 2020. godini. Prema članku 158. stavku 2. ZOMO-a, prihodi od prodaje nekretnina u vlasništvu Zavoda su namjenski prihodi Zavoda za kapitalne rashode i kao takvi se evidentiraju u poslovnim knjigama.

Primici od zaduživanja ostvareni su u iznosu od **9.095.591 kn**, a odnose se na primitke od primljenih kredita od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora na ime financijskih lizinga za nabavu informatičke opreme.

2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci za 2021. godinu ostvareni su u iznosu od **45.308.930.079 kn** i u odnosu na 2020. veći su za 3,0%.

Mirovine i mirovinska primanja

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su **43.499.971.058** kn, što čini 96,01% ukupnih rashoda i u odnosu na 2020. veći su za 3,2%.

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja povećani su zbog:

- redovitog usklađivanja mirovina koje je u 2021. godini iznosilo 3,03%, i to od 1. siječnja za 0,56% i od 1. srpnja za 2,46%
- prenesenog kumuliranog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina u 2020. godini
- isplate jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID -19.

[14] *Zakon o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu - Narodne novine, br. 127/17*

Financijski rashodi

Financijski rashodi za 2021. godinu iznosili su 19.928.407 kn, od toga se 19.084.246 kn odnosi na financijske rashode za isplatu mirovina, a 844.161 kn na ostale financijske rashode Zavoda (bankarske usluge, usluge platnog prometa, zatezne kamate i kamate za primljene kredite i zajmove). U strukturi ukupnih rashoda, financijski rashodi čine 0,05%, a u odnosu na 2020. godinu manji su za 20,9%. Financijski rashodi za isplatu mirovina u odnosu na 2020. godinu manji su za 9,2% zbog smanjenog broja korisnika kojima se mirovina isplaćuje preko pošte.

Osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika

Rashodi za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika (II. stup) iznosili su 10.148.729 kn i čine 0,02% ukupnih rashoda. U odnosu na 2020. godinu veći su za 7,7% zbog većeg broja osiguranika, povećanih osnovica te zbog stupanja na snagu Zakona o dopunama Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem[15] kojim je proširen krug osiguranika kojima se može utvrditi svojstvo osiguranika – osobe s invaliditetom.

Prijenos mirovinskih prava iz RH u EU

Prijenos mirovinskih prava iz RH u EU ostvaren je u iznosu od 3.919.971 kn prema Zakonu o prijenosu mirovinskih prava[16]. Osiguranicima koji stupe u službu, odnosno koji se zaposle u tijelu EU omogućen je prijenos mirovinskih prava stečenih u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja u RH prije stupanja u službu institucije, tijela, ureda ili agencije EU u sustav mirovinskog osiguranja EU.

Ostali rashodi (školarine i naknade šteta)

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od **298.625 kn**, od kojih se 179.685 kn odnosi na školarine prema Planu školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog osposobljavanja radnika Zavoda, a 118.940 kn na naknade šteta pravnim i fizičkim osobama.

Doplatak za djecu

Rashodi za doplatak za djecu za 2021. iznosili su **1.252.173.835 kn**, a u strukturi ukupnih rashoda čine 2,76%. U odnosu na 2020. godinu manji su za 2,7% zbog smanjenog prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 5,5% i prosječnog broja djece za 5,2%, a prosječni iznos doplatka za djecu veći je za 2,5%.

[15] *Zakon o dopunama Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem - Narodne novine, br. 34/21*
[16] *Zakon o prijenosu mirovinskih prava - Narodne novine, br. 117/17*

Nacionalna naknada za starije osobe

Rashodi za nacionalnu naknadu za starije osobe iznosili su **44.811.199 kn**, a isplaćuju se prema Zakonu o nacionalnoj naknadi za starije osobe od 1. siječnja 2021. u iznosu od 800 kn mjesečno po korisniku. Prosječan broj korisnika za koje je isplaćena nacionalna naknada u 2021. godini iznosio je 4 931.

Izdaci

Izdaci u iznosu od **6.327.898 kn** odnose se na otplatu glavnice financijskog lizinga za nabavu informatičke i infrastrukturne opreme iz 2018. godine, drugog financijskog lizinga za nabavu informatičke i infrastrukturne opreme iz 2018. godine (otplata koja je počela u 2019. godini) i financijskog lizinga za nabavu osobnih automobila i kombi vozila iz 2019. godine. U odnosu na 2020. godinu izdaci su smanjeni za 88,3% zbog izdataka u 2020. za uplatu početnog kapitala za osnivanje Hrvatskog mirovinskog osiguravajućeg društva d.d. u iznosu od 49.724.720 kn.

3. Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja (rashodi za zaposlene i materijalni rashodi) za 2021. godinu iznosili su **429.704.049 kn**, a u odnosu na 2020. godinu veći su za 1,1%.

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene za 2021. godinu iznosili su **335.073.222 kn,** čine 0,74% ukupnih rashoda Zavoda, a u odnosu na 2020. godinu veći su za 3,0% ili 9.664.978 kn. Rashodi za bruto plaće iznosili su **278.752.763 kn**, veći su za 3,1% u odnosu na 2020. godinu zbog povećanja osnovice za plaće za 4,04% od isplate u veljači 2021. godine[17] i za 2% od isplate u veljači 2020. godine[18].

Ostali rashodi za zaposlene iznosili su 13.232.750 kn. U odnosu na 2020. godinu manji su za 1,5% zbog smanjenih rashoda za otpremnine zbog odlaska u mirovinu, pomoći u slučaju smrti, dužih bolovanja i invalidnosti i regresa za korištenje godišnjeg odmora.

Rashodi za doprinose na plaće iznosili su 43.087.709 kn i povećani su za 3,5% u odnosu na 2020. godinu zbog povećanih rashoda za bruto plaću.

U 2021. plaće radnicima Zavoda isplaćivane su u skladu s Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u HZMO-u, Pravilnikom o radu, Zakonom o plaćama u javnim službama[19], Uredbom o

[17] *Dodatak II. Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama - Narodne novine, br. 66/20*
[18] *Dodatak Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama - Narodne novine, br. 123/19*
[19] *Zakon o plaćama u javnim službama – Narodne novine, br. 27/01 i 39/09*

nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama[20], Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama[21], Dodatkom Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama[22], Kolektivnim ugovorom za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje od 29. siječnja 2018., Zakonom o obvezama i pravima državnih dužnosnika[23], Zakonom o porezu na dohodak[24] i Pravilnikom o porezu na dohodak[25] .

U *Tablici 3.* prikazani su podaci o rashodima za zaposlene za 2021. i 2020. godinu.

Tablica 3. *Rashodi za zaposlene za 2021. i 2020.*

u kn

Vrsta rashoda	2021.	2020.	Indeks
1	*2*	*3*	*4 (2/3)*
1. Bruto plaće	278.752.763	270.324.548	103,1
2. Ostali rashodi za zaposlene	13.232.750	13.438.160	98,5
3. Doprinosi na plaće	43.087.709	41.645.536	103,5
UKUPNO	**335.073.222**	**325.408.244**	**103,0**
Prosječan broj zaposlenih	2704	2719	99,4

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi u 2021. godini iznosili su 94.630.827 kn i u odnosu na 2020. godinu manji su za 5,1%, a u strukturi ukupnih rashoda čine 0,21%.

Naknade troškova zaposlenima manje su za 5,8% u odnosu na ostvarene prethodne godine zbog smanjenih troškova službenih putovanja, naknada za prijevoz i rada na terenu te smanjenih ostalih naknada troškova zaposlenima.

Rashodi za materijal i energiju su za 1,7% veći u odnosu na ostvarenje prethodne godine zbog povećanih rashoda za energiju i rashoda za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje.

Rashodi za usluge koje čine najveći dio materijalnih rashoda smanjeni su u odnosu na 2020. godinu za 5,7%. Smanjenje rashoda za usluge ostvareno je na uslugama tekućeg i investicijskog održavanja, promidžbe i informiranja, komunalnih usluga i rashodima za zakupnine i najamnine. Povećani su rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza (rent-a-car te ostali izdaci za komunikacije i prijevoz), rashodi za zdravstvene usluge (obvezni i preventivni zdravstveni pregledi i troškovi testiranja na

[20] *Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama - Narodne novine, br. 38/01, 112/01, 62/02, 156/02, 162/03, 39/05, 82/05, 133/05, 30/06, 118/06, 22/07, 127/07, 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 i 74/17*

[21] *Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama – Narodne novine, br. 141/12, 24/17, 128/17, 47/18 i 2/19*

[22] *Dodatak Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama - Narodne novine, br. 123/19 i 66/20*

[23] *Zakon o obvezama i pravima državnih dužnosnika – Narodne novine, br. od 101/98 do 66/19*

[24] *Zakon o porezu na dohodak – Narodne novine, br. 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20*

[25] *Pravilnik o porezu na dohodak – Narodne novine, br. 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20 i 74/20*

SARS-CoV-2), rashodi za intelektualne i osobne usluge, rashodi za računalne usluge te rashodi za ostale usluge (grafičke, tiskarske i usluge kopiranja te usluge čuvanja imovine i osoba).

Ostali nespomenuti rashodi poslovanja manji su za 12,1% u odnosu na 2020. godinu, najvećim dijelom zbog smanjenih rashoda za premije osiguranja te rashoda za sudske postupke.

Tablica 4. *Materijalni rashodi za 2021. i 2020.*

u kn

Vrsta rashoda	2021.	2020.	Indeks
1	*2*	*3*	*4 (2/3)*
1. Naknade troškova zaposlenima	8.827.246	9.373.822	94,2
2. Rashodi za materijal i energiju	11.691.343	11.494.054	101,7
3. Rashodi za usluge	69.753.843	73.951.340	94,3
4. Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa (polaznici stručnog osposobljavanja)	22.125	1.543	-
5. Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	4.336.270	4.933.225	87,9
UKUPNO	**94.630.827**	**99.753.984**	**94,9**

Nabava nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 2021. iznosili su 41.646.308 kn, a odnose se na:

u kn

1. Rashode za nabavu neproizvedene imovine	**1.255.618**
Nematerijalnu imovinu:	***1.255.618***
- licencije	1.063.583
- ulaganje na tuđoj imovini radi prava korištenja (PS Osijek i Središnja služba)	192.035
2. Rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	**25.104.601**
Postrojenja i opremu:	***24.482.101***
- uredska oprema i namještaj	23.328.541
- komunikacijska oprema	77.042
- oprema za održavanje i zaštitu	229.277
- instrumenti, uređaji i strojevi	5.322
- uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	841.919
Nematerijalnu proizvedenu imovinu:	***622.500***
- ulaganje u računalne programe	622.500
3. Rashode za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	**15.286.089**
Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	***15.286.089***

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 2021. godinu u odnosu na 2020. godinu manji su za 15,7%, najvećim dijelom zbog manjih rashoda za nematerijalnu imovinu, koji su manji za 81,4% (licencije), rashoda za nematerijalnu proizvedenu imovinu (ulaganje u računalne programe), koji su u odnosu na 2020. godinu manji za 86,4%. Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini veći su za 18,3% i iznosili su 15.286.089 kn. Navedeno povećanje najvećim dijelom odnosi se na

obnovu vanjske ovojnice zgrade te sanaciju oštećenja zgrade Središnje službe (obnova poslovne zgrade u zoni 6. kata i krovišta), nastalih zbog potresa, zatim na sanaciju potresom nastalih oštećenja nosive konstrukcije poslovne zgrade Doma umirovljenika u Petrinji te na unutarnje uređenje poslovnog objekta Područne službe u Osijeku. Manjim dijelom povećanje rashoda na dodatnim ulaganjima odnosi se na sanaciju i adaptaciju zgrade PS Osijek (Ispostava Valpovo), područnih ureda u Vukovaru i Zadru te Doma umirovljenika u Sisku.

2. POSLOVANJE SREDSTVIMA ZA DOPLATAK ZA DJECU

Financijsko poslovanje sredstvima za doplatak za djecu za 2021. godinu odvijalo se u skladu sa sljedećim propisima:

- Zakonom o doplatku za djecu[26]
- Zakonom o proračunu[27]
- Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu[28]
- Financijskim planom Zavoda za 2021. godinu koji je sastavni dio Državnog proračuna Republike Hrvatske te preraspodjelom Financijskog plana Zavoda za 2021. godinu
- Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
- Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji[29]
- Zakonom o provedbi uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti.[30]

Zakonom o doplatku za djecu propisani su uvjeti za stjecanje prava na doplatak za djecu i visina doplatka za djecu.

Pravnim propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti uređena je nadležnost za isplatu obiteljskog davanja (doplatka za djecu), odnosno određeno je koja država je u skladu s pravilima prednosti primarno, a koja sekundarno nadležna za isplatu obiteljskog davanja.

Obiteljska davanja su jedna od grana socijalne sigurnosti obuhvaćena koordinacijom sustava socijalne sigurnosti između država članica Europske unije, Europskog gospodarskog prostora i Švicarske Konfederacije. Uredbe EU koje se primjenjuju na području koordinacije sustava socijalne sigurnosti su:

- Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti

[26] *Zakon o doplatku za djecu - Narodne novine, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12, 82/15 i 58/18*
[27] *Zakon o proračunu - Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15*
[28] *Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu - Narodne novine, broj 135/20, 69/21 i 122/21*
[29] *Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji - Narodne novine, broj 121/17, 98/19 i 84/21*
[30] *Zakon o provedbi uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti - Narodne novine, broj 54/13*

- Uredba (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti
- Uredba (EZ) br. 1231/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o proširenju primjene Uredbe (EZ) broj 883/2004 i Uredbe (EZ) broj 987/2009 na državljane trećih država.

Međunarodni ugovori o socijalnom osiguranju čijim je područjem primjene obuhvaćen i doplatak za djecu su:

- Ugovor između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o socijalnom osiguranju[31]
- Ugovor između Republike Hrvatske i Crne Gore o socijalnom osiguranju.[32]

Osnovica za obračun naknada i drugih primanja za 2021. godinu iznosila je 3.326,00 kn (članak 33. stavak 2. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu). Prema odredbama članka 31. Zakona o doplatku za djecu, sredstva za financiranje doplatka za djecu osiguravaju se u državnom proračunu. Za 2021. godinu ostvarena su u iznosu od **1.252.173.835 kn** i u odnosu na isto razdoblje 2020. godine manja su za 2,7%.

Unutar ukupnih rashoda doplatka za djecu uključena su i sredstva za isplatu pronatalitetnog dodatka (prema članku 18. Zakona o doplatku za djecu) koja su za 2021. godinu iznosila 270.113.500 kn.

Pravo na doplatak za djecu stječe korisnik pod uvjetom:

1. da mu ukupni dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva mjesečno ne prelazi 70% proračunske osnovice
2. da živi u kućanstvu s djetetom
   - ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno ne prelazi 16,33% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 9% proračunske osnovice po djetetu
   - ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 16,34% i 33,66% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 7,5% proračunske osnovice po djetetu
   - ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 33,67% i 50% proračunske osnovice do 30. lipnja 2018., a od 1. srpnja 2018. godine 70% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 6% proračunske osnovice po djetetu.

Prema članku 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu, korisniku uz utvrđeni iznos doplatka za djecu pripada i dodatak u iznosu po 500,00 kn za treće i za četvrto

[31] *Ugovor između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o socijalnom osiguranju - Narodne novine, Međunarodni ugovori, broj 16/97*
[32] *Ugovor između Republike Hrvatske i Crne Gore o socijalnom osiguranju - Narodne novine, Međunarodni ugovori, broj 1/14*

dijete.

Za dijete bez oba roditelja ili ako su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog prebivališta ili potpuno i trajno nesposobna za samostalan život i rad ili im je oduzeta poslovna sposobnost i za dijete s oštećenjem zdravlja prema propisima iz socijalne skrbi, iznos doplatka za djecu povećava se za 25%.

Za dijete bez jednog roditelja ili za dijete čiji je jedan roditelj nepoznat ili nepoznatog prebivališta ili potpuno nesposoban za samostalan život i rad ili mu je oduzeta poslovna sposobnost, iznos doplatka za djecu povećava se za 15%.

Za dijete s težim oštećenjem zdravlja, prema propisima iz socijalne skrbi, doplatak za djecu određuje se u iznosu od 25% od proračunske osnovice, neovisno o ukupnom dohotku po članu kućanstva mjesečno.

Za dijete smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 9% od proračunske osnovice i taj iznos doplatka za djecu povećava se za 25%.

U *Tablici 5.* prikazan je pregled određivanja dohodovnog cenzusa i iznosa doplatka za djecu.

Tablica 5. *Dohodovni cenzus i iznos doplatka za djecu u 2021. godini*

u kn

PRORAČUNSKA OSNOVICA ZA 2021. GODINU		3.326,00
DOHODOVNI CENZUS u 2021. godini		
prvi cenzus	16,33% proračunske osnovice	543,14
drugi cenzus	16,33% - 33,66% proračunske osnovice	543,15 - 1.119,53
treći cenzus	33,66% - 70% proračunske osnovice	1.119,54 - 2.328,20

U *Tablici 6.* prikazani su podaci o iznosima doplatka za djecu.

Tablica 6. *Iznosi doplatka za djecu u 2021. godini*

u kn

IZNOS DOPLATKA		u 2021.
za prvi cenzus za drugi cenzus za treći cenzus	9% proračunske osnovice 7,5% proračunske osnovice 6% proračunske osnovice	299,34 249,45 199,56
invalidno dijete	25%	831,50
za dijete smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata	299,34 kn + 25%	374,18
za dijete s poteškoćama u razvoju ili bez oba roditelja	299,34 kn + 25% 249,45 kn + 25% 199,56 kn + 25%	374,18 311,81 249,45
za dijete s jednim roditeljem	299,34 kn + 15% 249,45 kn + 15% 199,56 kn + 15%	344,24 286,87 229,49
ZA TREĆE I ZA ČETVRTO DIJETE DOPLATAK SE POVEĆAVA PO 500,00 kn		

U *Tablici 7.* prikazani su podaci o prosječnom broju korisnika doplatka za djecu, broju djece i prosječnom iznosu doplatka za djecu.

Tablica 7. *Prosječan broj korisnika doplatka za djecu, broj djece i prosječan iznos doplatka za djecu*

	2021.	2020.	Indeks 2021. / 2020.
Prosječan broj korisnika doplatka za djecu	135 280	143 121	94,5
Prosječan broj djece koja primaju doplatak za djecu	264 801	279 322	94,8
Prosječna svota doplatka za djecu u kn	393,76	384,00	102,5

Izvor: Administrativni izvor podataka doplatka za djecu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

PRIHODI I RASHODI

U *Tablici 8.* prikazani su podaci o prihodima i rashodima sredstava za doplatak za djecu.

Tablica 8. *Prihodi i rashodi sredstava za doplatak za djecu za 2021. i 2020.*

u kn

	Ostvarenje 2021.	Ostvarenje 2020.	Indeks ostvarenje 2021. / ostvarenje 2020.
0	*1*	*2*	*3(1/2)*
PRIHODI 1. Prihod iz proračuna	1.252.173.835	1.287.362.148	97,3
UKUPNI PRIHODI	**1.252.173.835**	**1.287.362.148**	**97,3**
RASHODI 1. Doplatak za djecu	1.252.173.835	1.287.362.148	97,3
UKUPNI RASHODI	**1.252.173.835**	**1.287.362.148**	**97,3**

Prihodi

Ukupni prihodi za 2021. godinu ostvareni su u iznosu od 1.252.173.835 kn. U odnosu na 2020. godinu manji su za 35.188.314 kn ili za 2,7%.

Rashodi

Ukupni rashodi doplatka za djecu za 2021. godinu ostvareni su u iznosu od 1.252.173.835 kn. U odnosu na 2020. godinu manji su za 35.188.314 kn ili za 2,7% zbog smanjenog prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 5,5% i prosječnog broja djece za 5,2%, a prosječni iznos doplatka za djecu veći je za 2,5%.

VII.

PORTFELJ ZAVODA

1. PORTFELJ ZAVODA NA DAN 31. PROSINCA 2021.

Dionice i udjeli u trgovačkim društvima čiji je imatelj Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje dio su državne imovine kojom upravlja u svojstvu zakonskog zastupnika Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP). CERP je osnovan Zakonom o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske[1] kao pravna osoba s javnim ovlastima, a nastavio je s radom u skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom[2].

Djelatnost CERP-a je, između ostaloga, upravljanje u svojstvu zakonskog zastupnika dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima čiji je imatelj ili ovlaštenik Republika Hrvatska, a koja nisu utvrđena kao društva od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, te dionicama i poslovnim udjelima čiji su imatelji Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, ako ih je stekla u postupku sanacije i privatizacije banaka te ako upravljanje tom imovinom nije povjereno drugom tijelu posebnim zakonom.

Društvima iz portfelja Zavoda koja su na popisu društava od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku tijekom 2021. upravljalo je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine na temelju Zakona o upravljanju državnom imovinom i Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave[3].

Administrativno tehničke poslove vezane uz gospodarenje i upravljanje dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava čiji je imatelj Zavod obavlja Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. za poslovno savjetovanje.

Društva iz portfelja Zavoda koja su na popisu pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku[4] su:

- ACI za djelatnost marina d.d. Rijeka
- Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb
- Janaf d.d. Zagreb
- Imunološki zavod d.d. Zagreb.

Struktura i vrijednost portfelja

Na dan 31. prosinca 2021. ukupna nominalna vrijednost portfelja Zavoda, koji obuhvaća 31 trgovačko društvo, iznosila je **1.483.383.171,00 kuna** Iz portfelja Zavoda je osam društava uvršteno na listu Zagrebačke burze.

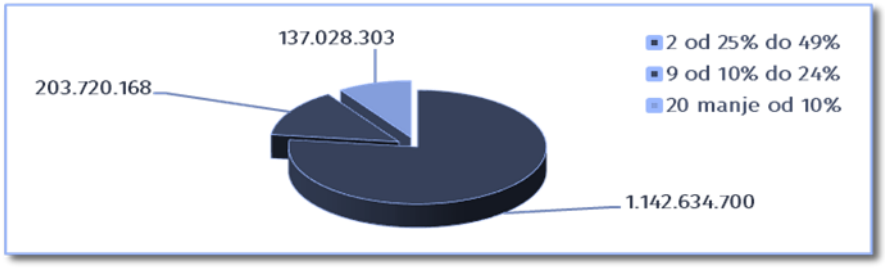
[1] *Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske - Narodne novine, br. 94/13, 18/16, 89/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske*
[2] *Zakon o upravljanju državnom imovinom – Narodne novine, br. 52/18*
[3] *Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave – Narodne novine, br. 85/20*
[4] *Odluka o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku – Narodne novine, br. 71/18*

Tablica 1. *Struktura vlasništva Zavoda na dan 31. prosinca 2021.*

u kn

Redni broj	% vlasništva Zavoda	Broj društava	Nominalna vrijednost	%
0	1	2	3	4
1.	od 25 do 49%	2	1.142.634.700	77,03
2.	od 10 do 24%	9	203.720.168	13,73
3.	manje od 10%	20	137.028.303	9,24
UKUPNO		**31**	**1.483.383.171**	100,00

Slika 1 - *Struktura vlasništva Zavoda*

Vrijednost ukupnog portfelja Zavoda u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. smanjena je za 5.867.082,00 kn.

Tablica 2. *Struktura promjena u portfelju Zavoda u 2021.*

u kn

Red. br.	Opis	Nominalna vrijednost
0	*1*	*2*
A	**Društva u stečaju**	
1.	KRZNO d.d. Zagreb	-5.760,00
	UKUPNO DRUŠTVA U STEČAJU	**-5.760,00**
B	**Smanjenje temeljnog kapitala**	
1.	JADROPLOV d.d. Split	-4.466.680,00
2.	AGRODUHAN d.d. Slatina	-806.300,00
	UKUPNO SMANJENJE TEMELJNOG KAPITALA	**-5.272.980,00**
C	**Povećanje temeljnog kapitala**	
1.	**AGRODUHAN d.o.o. Slatina**	556.400,00
	UKUPNO POVEĆANJE TEMELJNOG KAPITALA	**556.400,00**
D	**Prodana društva**	
1.	VETERINARSKA AMBULANTA CRIKVENICA d. o. o.	-50.011,50
2.	GIRK KALUN d.d. Drniš	-447.900,00
3.	HOTELI ŽIVOGOŠĆE d. d. Živogošće	-646.830,00
	UKUPNO PRODANA DRUŠTVA	**-1.144.741,50**
	SVEUKUPNO	**-5.867.082**

U 2021. godini od gospodarenja portfeljem naplaćeno je ukupno 37.451.616,54 kn, od toga s osnove naplate dividende 36.946.646,14 kn te od prodaje portfelja 504.970,40 kn.

2. HRVATSKO MIROVINSKO INVESTICIJSKO DRUŠTVO d.o.o. i Kapitalni fond d.d.

Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (HMID) je tvrtka u 100%-tnom vlasništvu Zavoda. Osnovano je 1997., a posluje od 1998. godine. Od 1. srpnja 2013. djeluje u skladu sa *Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima*[5], a od 25. srpnja 2014. ima suglasnost Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) za osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima. Svrha i djelatnost Društva je osnivanje i upravljanje investicijskim, odnosno alternativnim investicijskim fondom u koji je prenesen dio portfelja Zavoda. HMID upravlja s dva alternativna investicijska fonda, a to su Kapitalni fond d. d. zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom i od studenoga 2018. HMID

[5] *Zakon o alternativnim investicijskim fondovima - Narodne novine, br. 16/13 i 143/14 – prestao važiti 10. ožujka 2018., od kada je na snazi novi Zakon o alternativnim investicijskim fondovima – Narodne novine, br. 21/18 i 126/19*

PLUS otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom. Nadzor nad radom HMID-a kao i nad fondovima pod upravljanjem (Kapitalni fond i HMID PLUS) obavlja HANFA.

HMID PLUS je otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom, čije je osnivanje odobrila HANFA 17. listopada 2018. Fond je s operativnim poslovanjem započeo 21. studenoga 2018. Ulagatelji u Fond mogu biti pravne osobe i/ili poslovni subjekti pod uvjetom da su kvalificirani odnosno profesionalni ulagatelji. Fond nije namijenjen malim ulagateljima.

Ukupno djelovanje HMID-a u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. može se definirati kao nastavak provedbe investicijskog cilja fondova pod upravljanjem, a to je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

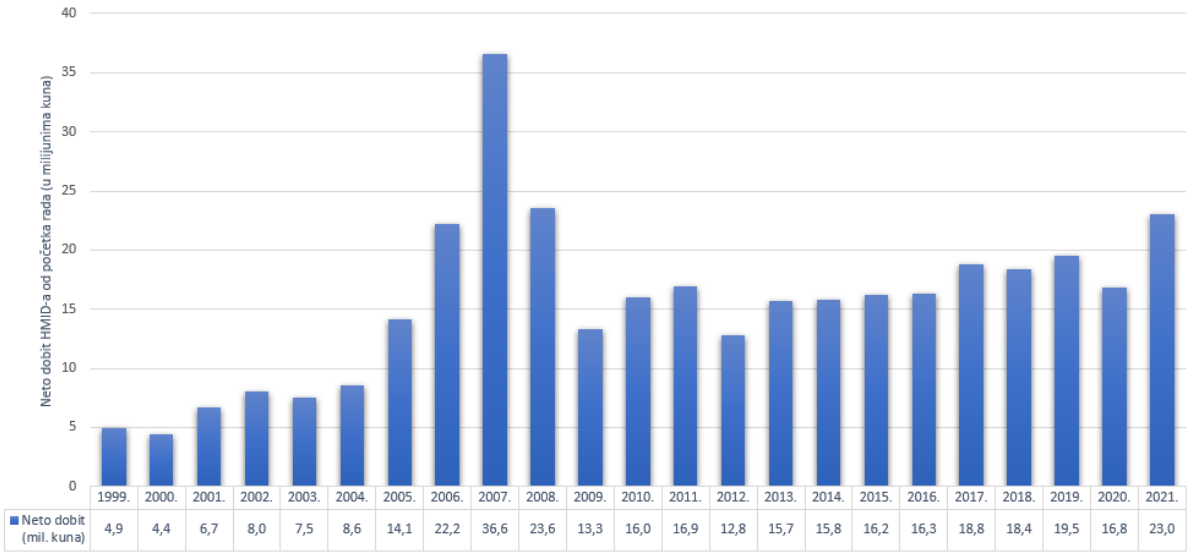
Osnovni prihod HMID-a je naknada za upravljanje fondovima, koja iznosi 2% godišnje od prosječne vrijednosti imovine fondova pod upravljanjem, smanjena za financijske obveze.

Tablica 3. *Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti HMID-a za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. (u kunama)*

	31. 12. 2020.	31. 12. 2021.	2020./2021. (promjena u %)
UKUPNI PRIHODI	28.688.348	37.721.076	31,49%
UKUPNI RASHODI	8.229.085	9.646.241	17,22%
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	20.459.264	28.074.835	37,22%
Porez na dobit	3.671.500	5.078.281	38,32%
Neto dobit ili gubitak	16.787.764	22.996.554	36,98%
Ostala sveobuhvatna dobit	-5.761	23.350	505,34%
UKUPNA SVEOBUHVATNA DOBIT	16.782.003	23.019.904	37,17%

U 2021. HMID je ostvario neto dobit u iznosu od 22.996.554 kune.

***Slika 2** – Neto dobit HMID-a od početka rada (u milijunima kuna)*

	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Neto dobit (mil. kuna)	4,9	4,4	6,7	8,0	7,5	8,6	14,1	22,2	36,6	23,6	13,3	16,0	16,9	12,8	15,7	15,8	16,2	16,3	18,8	18,4	19,5	16,8	23,0

Od početka rada HMID-a do danas, vlasniku (Zavodu) je isplaćeno sveukupno 269,7 milijuna kuna dobiti iz poslovanja HMID-a.

Kapitalni fond d. d. je zatvoreni alternativni investicijski fond, osnovan 26. ožujka 1999. prijenosom dijela dionica iz portfelja Zavoda, koji je Zavodu pripao na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Stoga je Zavod 100%-tni vlasnik Kapitalnog fonda. U skladu sa Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima, na temelju odobrenja HANFA-e od 5. studenoga 2014., Kapitalni fond posluje kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s javnom ponudom,* a na temelju odobrenja iste Agencije od 2. listopada 2015. kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom.* Investicijski cilj Fonda je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

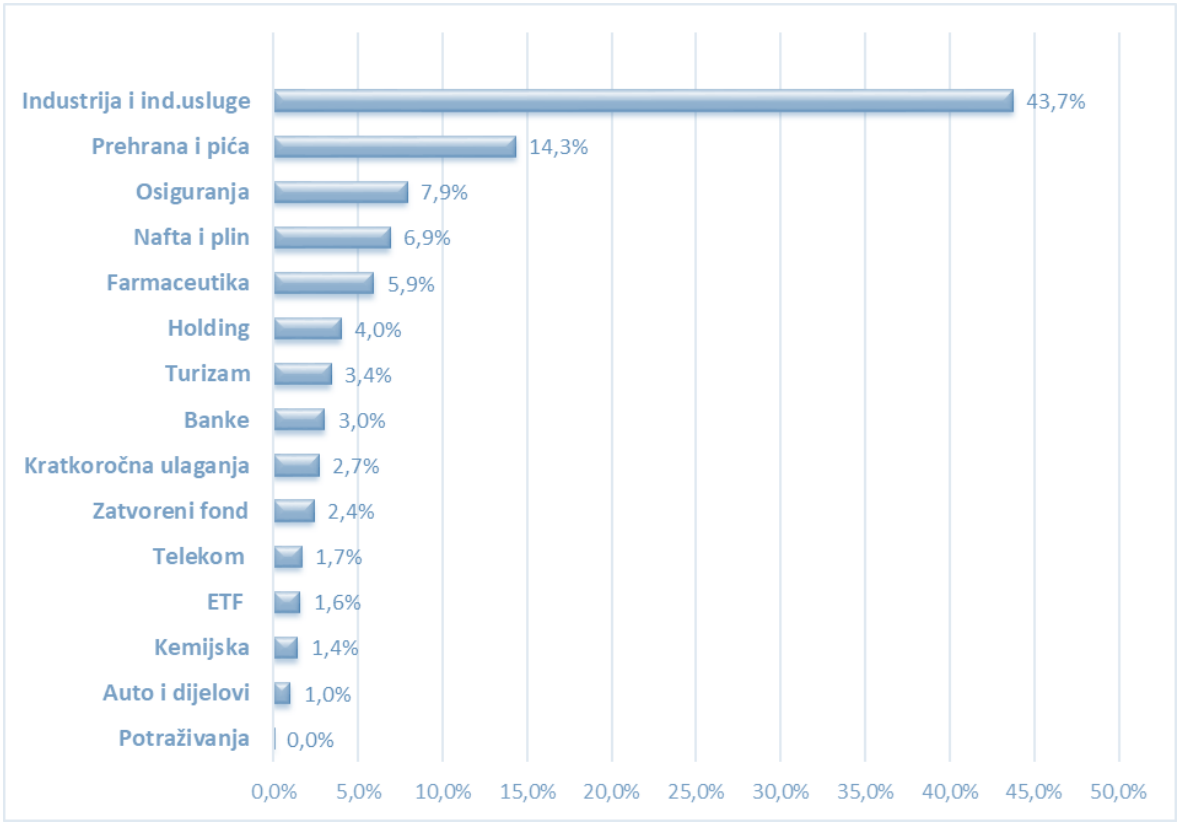
Neto imovinska vrijednost (NIV) Kapitalnog fonda na dan 31. prosinca 2021. iznosila je 1.710.053.778 kuna. U 2021. godini Kapitalni fond ostvario je dobitak nakon oporezivanja od 3.647.620 kuna. Ostala sveobuhvatna dobit iznosi 396.483.540 kuna, a odnosi se na povećanje fer vrijednosti dionica u portfelju. Ukupna sveobuhvatna dobit u 2021. godini iznosi 400.131.161 kuna, a dobivena je kao zbroj dobiti nakon oporezivanja i ostale sveobuhvatne dobiti. Vrijednost neto imovine Fonda u 2021. godini je za 402.480.924 kuna ili 30,78% viša nego prethodne godine.

Tablica 4. *Rezultati Kapitalnog fonda od početka rada*

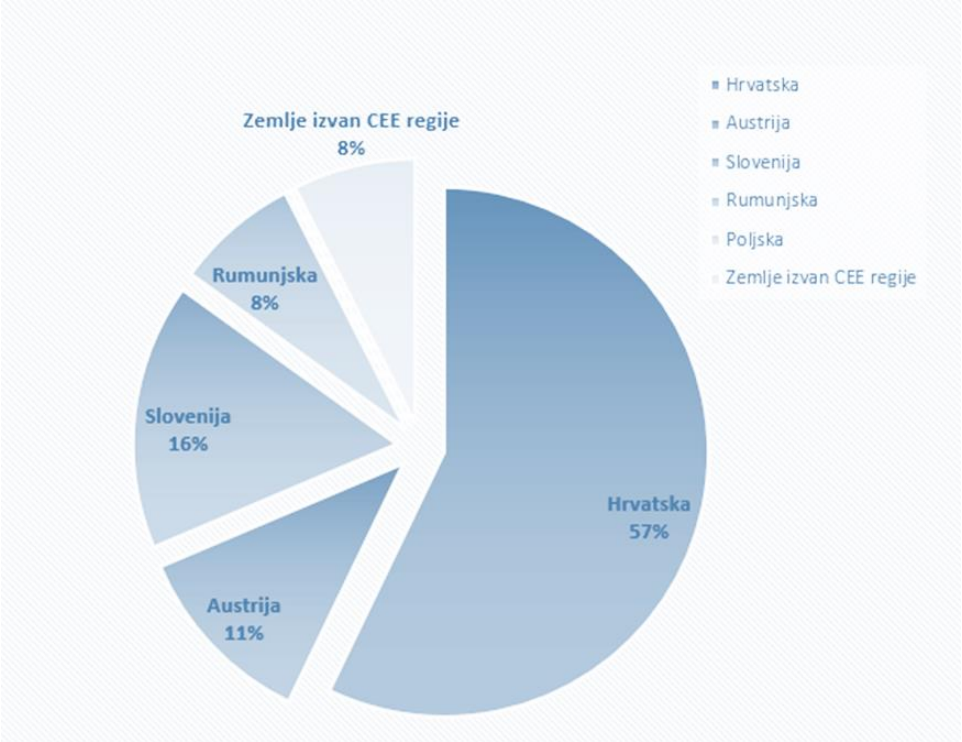
Odnosi se na razdoblje od 26.3.1999. do 31.12.2021.	
Rast neto imovine Fonda	362,39%
Prosječan godišnji rast neto imovine Fonda, uključujući isplaćenu dividendu	6,69%
Rast neto imovine Fonda (mil. kn)	1.340,2
Isplaćena dividenda (mil. kn)	166,3
Starost Fonda u godinama	22,8

Od početka poslovanja neto imovina Kapitalnog fonda rasla je po prosječnoj godišnjoj stopi (CAGR) od 6,69%. Ukupno je od početka rada Kapitalni fond povećao svoju imovinu za **362,39%** ili za **1.340,2 milijuna kuna** i isplatio **dioničaru 166,34 milijuna kuna dividende**.

Slika 3 *- Struktura portfelja Kapitalnog fonda prema djelatnostima na dan 31. prosinca 2021.*

***Slika 4** - Struktura portfelja Kapitalnog fonda prema državama na dan 31. prosinca 2021.*

VIII.

OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA ZAVODA ZA 2021.

Provedbenim programom Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za razdoblje 2021. – 2024. kao jedan od ciljeva definiran je:

CILJ 1.2. ODRŽIV ZDRAVSTVENI I MIROVINSKI SUSTAV,

a kao jedna od mjera usmjerenih na njegovo ostvarenje definirana je:

16. Osiguranje osnovnog socijalno-zaštitnog prihoda za starije osobe.

Također, Provedbenim programom definiran je i:

CILJ 4.1. UČINKOVITA, TRANSPARENTNA I OTPORNA DRŽAVA,

a mjere za njegovo ostvarenje, koje su u mjerodavnosti Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, su:

20. Unaprjeđenje rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

21. Nove elektroničke usluge Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U okviru CILJA 4.1. definirane su i mjere koje se odnose na potporne procese:

23. Upravljanje promjenama i inovacijama kroz oblikovanje, razvoj i praćenje strateških i operativnih planova te učinkovitim upravljanjem procesima

24. Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima

25. Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i građanima i ostalim korisnicima usluga.

Planom rada Zavoda za 2021. razrađene su mjere i aktivnosti radi postizanja ciljeva definiranih Provedbenim programom Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za razdoblje 2021. – 2024.

Radi ostvarenja navedenih ciljeva, Godišnjim planom rada Zavoda za 2021. planirana je provedba projekata vezanih uz zakonske izmjene i projekata za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda te aktivnosti u okviru redovitog poslovanja (mirovinsko osiguranje, ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, provedba međunarodnih ugovora i propisa Europske unije koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatak za djecu, pravni poslovi, uredsko poslovanje i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda, kadrovska politika i ljudski potencijali, upravljanje i gospodarenje imovinom Zavoda, ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje, nabava i investicije te održavanje i zaštita na radu, unutarnja revizija, kontrola i nadzor, informatički sustav Zavoda, javnost rada Zavoda).

Svi ključni, planirani poslovi obavljeni su planiranom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

I. Provedba ciljeva ODRŽIV ZDRAVSTVENI I MIROVINSKI SUSTAV te UČINKOVITA, TRANSPARENTNA I OTPORNA DRŽAVA

a) Provedba mjere *Osiguranje osnovnog socijalno-zaštitnog prihoda za starije osobe*

Provedba Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe - Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe objavljen je 27. svibnja 2020. (Narodne novine, broj 62/20), a stupio je na snagu 1. siječnja 2021. Zbog obuhvatnosti, ovaj projekt podijeljen je u dvije faze. U prvoj fazi projekta utvrđen je novi poslovni proces i određeni su sudionici u postupku, formirana je baza podataka, potpisani sporazumi i/ili tehnički protokoli o razmjeni podataka s nizom povezanih institucija, izrađena je aplikacija nacionalne naknade za starije osobe te omogućena isplata nacionalne naknade. Navedene aktivnosti završene su 28. veljače 2021. Druga faza projekta je u tijeku, a obuhvatit će, između ostaloga, uspostavu web-servisa za dostavu rješenja socijalne skrbi, uspostavu procesa povrata nepripadne isplate, godišnjih kontrola, izradu pomoćne knjiga regresa te nadogradnju baze imovinskopravnih poslova.

b) Provedba mjera *Unaprjeđenje rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Nove elektroničke usluge Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje te mjera koje se odnose na potporne procese*

Projekti u tijeku sufinancirani sredstvima europskih fondova:

Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Zavoda – Ovaj projekt provodi se korištenjem sredstava Europskog socijalnog fonda (link: www.esf.hr) kroz provedbu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritetne osi 1. Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage Specifičnog cilja 8.vii.2. Povećanje dostupnosti i kvalitete javno dostupnih informacija i usluga na tržištu rada, uključujući mjere APZ-a. Njime se planira unaprijediti procese i procedure za upravljanje ljudskim potencijalima, odnosno planira se provesti modernizacija, optimizacija i automatizacija toga procesa na platformi novog IT alata koji će biti podrška za postizanje strateških ciljeva. To znači uspostavu cjelovitog sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Zavoda, odnosno uvođenje tzv. HRM sustava (engl. *Human Resource Management*). Prostori za Centre za razvoj karijera i selekciju u područnim ustrojstvenim jedinicama Zavoda u Zagrebu, Rijeci, Osijeku, Varaždinu i Splitu osigurani su te je u tijeku postupak njihovog opremanja. Prostor u Rijeci i Osijeku iznajmljen je, a na drugim lokacijama Centri će biti smješteni u poslovnim prostorima Zavoda i za njihov rad nabavit će se moderna ICT i prezentacijska oprema. Ukupna vrijednost projekta je 19.845.000,15 kuna. Zbog nepredviđenih okolnosti, sve planirane aktivnosti nisu se odvijale prema terminskom planu te je

aneksom ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava kroz Europski socijalni fond trajanje projekta produženo do 17. srpnja 2023.

Modernizacija IKT podrške Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – *eHZMO* – Ovaj projekt započeo je potpisivanjem Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava kroz Europski socijalni fond (ESF) 7. veljače 2020. Međutim, zbog toga što je provedba projekta *eHZMO* započela na kraju proračunskog razdoblja ESF-a 2014. - 2020., kao i zbog složenosti nabavnih procesa, opsega i kompleksnosti projekta te činjenice da ESF ne omogućuje provedbu projekta u nastavnim fazama, cjelokupni projekt prihvaćen je za financiranje kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti (NPOO) donošenjem Provedbene odluke Vijeća Europske unije o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Republike Hrvatske od 20. srpnja 2021., a Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za financiranje kroz ESF raskinut je 11. listopada 2021. Cilj ove investicije je povećati razinu kvalitete usluga koje se pružaju korisnicima te osigurati veću učinkovitost rada Zavoda modernizacijom informatičkog sustava i temeljnih poslovnih procesa. U projektu su predviđene sljedeće aktivnosti: 1. Upravljanje projektom i administracija; 2. Uspostava procesa i organizacije digitalnog poslovanja HZMO-a; 3. Unaprjeđenje procesa razvoja IKT sustava i procesa upravljanja IKT projektima o promjenama; 4. Izgradnja i implementacija IT sustava za podršku temeljnim (core) procesima; 5. Implementacija IT sustava za podršku potpornim (ERP) procesima i 6. Promidžba i vidljivost. Za uspješan završetak investicije informacijski sustav i osnovni poslovni procesi Zavoda trebaju biti operativni. Vrijednost investicije je 128.700.592 kn, a razdoblje provedbe je siječanj 2021. – lipanj 2026.

Digitalizacija arhive Zavoda – Ova investicija sastavni je dio Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, a njen cilj je povećanje dostupnosti i kvalitete javno dostupnih informacija i usluga korisnicima na tržištu rada uvođenjem digitalne arhive i racionalizacije administrativnih postupaka u upravljanju gradivom te unaprjeđenje sustava zaštite i očuvanja arhivskog i registraturnog gradiva. Dodatno, uspostavom sustava za upravljanje digitalnom arhivom povećat će se broj novih ili poboljšanih usluga koje pružaju institucije na tržištu rada, a edukacijom će se povećati broj zaposlenika u institucijama na tržištu rada osposobljenih za pružanje novih ili poboljšanih usluga. Projektom su predviđene sljedeće aktivnosti: 1. Nabava usluge skeniranja i indeksiranja dokumentacije; 2. Nabava sustava za upravljanje digitalnom arhivom; 3. Jačanje kompetencija i znanja zaposlenika Zavoda; 4. Upravljanje projektom i administracija i 5. Promidžba i vidljivost. Za uspješan završetak investicije potrebno je implementirati modul za upravljanje digitalnom dokumentacijom, digitalnom i fizičkom arhivom te digitalizirati približno 50.000.000 stranica, odnosno približno 1.000.000 aktivnih spisa. Vrijednost investicije je 46.706.984 kn, a razdoblje provedbe je lipanj 2021. – lipanj 2026.

Osim što provodi navedene projekte sufinancirane sredstvima Europskog socijalnog fonda i Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, Zavod sudjeluje kao projektni partner na projektu **MOJA MIROVINA – Unaprjeđenje usluga REGOS-a** na tržištu rada, čiji je nositelj Središnji registar osiguranika (REGOS). Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava potpisan je u svibnju 2020., a Zavod

sudjeluje u elementu projekta *Uspostavljanje i opremanje Mirovinskih informativnih centara (MIC).* MIC-evi su uspostavljeni kao značajna poslovna infrastruktura u četiri regionalna centra (Zagrebu, Osijeku, Rijeci i Splitu) i time je povećana otvorenost mirovinskog sustava prema javnosti, stvoreno mjesto za jačanje znanja i vještina zaposlenika REGOS-a i Zavoda, za pružanje novih i unaprijeđenih usluga na tržištu rada te, u konačnici, za poboljšanje mirovinske pismenosti građana. MIC je prostor otvoren za građane i poduzetnike koji se žele na kvalitetan način i uz pomoć stručnih i posebno osposobljenih radnika informirati o sustavu mirovinskog osiguranja iz djelokruga REGOS-a i Zavoda. U tijeku je provedba projekta uz edukaciju zaposlenika Zavoda u kontekstu jačanja kapaciteta za prenošenje znanja o mirovinskoj pismenosti.

Završeni su i stavljeni u produkciju sljedeći projekti financirani sredstvima osiguranima u financijskom planu Zavoda:

Doplatak za djecu koji se rješava primjenom pravnih propisa EU – decentralizacija - Ciljevi ovog projekta bili su: povećati ažurnost i učinkovitost, okončati neriješene predmete iz prijašnjih godina u Područnoj službi u Zagrebu, usluge Zavoda i informacije učiniti dostupnijim korisnicima (prema prebivalištu korisnika), u EESSI sustavu funkcionirati ažurno i u skladu s rokovima koje je utvrdila Europska komisija, kadrovski jačati područne ustrojstvene jedinice i smanjiti fluktuaciju educiranog i visokoobrazovanog kadra iz Zavoda, smanjiti nepripadne isplate doplatka za djecu te povećati stupanj naplate potraživanja putem prijeboja s inozemnim nadležnim institucijama. Provedba projekta započela je u 2020., a završila u siječnju 2021.

Digitalizacija postupaka kontrole podataka za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja - Nadogradnjom elektroničke usluge *Lana mirovinsko* omogućena je digitalizacija postupka kontrole obveznika pribavljanjem, od obveznika, potrebne dokumentacije za provedbu kontrole elektroničkim putem (*e-dokumentacija*: rekapitulacija i popis radnika s beneficiranim stažem). Također, omogućena je izrada zapisnika o kontroli u elektroničkom obliku (*e-Zapisnik*) te dohvat i pregled podataka/dokumenata koji se izrađuju u postupku kontrole obveznika putem *e-Arhive* za obveznike i radnike Zavoda. Digitalizacija ovog poslovnog procesa pridonijet će smanjenju troškova obveznika vezanih uz nabavu papirnatih tiskanica i uz poštanske troškove dostave dokumentacije te će skratiti postupke kontrole, a ujedno i postupke za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja. Projekt je uspješno završen u prosincu 2021.

ESUD 7 - Projektom je obuhvaćena nadogradnja Elektroničkog sustava za upravljanje dokumentacijom (ESUD) koja uključuje implementaciju upravnih postupaka za priznanje prava na doplatak za djecu, postupaka iz područja mirovinskog osiguranja, utvrđivanja mjerodavnog zakonodavstva (A1) te redizajn preostalih transakcija uredskog poslovanja. Tijekom 2019. završena je implementacija upravnog postupka utvrđivanja mjerodavnog zakonodavstva (A1), u 2020. dovršene su aktivnosti iz područja mirovinskog osiguranja te redizajn preostalih transakcija uredskog

poslovanja, a od siječnja 2021. u produkciji je upravni postupak za priznanje prava na doplatak za djecu.

Automatski obračun zaostalih mirovinskih primanja – IV. faza – Ovim projektom obuhvaćen je obračun neisplaćenih mirovinskih primanja nasljednicima prema rješenju o nasljeđivanju. Omogućeno je dnevno evidentiranje automatikom obračunatih mirovinskih primanja za nasljednike prema podacima iz baza podataka Zavoda u Bazu podataka doznačenih mirovinskih primanja iz obrade podataka i time su značajno smanjeni ručni obračuni mirovinskih primanja u područnim službama/uredima. Projekt je u produkciji od prosinca 2021.

Daljnje uključivanje Zavoda u EESSI sustav - Početkom 2020. nastavljene su aktivnosti vezane uz uključivanje u EESSI sustav (*Electronic Exchange of Social Security Informations*) te razvoj nacionalne aplikacije. U postupcima koordinacije sustava socijalne sigurnosti države članice EU-a, EGP-a i Švicarska Konfederacija razmjenjuju podatke i dokumente. Zavod u više od 60 000 postupaka godišnje razmjenjuje veliku količinu informacija i dokumenata (približno 150 000 godišnje) s nadležnim institucijama država članica. Razmjena podataka odvija se na više poslovnih područja, od kojih su u nadležnosti Zavoda četiri: određivanje mjerodavnog zakonodavstva (EESSI oznaka: LA), mirovine (P), obiteljska davanja (FB) i povrati (R). Unutar svakog poslovnog područja odvijaju se standardizirani, strukturirani poslovni procesi (*Business Use Case - BUC*), koji odgovaraju različitim poslovnim slučajevima koji se javljaju u praksi te je u nadležnosti Zavoda provedba 27 BUC-eva za spomenuta područja nadležnosti te još 20 BUC-eva na tzv. "horizontalnom" području (poslovni procesi "općeg" karaktera, koji se mogu odnositi na bilo koje ili na više područja istovremeno) i na posebnom području pod nazivom "razno". Na razini Europske unije dulje se vrijeme radilo na uspostavi sustava EESSI koji bi omogućio da se razmjena podataka i dokumenata među institucijama država članica obavlja elektroničkim putem. Stoga se i Zavod postupno, po poslovnim procesima, uključivao u produkcijski rad EESSI sustava. U svibnju 2021. taj je proces završen.

Europska komisija je tijekom 2020. objavila svoju namjeru da aplikaciju RINA, koju za razmjenu podataka putem EESSI sustava koristi i Zavod, preda na upravljanje državama članicama EU-a. To znači da one na slobodnom tržištu trebaju pronaći i angažirati izvođača koji će pružati podršku vezanu uz funkcioniranje aplikacije RINA te je održavati i dalje razvijati što, s obzirom na njezinu specifičnost kao i specifičnost cijelog EESSI sustava, podrazumijeva značajne troškove. Stoga je dio nadležnih institucija koje koriste aplikaciju RINA izrazio interes za udruživanje i zajedničku nabavu tih usluga. Zavod je tijekom 2021., zajedno s drugim institucijama u Republici Hrvatskoj koje koriste RINA-u (Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje), aktivno sudjelovao u procesu dogovaranja uvjeta sudjelovanja u objedinjenoj nabavi i financiranju podrške, održavanja i daljnjeg razvoja aplikacije RINA s partnerskim institucijama u drugim državama članicama EU-a.

Implementacija Backup sustava - Projektom pohrane podataka osigurana je pohrana i dostupnost podataka testne, produkcijske i sistemske okoline glavnog poslužitelja na tri razine i na dvije različite lokacije. Kontinuiranim backupom cjelokupnih podatka za temeljne i potporne procese na informacijskom sustavu Zavoda osigurava se kontinuitet poslovanja i stabilnost sustava. Projekt je završen u lipnju 2021.

Nabava i razvoj aplikacije za upravljanje incidentima informacijske sigurnosti - Implementacijom sustava za upravljanje rizicima informacijske sigurnosti provedena je digitalna transformacija u skladu s međunarodnim standardima i najboljim praksama iz područja informacijske sigurnosti. Navedeni sustav u produkciji je od prosinca 2021.

Rad na ostalim projektima za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda je u tijeku, odnosno završene su pojedine planirane faze projekta. Planirana faza završena je u sljedećem projektu:

Podnošenje zahtjeva za izdavanje prenosivog dokumenta A1 elektroničkim putem - Realizacijom projekta omogućit će se podnošenje zahtjeva za izdavanje prenosivog dokumenta A1 elektroničkim putem te će se time ispuniti jedna od obveza Zavoda prema članku 6. Uredbe (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. listopada 2018. Usluga podnošenja zahtjeva elektroničkim putem i usluga dostavljanja PD A1 elektroničkim putem (ako je to podnositelj zahtjeva zatražio) nakon dovršetka projekta bit će dostupne kroz dva sustava: sustav e-Građani (za fizičke osobe) i sustav LANA (za pravne osobe). Provjera autentičnosti dokumenta (PD A1) izdanog u elektroničkom obliku bit će omogućena putem interneta.

Projekt je podijeljen u dvije faze - prva faza projekta dovršena je u prosincu 2021. te je podnesen zahtjev Središnjem državnom uredu za razvoj digitalnog društva za registraciju usluge koja je preduvjet za implementaciju projekta, a nakon dobivenog odobrenja usluga će se staviti u produkciju. U tijeku je rad na drugoj fazi projekta.

Projekti u kojima su aktivnosti u tijeku i čiji rad se iz prethodnih razdoblja nastavlja i u 2022. su:

Standardizacija rješenja koja se donose automatskim putem te omogućavanje donošenja automatskim putem tzv. drugih rješenja – III. faza - U III. fazi ovoga projekta omogućit će se donošenje automatskim putem tzv. „drugih“ rješenja. Prvenstveno se to odnosi na konačna rješenja koja se donose nakon rješenja kojim se priznaje pravo iz mirovinskog osiguranja te određuje svota predujma. Najprije će se obuhvatiti rješenja koja se donose nakon rješenja o predujmu mirovine, nakon što se utvrdi prosječna plaća u RH za prošlu godinu, a potom će se automatizirati donošenje i preostalih „drugih“ rješenja.

Automatizacija izrade potvrde o razdobljima osiguranja - Projekt će omogućiti da se obrasci potvrde o razdobljima osiguranja automatski popunjavaju podacima koje Zavod vodi u svojim bazama te da se na taj način poveća brzina njihove izrade i njihova točnost te smanji vrijeme potrebno za rad

referenta. Kreirat će se cjelokupni fond podataka koji je potreban za pravilno popunjavanje potvrde preuzimanjem iz dostupnih izvora, odnosno unosom od strane korisnika te potom formiranje odgovarajuće potvrde na temelju tog fonda podataka. Omogućit će se ispis dokumenta na pisaču odnosno njegov eksport/import u odgovarajući predmet u ESUD-u, kako bi se mogao poslati na otpremu i otpremiti stranom nositelju osiguranja.

Uvid u prijavno-odjavne podatke osiguranika – Projekt je započeo u studenome 2021., a njegov cilj je proširenjem postojeće usluge elektroničkog poslovanja Zavoda *Lana mirovinsko* omogućiti obveznicima neposredan uvid u podatke njihovih radnika evidentirane u matičnoj evidenciji Zavoda. Eliminirat će se papirnati izlazi i izrade zasebnih tablica te će se unaprijediti i ubrzati komunikacija u dostavi podataka, omogućit će se preuzimanje podataka u Excel tablici i/ili PDF-u te ispis i spremanje dokumenta na računalo korisnika, kao i podrška krajnjim korisnicima *e-prijava* u Zavodu (informatička podrška, korisničke upute, Pozivni centar).

Sistemski otpis doprinosa zbog zastare - Prva faza projekta koja je završena u ožujku 2020. obuhvatila je prihvat i evidentiranje podataka o sistemskom otpisu doprinosa (koji provodi Porezna uprava) u novoj bazi podataka te korištenje evidentiranih podataka u postupku utvrđivanja razdoblja osiguranja za koja se staž ne računa i ne utvrđuje, kao i povrat Poreznoj upravi slogova koji se odnose na osiguranike s više različitih osnova osiguranja u istoj godini i dr. U drugoj fazi ovoga projekta radi se na povezivanju nove baze podataka s Bazom podataka upravnog postupka i Elektroničkim sustavom za upravljanje dokumentacijom (ESUD).

Usluga razvoja servisa za podršku e-poslovanju HZMO-a (IPP) - Projektom je planirano unaprjeđenje postojećih poslovnih procesa imovinskopravnih poslova kroz digitalizaciju spisa koji obuhvaćaju imovinskopravne poslove te integraciju s postojećim podsustavima Zavoda.

Dogradnja pomoćne knjige stambenog fonda - Ovim projektom omogućit će se ažurna evidencija o stanju potraživanja za svakog korisnika stana, mjesečno automatsko obračunavanje i knjiženje zateznih kamata u slučaju zakašnjenja u plaćanju najamnine, njihova naplata te izbjegavanje zastare potraživanja zbog neredovitog obračuna zateznih kamata. Aktivnosti na projektu započele su u 2020., a u 2022. očekuje se ubrzani razvoj projekta.

Implementacija informacijskog sustava za neupravni postupak - Digitalnom transformacijom neupravnog postupka zamijenit će se dosadašnji papirnati oblik poslovanja, što će unaprijediti poslovne procese neupravnog postupka.

Tijekom 2021. sklopljeni su sporazumi i/ili tehnički protokoli s drugim institucijama kojima su uspostavljene nove ili proširene postojeće elektroničke usluge razmjene podataka, i to:

- Ugovor s Hrvatskom poštom d.d. o usluzi zaprimanja zahtjeva s pripadajućim prilozima za potrebe Zavoda

- Sporazum o poslovnoj suradnji radi razmjene podataka s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
- Sporazum o suradnji između Ministarstva financija – Porezna uprava, Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, APIS IT d.o.o. i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (s pripadajućim protokolom)
- Sporazum o poslovnoj suradnji radi korištenja podataka iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova
- Sporazum kojim se utvrđuje periodična razmjena podataka o činjenici smrti između Zavoda i La Centrale de compensation (CdC) (Središnja služba za naknade, Švicarska Konfederacija)
- Sporazum o poslovnoj suradnji radi razmjene podataka s Hrvatskom komorom fizioterapeuta.

II. Redovito poslovanje

Mirovinsko osiguranje

Zavod redovito razmjenjuje podatke s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje o prijavama/odjavama na mirovinsko osiguranje, koje su ujedno i prijave/odjave na obvezno zdravstveno osiguranje. Podaci se razmjenjuju i s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje radi praćenja posljednjeg statusa osoba prijavljenih u tom Zavodu, zatim sa Središnjim registrom osiguranika (REGOS), s Poreznom upravom radi kontrole uspostavljanja JOPPD Obrasca i radi ostalih poslova vezanih uz evidentiranje, kontrolu i naplatu doprinosa, s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo radi vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom te s Hrvatskom liječničkom komorom. Putem web-servisa radnicima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje omogućen je izravan pristup podacima Zavoda. Inspektorima rada u provedbi inspekcijskog nadzora omogućen je izravan uvid u podatke o prijavljenim osiguranicima pojedinih obveznika, uz postavljene parametre za razdoblja za koja se traže podaci putem posebne web-aplikacije te uvid u podatke po pojedinom osiguraniku putem web-servisa. Zavodu je omogućen izravan pristup OIB sustavu putem web-servisa, pa je na taj način unaprijeđeno poslovanje Zavoda (preuzimanje podataka o datumu smrti osiguranika i korisnika te datumu brisanja pravnih osoba iz sudskog registra).

U okviru poslova mirovinskog osiguranja i matične evidencije obavljeni su planirani poslovi kontrole staža, plaća i osnovica za zaposlene kod pravnih i fizičkih osoba, prema odredbama Pravilnika o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja. U sklopu redovitih poslova obavljena je kontrola obveznika i sastavljeni su zapisnici te su prikupljane nedostajuće prijave o utvrđenom stažu osiguranja i plaći.

Digitalizacijom postupka prikupljanja prijava omogućeno je obveznicima, pravnim i fizičkim osobama podnošenje prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći elektroničkim putem (eMPP-1) po zahtjevu Zavoda u svim postupcima prikupljanja nedostajućih prijava.

Projekt je dovršen 2020. godine, a u produkciji je od 5. siječnja 2021. godine. Tijekom 2021. godine, ukupno je prikupljeno 27 213 elektroničkih prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći (eMPP-1).

Unaprijeđeno je statističko praćenje te je postignuta ažurnost podataka od 98,68% za razdoblje 1970. - 2002. te 97,30% za razdoblje 2003. - 2019. Dovršena je obrada podataka o stažu i plaći za 2020. godinu te konačna obrada podataka za 2019. godinu, a izvedeni su i podaci prema konačnom obračunu za 2019. i 2020. godinu za pomorce.

Ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu

Uz redovite poslove rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u prvom i drugom stupnju, obavljeni su i prioritetni poslovi provedbe Odluke o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19[1] (dalje u tekstu: Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja) te poslovi provedbe izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju i Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji.

Odlukom o isplati jednokratnog novčanog primanja koja je stupila na snagu 15. travnja 2021. uređena je isplata jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine ostvarene u Republici Hrvatskoj u obveznom mirovinskom osiguranju koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da im mirovina ne prelazi iznos od 4.000,00 kuna te korisnicima kojima se uz mirovinu ostvarenu u Republici Hrvatskoj isplaćuje i mirovina iz inozemstva, pod uvjetom da im ukupno mirovinsko primanje u Republici Hrvatskoj i inozemstvu, isplaćeno za ožujak 2021., ne prelazi iznos od 4.000,00 kuna. Radi provedbe navedene Odluke izrađeni su posebni programi kojima su prema uvjetima propisanima Odlukom izdvojeni korisnici koji su ispunjavali uvjete za isplatu jednokratnog novčanog primanja, a prije same isplate jednokratnog novčanog primanja razmijenjeni su podaci s MUP-om radi utvrđivanja prebivališta korisnika te s Regosom radi provjere podataka o mirovini iz drugog stupa. Prva automatska obrada podataka za isplatu jednokratnog novčanog primanja provedena je 23. travnja 2021. za sve korisnike s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koji su prema podacima Zavoda na dan 31. ožujka 2021. zatečeni u isplati u Republici Hrvatskoj te im je jednokratno novčano primanje isplaćeno 30. travnja 2021.

Za korisnike mirovine kojima se uz mirovinu ostvarenu u Republici Hrvatskoj isplaćivala i mirovina iz država s kojima Republika Hrvatska ima sklopljen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ili koje primjenjuju uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i kojima ukupno

[1] *Odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 – Narodne novine, br. 39/21 i 107/21*

mirovinsko primanje ostvareno u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu nije prelazilo neto iznos od 4.000,00 kuna te koji su morali dostaviti dokaze o netoiznosu inozemne mirovine za mjesec ožujak 2021. godine do 30. lipnja 2021., izrađena je posebna aplikacija za evidentiranje svote inozemne mirovine. Navedenim korisnicima jednokratno novčano primanje isplaćeno je u srpnju 2021. U srpnju je isplaćeno i jednokratno novčano primanje korisnicima za koje su postupci ostvarivanja prava na mirovinu bili u tijeku, a priznato im je pravo na isplatu mirovine na dan 31. ožujka 2021. ili ranije te su zatečeni u isplati na dan 15. lipnja 2021. Budući da je Odlukom o izmjenama Odluke o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 rok za dostavu dokaza o netoiznosu inozemne mirovine produžen do 30. studenoga 2021., u prosincu 2021. isplaćeno je jednokratno novčano primanje korisnicima koji su u produljenom roku dostavili potrebne dokaze. U 2021. jednokratno novčano primanje isplaćeno je za 720 657 korisnika u ukupnom iznosu od 469.701.100,00 kn.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju[2] (dalje u tekstu: ZID ZOMO) stupio je na snagu 1. kolovoza 2021. Odredbama toga Zakona krug korisnika mirovina koji mogu raditi do polovice punog radnog vremena i istovremeno primati mirovinu proširen je i na korisnike obiteljske mirovine, s ciljem da se i tim korisnicima omogući dodatni prihod, odnosno da ih se uključi u svijet rada uz zadržavanje isplate mirovine, a da se ujedno omogući i dodatna radna snaga na tržištu rada koja će stečena znanja prenijeti na mlađe radnike. Također, odredbama ZID ZOMO-a osigurano je zadržavanje isplate najniže mirovine i za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena, odnosno za pojedine vrste mirovina omogućena je uspostava isplate najniže mirovine od dana stupanja na snagu ZID ZOMO-a, ako je isplata najniže mirovine bila obustavljena.

Radi provedbe ZID ZOMO-a, automatskim putem izdvojeni su aktivni slogovi korisnika mirovina kojima je isplata najniže mirovine za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena bila obustavljena i od 1. kolovoza 2021. uspostavljena im je isplata najniže mirovine bez donošenja rješenja. To su bili korisnici starosne mirovine, prijevremene starosne mirovine, invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i obiteljske mirovine.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji[3] (skraćeno: ZID ZOHBDR) stupio je na snagu 31. srpnja 2021. Člankom 10. ZID ZOHBDR-a izmijenjen je članak 26. stavak 1. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji[4] (skraćeno: ZOHBDR) tako da je propisano da se polazni faktor za određivanje prijevremene starosne mirovine za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata koji su u obrani suvereniteta sudjelovali u borbenom sektoru smanjuje za 0,2% za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu prije navršene dobi osiguranika propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu.

[2] *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju – Narodne novine, br. 84/21*
[3] *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji – Narodne novine, br. 84/21*
[4] *Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji – Narodne novine, br. 121/17 i 98/19*

Člankom 72. ZID ZOHBDR-a propisano je da će Zavod korisnicima prijevremene starosne mirovine ostvarene u razdoblju od 1. siječnja 2019. do stupanja na snagu ZID ZOHBDR–a, koja je određena primjenom polaznog faktora u skladu s člankom 26. stavkom 3. ZOHBDR–a, po službenoj dužnosti ponovno odrediti prijevremenu starosnu mirovinu prema ZID ZOHBDR-u, bez donošenja rješenja, ako je to za korisnika povoljnije. Korisnicima je stoga 22. prosinca 2021. automatskim putem određena nova svota prijevremene starosne mirovine prema članku 10. i članku 72. ZID ZOHBDR-a. Automatskom obradom obuhvaćena su 2072 korisnika, od toga je 1314 korisnika dobilo veću svotu mirovine, a za 758 korisnika povoljnija je ostala ranije određena prijevremena starosna mirovina.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske[5] stupio je na snagu 21. prosinca 2019., osim članka 46. toga Zakona koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020. Navedeni Zakon je, između ostaloga, propisao posebni način izračuna svote mirovine za pripadnike Oružanih snaga u određenim situacijama. Radi provedbe toga Zakona u kolovozu 2021. napravljene su izmjene u Banci izračuna mirovina te je time omogućen izračun svota mirovina za pripadnike Oružanih snaga u situacijama propisanima navedenim Zakonom.

Tijekom 2021. nastavljen je rad na drugoj fazi provedbe Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe[6] u kojoj je omogućeno donošenje automatskih rješenja o priznanju prava na nacionalnu naknadu, kao i rješenja o prestanku prava i isplati nacionalne naknade. Također, uspostavljene su dnevne kontrole o evidentiranoj činjenici smrti i mjesečne kontrole prebivališta korisnika nacionalne naknade, kontrola statusa osiguranika te kontrola je li korisnik nacionalne naknade korisnik zajamčene minimalne naknade i usluge smještaja prema propisima o socijalnoj skrbi. Stavljen je u produkciju i web-servis za dostavu rješenja o priznatom pravu na nacionalnu naknadu centrima za socijalnu skrb. Uspostavljena je evidencija JOPDD Obrasca i isplata zaostataka i redovne doznake te je omogućena isplata nacionalne naknade putem SEPA naloga neposredno u korist računa korisnika otvorenih u poslovnim bankama, čime je proces isplate pojednostavljen za sve sudionike u isplati. Plaćanje se odvija dostavom SEPA datoteke FINA-i i time je ukinuta dostava datoteka poslovnim bankama i rasknjižavanje sredstava na račune korisnika. Uspostavljene su maksimalno moguće kontrole točnosti podataka prije nego se nacionalna naknada pošalje na isplatu, čime je smanjena mogućnost pojave odbijenih naloga za plaćanje, a izrađene su i transakcije upita na financijske podatke o isplaćenoj nacionalnoj naknadi. Rad na provedbi ovoga Zakona, kao i daljnja automatizacija poslovnog procesa nastavit će se i u 2022.

U provedbi Zakona o doplatku za djecu[7] obavljeno je prevođenje doplatka za djecu od 1. ožujka 2021. te su izrađena automatska rješenja o prevođenju. Također, od 18. siječnja 2021. poslovni proces rješavanja o pravima o doplatku za djecu uključen je sustav e-spisa Zavoda (ESUD) pa je u skladu s tim obavljena prilagodba poslovnog procesa, prilagođene su transakcije u Bazi

[5] *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske –Narodne novine br. 125/19*
[6] *Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe -Narodne novine, br. 62/20*
[7] *Zakon o doplatku za djecu – Narodne novine, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12, 82/15, 58/18*

podataka doplatka za djecu za unos prevođenja i rješenja za 2022. Tijekom cijele godine provodila se sustavna edukacija radnika na poslovima doplatka za djecu zbog prilagodbe svih poslovnih procesa radu u aplikaciji, praćen je, analiziran te implementiran niz novih funkcionalnosti u postojećoj aplikaciji. Zavod je s Državnim zavodom za statistiku dopunom Sporazuma o suradnji od 18. prosinca 2018. dogovorio dostavu zasebnog seta podataka o svim korisnicima doplatka za djecu i o svim korisnicima nacionalne naknade za starije osobe na mjesečnoj razini, o svim osiguranicima prema stvarnoj stručnoj spremi/vrsti i razini obrazovanja, kao i o osiguranicima prema sklopljenim ugovorima o radu na određeno/neodređeno vrijeme.

Provedba propisa Europske unije i međunarodnih ugovora koji se odnose na mirovinsko osiguranje, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatak za djecu te međunarodne aktivnosti

Uz uobičajene poslove provedbe propisa Europske unije i međunarodnih ugovora koji se odnose na mirovinsko osiguranje, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatak za djecu koji su detaljnije prikazani u poglavlju V. ovoga Izvješća, tijekom 2021. godine Zavod je bio i aktivan sudionik međunarodnih zbivanja u području njegove mjerodavnosti.

Iako je pandemija bolesti COVID-19 i u 2021. godini onemogućila planirane bilateralne susrete tijela za vezu s državama članicama EU-a i državama s kojima je međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju u primjeni te održavanje međunarodnih savjetodavnih dana za osiguranike i korisnike prava kao i susret ravnatelja/direktora mirovinskih zavoda/fondova s područja bivše države, međunarodne obveze Zavoda tijekom cijele 2021. godine bile su vrlo intenzivne. Zbog epidemioloških mjera, sve aktivnosti odvijale su se uglavnom online, što je omogućilo nastavak kontinuirane suradnje s inozemnim nositeljima osiguranja (rješavanje spornih pitanja u konkretnim slučajevima, razmjena požurnica radi ubrzavanja postupaka rješavanja o pravu, razmjena informacija između nositelja mirovinskih osiguranja i dr.) radi povećanja ažurnosti i skraćivanja trajanja postupaka.

Uz pomoć suvremenih elektroničkih sredstava komunikacije predstavnici Zavoda sudjelovali su na virtualnim sjednicama Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti Europske unije i odgovarajućih radnih skupina, AD HOC grupe za mirovine, mjerodavno zakonodavstvo i obiteljska davanja, AD HOC grupe vezano uz primopredaju aplikacije RINA državama članicama na upravljanje (u okviru sustava EESSI - *Electronic Exchange of Social Security Informations*) te na sastancima Upravljačkog odbora (*Management Board*) uspostavljenog Sporazumom o zajedničkoj nabavi između država članica radi budućeg razvoja i održavanja aplikacije RINA.

Također, predstavnici Zavoda sudjelovali su na virtualnim sjednicama Europskog foruma za osiguranje od nesreća na radu i profesionalnih bolesti kao i na sastanku ESIP-a (*European Social Insurance Platform*), gdje se raspravljalo o pitanjima mobilnosti radne snage u vrijeme pandemije, izaslanja radnika u EU te pitanjima vezana uz povrat nepripadno isplaćenih davanja i naplate doprinosa (*Recovery*). U rujnu 2021. godine predstavnici Zavoda sudjelovali su na seminaru pod nazivom Fizički i ljudski kapital u društvu koje stari, koji je održan u Budimpešti, u konferencijskoj dvorani Državne riznice Mađarske (jedno od rijetkih događanja „uživo“).

Pravni poslovi

Pravni poslovi obavljali su se u utvrđenim rokovima, uz dinamiku i intenzitet uvjetovan radom sudova i drugih državnih tijela. U okviru planiranih pravnih poslova, obavljani su poslovi zastupanja Zavoda u postupcima na sudovima u radnim i drugim pasivnim sporovima pokrenutim protiv Zavoda, poslovi vođenja izvansudskih i sudskih postupaka za naknadu štete i povrat nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja te poslovi vođenja sudskih postupaka u vezi s naplatom dividende, pružanja pravne pomoći u izvansudskom postupku njemačkom nositelju socijalnog osiguranja vezano uz preplatu renti (mirovina), zatim poslovi izrade aktuarskih obračuna i obračuna na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju (razmjerni iznos mirovine), poslovi u vezi s popisom i prijavom ratne štete, vođenjem registra i evidencija sklopljenih ugovora Zavoda te poslovi kontrole i instruktaže imovinskopravnog poslovanja Zavoda.

Ljudski potencijali

U Zavodu se kontinuirano provode aktivnosti usmjerene na poboljšanje institucionalnih kapaciteta, upravljanje ljudskim potencijalima temeljeno na učinkovitosti, visokoj stručnosti i usmjerenosti na rezultate kroz sustav obrazovanja i cjeloživotnog osposobljavanja. S tim u vezi tijekom 2021. obavljani su poslovi vezani uz zasnivanje radnog odnosa, uređivanje prava i obveza radnika iz radnog odnosa, ažuriranje podataka o radnicima u različitim registrima, vođenje potrebnih evidencija iz područja rada i zapošljavanja, poslovi provedbe internih natječaja, poslovi izrade i provedbe izmjena i dopuna akata o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji, poslovi u vezi sa školovanjem,

stručnim usavršavanjem i obrazovanjem radnika Zavoda u okviru raspoloživih financijskih sredstava te drugi poslovi koji se odnose na upravljanje ljudskim potencijalima.

U odnosu na prethodne godine, smanjen je ukupan broj radnika u Zavodu. Objavljena su četiri javna natječaja za ukupno 135 izvršitelja, obrađena je ukupno 3 581 prijava pristigla na objavljene natječaje te su zaposlena 122 nova radnika, od kojih je 49 počelo s radom u 2021. godini, a 73 u 2022. godini. Nadalje, objavljeni su javni natječaji za popunjavanje položajnih radnih mjesta predstojnika područnih ureda u Bjelovaru, Čakovcu, Dubrovniku, Gospiću, Karlovcu, Koprivnici, Požegi, Slavonskom Brodu, Šibeniku, Virovitici i Zadru te u područnim službama u Osijeku, Rijeci, Splitu i Varaždinu.

Osim navedenih redovitih poslova, u tijeku je i provedba projekta Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje korištenjem sredstava Europskog socijalnog fonda (link: www.esf.hr) čiji je završetak planiran u srpnju 2023. godine.

Ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje

Aktivnosti za unaprjeđenje sustava unutarnjeg upravljanja i kontrola provodile su se tijekom 2021. prema Godišnjem planu rada Zavoda za 2021., prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za proračunsku godinu 2020. te prema preporukama unutarnje revizije.

- Od ožujka 2021. svi nalozi za službena putovanja zaprimaju se u elektroničkom obliku, potpisani elektroničkim potpisom ovlaštenih osoba isključivo putem aplikacije ePotpis. Time je skraćeno vrijeme dostave i kolanja originalne dokumentacije jer se obračun i isplata putnih naloga odvija centralizirano za čitav Zavod.
- Otvoren je poseban analitički konto u Glavnoj knjizi za troškove upravnog spora na kojem je moguće troškove pratiti prema ustrojstvenoj jedinici koja je izdala nalog, poslovnom broju presude i stranci/opunomoćeniku te su u svibnju 2021. obavljene potrebne prilagodbe u sustavu e-Račun i EBS-u.
- U opseg formalne kontrole ulaznih računa materijalnog poslovanja uključena je provjera podataka o računu Računskog plana proračuna u odnosu na usporedive pozicije u Planu nabave i rezervacije u Riznici. Jasnije su propisane validacijske radnje u dijelu specifikacije aktivnosti i odgovornosti radnika zaduženog za validaciju, a propisano je i da se provjera podataka dokumentira na posebnoj tiskanici.
- U prosincu 2021. u potpunosti su digitalizirana postupanja s nalozima za plaćanje troškova po pravomoćnim sudskim presudama koji se sada, umjesto u papirnatom obliku putem uredskog

poslovanja, zaprimaju digitalno u sustavu e-Račun, čime je skraćen proces podmirenja obveza i omogućeno transparentno praćenje tih troškova prema mjestu troška.

Radi daljnjeg razvoja upravljačkog računovodstva u 2021., nakon provedenih prilagodbi u sustavu EBS-a i SPIN-a, omogućeno je automatsko praćenje troškova u projektima Zavoda. Također su, u sklopu projekta Nadogradnja izvještajnog sustava za poslovno izvještavanje (Business Intelligence - BI) faza III., u lipnju 2021. stavljeni u produkciju novi izvještaji iz područja financija i kontrolinga koji obuhvaćaju izvještaj o podmirenim i nepodmirenim računima, proknjižene obveze po dobavljačima te izvještaj o provedenim postupcima kontrole u financijskom sustavu uz evidentiranje osoba koje su sudjelovale u tom procesu s točnim vremenskim zapisom kada su aktivnosti odrađene. Dovršen je izvještaj o ostvarenju financijskog plana Zavoda prema mjestu troška te je uspostavljeno automatsko kreiranje tog izvještaja iz BI-a bez potrebe ručnog upisa podataka.

U provedbenom programu Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike definirane su mjere za provedbu ciljeva i prioriteta Programa Vlade Republike Hrvatske 2020. - 2024. i drugih relevantnih akata strateškog planiranja i aktivnosti potrebne za učinkovitu provedbu, što uključuje poveznicu s financijskim planom Ministarstva odnosno državnim proračunom Republike Hrvatske.

Radi ostvarenja cilja 1.1. Očuvanje radnih mjesta i socijalna sigurnost, kroz mjeru 16. Provedba Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe izrađena je aplikacija kojom je omogućen pristup podacima o korisnicima nacionalne naknade i podacima o obračunu, o obračunu razlike od datuma priznanja prava i doznaci koja je vraćena ili privremeno obustavljena te je omogućen unos i kontrola promjene isplatnih podataka. Postavljenim kontrolama smanjen je broj vraćenih doznaka i smanjen broj podataka koje je potrebno unositi radi ponovne doznake nacionalne naknade i obračuna razlike od datuma priznanja prava. Isplata nacionalne naknade projektirana je tako da se izravno tereti IBAN korisnika, odnosno da se prijenos s računa za plaćanje Zavoda obavlja preko FINA-e kao pružatelja platnih usluga prema SEPA platnoj shemi, što je u skladu s planiranim aktivnostima Ministarstva financija vezano uz uvođenje eura kao zakonskog sredstva plaćanja u Republici Hrvatskoj i zahtjevom da svi korisnici državnog proračuna svoja plaćanja obavljaju u eurima u zemlji i prekogranično s računa državnog proračuna izravno na račune primatelja sredstava, u skladu sa SEPA platnom shemom.

Za ostvarenje cilja 4.1. Učinkovita, transparentna i otporna država kroz mjeru 24. Upravljanje promjenama i inovacijama kroz oblikovanje, razvoj i praćenje strateških i operativnih planova te učinkovitim upravljanjem procesima poduzete su sljedeće aktivnosti:

- Omogućen je automatski obračun razlike mirovine za razdoblje od 31. srpnja 2021. do 30. studenoga 2021. u posebnoj obradi podataka radi primjene članka 72. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 84/21) prema kojem je korisnicima prijevremene starosne mirovine, koja je određena primjenom

polaznog faktora prema članku 26. stavku 3. Zakona o hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji (NN 121/17 i 98/19), a ostvarena je u razdoblju od 1. siječnja 2019. do stupanja na snagu izmjena i dopuna toga Zakona iz 2021., Zavod po službenoj dužnosti odredio prijevremenu starosnu mirovinu, bez donošenja rješenja, ako je to za korisnika bilo povoljnije.

- Omogućen je automatski obračun razlika mirovina za kolovoz i rujan 2021. radi primjene odredbe članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (NN 84/21) kojom je ponovno uspostavljena isplata najniže mirovine zatečenim korisnicima mirovine kojima je isplata najniže mirovine za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena bila obustavljena.

Prema Okružnici Ministarstva financija iz listopada 2021., korisnicima državnog proračuna koji posluju preko jedinstvenog računa državnog proračuna izvršavanje povrata sredstava koja nemaju karakter prihoda omogućeno je putem informacijskog sustava Državne riznice. Budući da je Zavod već 2020. dovršio integraciju informacijskog sustava za upravljanje financijama Zavoda (sustava nabave SPIN-a i računovodstvenog sustava EBS-a) i SAP sustava Državne riznice kroz modul 3. sustava e-Račun, u prosincu 2021. donesena je Uputa za postupanje u EBS-u za povrate koji nemaju karakter prihoda te se povrati sredstava izvršavaju izravno preko sustava EBS u SAP sustav Državne riznice.

Od srpnja 2021. godine isplata svih obračuna, plaća i materijalnih prava radnika i putnih naloga te plaćanja u izvršenju sudskih presuda obavlja se korištenjem FINA servisa e-Plaćanja kojim je omogućeno jednostavno izvršenje platnih transakcija u kunama, udovoljavajući pritom najvišim zahtjevima sigurnosti, zaštite, tajnosti, točnosti i neporecivosti podataka.

Tijekom 2021. u postupak obračunavanja doprinosa za kategorije osiguranika za koje je obveznik obračunavanja Zavod implementirane su dodatne matematičko-logičke kontrole kako bi automatska obrada obračuna doprinosa bila što točnija.

Unaprijeđen je odnosno ubrzan proces dostave podataka od HZZO-a potrebnih za poslove obračuna doprinosa za I. i II. stup mirovinskog osiguranja za osiguranike osigurane po osnovi obavljanja djelatnosti slobodnog zanimanja – samostalne umjetnike, koje Zavod obavlja prema ovlaštenju ministarstva nadležnog za kulturu od 28. studenoga 2008.

Unutarnja revizija

Tijekom 2021. godine Ured za unutarnju reviziju obavio je šest unutarnjih revizija. Dvije revizije koje su planirane Godišnjim planom za 2021. nisu obavljene zbog neplaniranih izostanaka s posla (bolovanja) i zbog rada na tri revizije prenesene iz 2020. Ured za unutarnju reviziju pratio je provedbu 63 preporuke iz revizija obavljenih u 2021. i ranijim godinama te su sastavljeni izvještaji o provedbi preporuka i učincima provedenih i neprovedenih preporuka na poslovanje Zavoda.

Savjetodavna funkcija unutarnje revizije realizirana je sudjelovanjem ovlaštenih unutarnjih revizora u radnim skupinama i projektnim timovima koji su osnovani odlukama ravnatelja radi unaprjeđenja

poslovanja Zavoda te kroz davanje primjedbi i prijedloga unutarnje revizije na nacrte i prijedloge internih općih akata i pisanih procedura izrađenih tijekom 2021.

U sklopu Izjave o fiskalnoj odgovornosti sastavljen je izvještaj o poslovima i aktivnostima unutarnje revizije u 2021. i izraženo mišljenje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola u Zavodu za revidirana područja, uključujući provedene i neprovedene preporuke.

Radilo se na osiguranju kvalitete rada unutarnje revizije u skladu s Programom osiguranja kvalitete i unaprjeđenja aktivnosti Ureda za unutarnju reviziju HZMO-a, KLASA: 140-01/19-05/8, URBROJ: 341-99-01/5-19-1 iz rujna 2019. Poboljšavane su funkcionalnosti IT sustava kojim se u svakodnevnom radu koristi Ured za unutarnju reviziju. Stručno usavršavanje unutarnjih revizora ostvareno je sudjelovanjem na online radionicama, seminarima i konferencijama u organizaciji Ministarstva financija, Sektora za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola i drugih organizatora.

Poslovno-informacijska sigurnost, kontrola i nadzor

Poslovno-informacijska sigurnost

Tijekom 2021. godine kontinuirano su se pratile sve okolnosti u vezi s epidemijom bolesti COVID-19 na koje se promptno reagiralo radi osiguranja dostatne razine sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i korisnika usluga Zavoda te neometanog odvijanja svih poslovnih aktivnosti Zavoda.

Radi zaštite osoba i imovine, moderniziran je sustav videonadzora na objektu PS u Splitu, a u funkciju je stavljen protuprovalni sustav u PU u Dubrovniku. Na lokacijama PS u Zagrebu i Središnje službe postavljena je protuprepadna oprema i oprema tehničke zaštite za evidenciju ulazaka u objekte. Izvršena je procjena stanja ugroženosti i izrađena je projektna dokumentacija za ugradnju opreme tehničke zaštite na objektima Središnje službe i područnih službi u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu i Zagrebu.

Tijekom 2021. radi djelotvornog upravljanja informacijskom sigurnošću u Zavodu kontinuirano se radilo na usklađivanju organizacije sustava informacijske sigurnosti u Zavodu sa stvarnim operativnim praksama u poslovnim procesima. Navedene aktivnosti rezultirale su izradom novog provedbenog okvira informacijske sigurnosti, izradom i usvajanjem novog Pravilnika o informacijskoj sigurnosti te izradom i usvajanjem uputa za rad koje se temelje na kontrolama sadržanima u Aneksu A međunarodne norme ISO/IEC 27001/2013. Također, implementiran je integrirani sustav upravljanja sigurnosnim incidentima na cjelokupnoj IT infrastrukturi i informacijskoj imovini Zavoda.

Osim provedbe aktivnosti koje zahtijeva sustav upravljanja informacijskom sigurnošću prema ISO/IEC 27001:2013 međunarodnoj normi, u 2021. godini nastavljena je i suradnja uspostavljena s državnim tijelima nadležnima za informacijsku sigurnost, što je rezultiralo dosljednom primjenom mjera i

standarda informacijske sigurnosti u svih pet područja informacijske sigurnosti: sigurnosna provjera, fizička sigurnost, sigurnost podataka, sigurnost informacijskog sustava i sigurnost poslovne suradnje.

Nadzor i kontrola

Poslovi nadzora i kontrole obuhvaćaju nadzor nad obavljanjem svih segmenata poslovanja Zavoda radi osiguranja zakonitosti rada i pravilne primjene propisa iz nadležnosti Zavoda te radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i poduzimanja mjera vezanih uz počinjene nepravilnosti, prekršaja ili kaznenih djela. Postupci nadzora provode se po nalogu ravnatelja ili zamjenika ravnatelja, na zahtjev pomoćnika ravnatelja, na traženje državnih institucija te prema izravnoj (potpisanoj ili anonimnoj) dojavi građana ili radnika Zavoda.

Tijekom 2021. osnovano je 412 novih predmeta, što je za 16% više nego tijekom 2020. Od navedenog broja na prijave građana (33) i anonimne prijave (21) odnosilo se 54 predmeta (13,1% od ukupnog broja). U 14 predmeta (3,4%) podnesena je kaznena prijava, a u šest predmeta (1,5%) prijedlog za utvrđivanje povrede radne obveze. Također je tijekom 2021. obrađeno 29 predmeta (7%) koji su se odnosili na pritužbe na rad radnika i na rad Zavoda. Postupak ciljane kontrole na temelju kreiranih ispisa (kontrola podataka o stažu osiguranja i osnovici, kontrola isplate mirovine i nepripadne isplate) obavljen je ukupno u 126 predmeta (30,6%), u devet predmeta (2,2%) postupanje se odnosilo na uznemiravanje i prijetnje službenoj osobi, u 32 predmeta (7,8%) obrađeni su zahtjevi drugih državnih tijela, a u devet predmeta (2,2%) postupljeno je vezano uz nepravilnosti krivotvorenja rješenja i potvrda. Na poslove nadzora i kontrole općenito odnosilo se 19 predmeta (4,6%), na poslove informacijske i poslovne sigurnosti 20 predmeta (4,9%), na postupanja vezano uz odluke, ugovore, izvješća, projekte, upute i radne skupine – 21 predmet (5,1%) te poslove vezane uz zaštitu osobnih podataka (GDPR i ZPPI) 29 predmeta (7%). Također je postupljeno po 36 novih predstavki pučke pravobraniteljice (8,7%), odgovoreno na jedan novinarski upit (0,2%) te postupljeno u sedam nespecificiranih slučajeva iz mjerodavnosti Ureda (1,7%).

Redovito je praćeno i koordinirano postupanje po predstavkama pučke pravobraniteljice, kojih je u 2021. bilo 46, od toga 36 novih te 10 ponovljenih predstavki. Ponovljene su predstavke u predmetima u kojima podnositelji nisu bili zadovoljni odgovorom, odnosno u kojima postupak nije bilo moguće završiti zbog sudionika u postupku koji su izvan Zavoda (Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, inozemni nositelji osiguranja itd.). Na sve predstavke pučkoj pravobraniteljici odgovoreno je u zakonskom roku od 30 dana.

U 2021. godini je na temelju godišnjeg programa rada i terminskog plana unutarnjih ustrojstvenih jedinica mjerodavnih za obavljanje poslova kontrole obavljeno osam kontrola u područnim službama/uredima iz područja imovinskopravnih poslova, devet kontrola iz područja ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade te pet kontrola iz područja provedbe uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Iz područja mirovinskog

osiguranja obavljeno je deset kontrola vezano uz podatke o stažu osiguranja i osnovici, pet kontrola vezano uz unesene prijave za vođenje matične evidencije i četiri kontrole vezano uz postupak pretkompletiranja. Kontinuirano se pratilo izvršenje programa rada i terminskih planova naknadnih kontrola u Zavodu i analizirali izvještaji o provedenim kontrolama radi utvrđivanja slabosti i propusta u unutarnjim ustrojstvenim jedinicama u kojima je obavljena kontrola i radi davanja mišljenja i prijedloga u cilju ispravljanja uočenih nepravilnosti.

Upravljanje i gospodarenje nekretninama

I u 2021. godini Zavod je provodio mjere odgovornog i učinkovitog upravljanja nekretninama. Osigurani su privremeni prostori za rad te su ugovoreni radovi za rekonstrukciju poslovnih zgrada PU u Bjelovaru i PU u Šibeniku, a proveden je i postupak izrade projektne dokumentacije za rekonstrukciju poslovnih prostora PU u Dubrovniku.

Zavod je proveo i statičku sanaciju objekta Doma umirovljenika u Petrinji oštećenog u potresu te pokrenuo postupak za izradu projektne dokumentacije za cjelovitu obnovu toga objekta. Za potrebe Doma umirovljenika u Sisku provedena je sanacija nekonstrukcijskih elemenata u dijelu Doma, a krajem godine pokrenut je postupak za sanaciju cijelog objekta. Krajem godine pokrenut je i postupak sanacije oštećenja zbog olujnog nevremena na zgradi Doma umirovljenika u Požegi. Izvedeni su radovi na obnovi 6. kata i krovišta u poslovnom objektu Središnje službe u Zagrebu, A. Mihanovića 3 te su provedeni i postupci na sanaciji sustava centralnog grijanja i hlađenja u poslovnom objektu PU u Vukovaru. Za novu arhivu u Valpovu izgrađen je sustav vatrodojave, a u poslovnom objektu PS u Osijeku, većim dijelom, provedeni su radovi na unutarnjem uređenju.

Nastavljeno je i s prodajom nekretnina koje nisu nužne za obavljanje redovite djelatnosti Zavoda, u skladu s odredbama Pravilnika o prodaji nekretnina i Pravilnika o uvjetima i načinu prodaje stanova u vlasništvu Zavoda te Pravilnika o uvjetima i načinu prodaje stanova u vlasništvu Zavoda zaštićenim najmoprimcima. Prodano je ukupno 28 stanova.

Informatički sustav Zavoda

U 2021. godini nastavljeno je redovito obnavljanje korisničke i infrastrukturne opreme. Intenzivno se radilo na provedbi projekta modernizacije računalnih komponenti (računalna mreža, distribuirana okolina) nabavom nove opreme, konsolidiranjem postojeće te uvođenjem novih inačica operativnih sustava. Na području aplikativnog razvoja završen je projekt automatizacije postupka podnošenja zahtjeva, priznanja prava i donošenja rješenja automatskim putem o pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe. Također, završen je projekt isplate jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19, pri čemu je automatiziran proces prikupljanja i evidentiranja svota mirovine iz inozemstva.

Realizirani su projekti kojima je poboljšana interakcija s korisnicima usluga Zavoda tako da je novom elektroničkom uslugom *e-Kontrola* omogućeno poslodavcima (pravne i fizičke osobe), elektroničkim putem, dostavljanje dokumentacije potrebne za postupak kontrole podataka o kojima ovisi ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja te preuzimanje zapisnika o kontroli u elektroničkom obliku.

Na području *e-poslovanja* proširen je broj institucija s kojima Zavod razmjenjuje podatke elektroničkim putem, a osim toga, Zavod je u potpunosti uključen u EESSI sustav. Osim poslova na novim projektima, tijekom 2021. u Sektoru za informatiku zaprimljen je 3 901 pisani korisnički zahtjev u vezi s održavanjem postojećih aplikacija te 28 448 zahtjeva u vezi s instalacijom, podešavanjem, rukovanjem i pomoći pri uporabi aplikacija i informatičke opreme.

Javnost rada Zavoda

U Zavodu se kontinuirano, pa i u 2021., pridavala velika pozornost unaprjeđivanju javnosti rada i odnosa Zavoda s javnošću. To se osobito odnosilo na približavanje rada Zavoda osiguranicima, korisnicima prava i medijima, odnosno ukupnoj javnosti osiguravanjem dostupnosti aktualnih i traženih informacija na više načina, a najčešće izravnim kontaktom s osiguranicima i korisnicima, gostovanjima u TV i radijskim emisijama, davanjem intervjua, pružanjem informacija preko internetskih stranica, društvenih mreža, web-servisa, izdavanjem stručno-informativnih publikacija te brošura i letaka.

Najznačajnije aktivnosti u interaktivnom odnosu s korisnicima odvijale su se u okviru rada korisničkog infocentra kojim je omogućeno da se na svaki upit pozivatelja odgovori izravno, a kada je trebalo provjeriti i utvrditi činjenično stanje, odgovoreno je u kratkom roku. Aplikacija *HZMO Live* (CRM platforma), koja je implementirana u lipnju 2020., omogućila je suvremeni pristup u radu s korisnicima.

Medijski su promovirane značajnije aktivnosti Zavoda, kao što su izmjene ZOMO-a, prijenos prava vlasništva na domovima za starije (i nemoćne) osobe s HZMO-a na županije, bez naknade, dostupnost novih e-Usluga HZMO-a, suradnja Zavoda i Hrvatske pošte, provedba novog prava - nacionalne naknade za starije osobe, isplata jednokratnog novčanog primanja tzv. COVID dodatka te druge aktivnosti.

Epidemija bolesti COVID-19, koja je obilježila i 2021. godinu, znatno je utjecala na niz uobičajenih i/ili planiranih aktivnosti i događanja. Radi preventivnog postupanja i zaštite zdravlja građana, Zavod je i u 2021., prilagodivši svoje poslovanje, osigurao nesmetanu komunikaciju s korisnicima usluga. Kontinuirano prateći epidemiološku situaciju, na internetskim stranicama Zavoda redovito se ažurirala tzv. COVID traka, s uputama i preporukama korisnicima kako ostvariti određeno pravo te

kako općenito ostvariti komunikaciju sa Zavodom u vrijeme trajanja epidemije. Naglasak je i dalje na elektroničkim uslugama Zavoda, u sklopu sustava *e-Građani*, putem kojeg su korisnicima dostupne sljedeće *e-Usluge*: elektronički zapis o radnopravnom statusu (ERPS), informativni izračun mirovine, uvid u podatke o prijavama na osiguranje i odjavama s osiguranja, uvid u podatke o stažu, plaći i osnovici koje je za pojedine godine prijavio poslodavac, uvid u podatke o drugom dohotku na koji se plaća doprinos za mirovinsko osiguranje, *e-Potvrde* iz mirovinskog sustava (Potvrda o stažu i plaći, Obavijest o ostvarenom drugom dohotku i Potvrda o korištenju prava iz mirovinskog osiguranja), Kalkulator doplatka za djecu, *e-Zahtjev* za ostvarivanje prava na doplatak za djecu, *e-Zahtjev* za starosnu/prijevremenu starosnu mirovinu, *e-Zahtjev* za invalidsku mirovinu, *e-Zahtjev* za privremenu invalidsku mirovinu, e-Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza osiguranika, e-Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza korisnika i *e-Zahtjev* za nacionalnu naknadu za starije osobe, dostava obavijesti u Osobni korisnički pretinac te uvid u podatke o školovanju radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu.

Medijske objave kontinuirano su se pratile radi bolje pripreme tema važnih za javnost te zbog ocjene medijske uspješnosti predstavljanja rada Zavoda javnosti. Prema analizama, Zavod je i u 2021. postigao pozitivan medijski (PR) učinak.

IX.

SAŽETAK

1. Uvod

Obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i rad Zavoda predmet su ovoga Izvješća. I u protekloj godini, poslovi iz mjerodavnosti Zavoda obavljali su se u skladu s propisima i Financijskim planom Zavoda te prema Godišnjem planu rada Zavoda koje je donijelo Upravno vijeće Zavoda.

Na dan 31. prosinca 2021. u Zavodu je evidentirano 1 232 601 korisnik mirovine i 1 571 672 osiguranika, a omjer između te dvije skupine iznosio je 1 : 1,28 (u 2019. godini omjer je bio 1 : 1,25, a u 2020. bio je 1 : 1,24).

Ukupni prihodi i primici Zavoda iznosili su 45,318 mlrd. kn, a rashodi i izdaci 45,309 mlrd. kn. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 43,500 mlrd. kn, a u strukturi ostvarenih ukupnih rashoda čine 96,01%. U odnosu na 2020. godinu veći su za 3,2%.

Od 1. siječnja 2021. mirovine su usklađene za 0,56%, a od 1. srpnja 2021. za 2,46% (ukupna godišnja stopa usklađivanja mirovina bila je 3, 03%).

Prosječna mirovina ostvarena prema ZOMO-u za prosinac 2021., umanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.647,34 kn, a udio te mirovine u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2021. iznosio je 36,36%. Prosječna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.976,93 kn ili 40,89% prosječne netoplaće za prosinac 2021.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2021. iznosila je 2.849,66 kn ili 39,14% prosječne netoplaće za prosinac 2021., a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 3.309,21 kn ili 45,46% prosječne netoplaće.

Osim mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, Zavod provodi i postupke radi ostvarivanja prava na doplatak za djecu. Rashodi za doplatak za djecu za 2021. iznosili su 1,252 mlrd. kn. U odnosu na 2020. godinu, rashodi za doplatak za djecu manji su za 35.188.314 kn ili za 2,7% zbog smanjenog prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 5,5% i prosječnog broja djece za 5,2%, a prosječni iznos doplatka za djecu veći je za 2,5%. Doplatak za djecu u 2021. koristilo je prosječno 135 280 korisnika, za prosječno 264 801 dijete, a doplatak za djecu iznosio je prosječno 393,76 kn po djetetu.

Tijekom 2021. Zavodu je podneseno ukupno 478 285 zahtjeva za ostvarivanje prava (tuzemno i inozemno osiguranje, matična evidencija, doplatak za djecu i nacionalna naknada za starije osobe), od toga je 468 586 zahtjeva u prvom stupnju, a 9 699 zahtjeva koji se rješavaju u drugom stupnju. Zajedno s neriješenim predmetima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2021. na rješavanju bilo ukupno 525 090 zahtjeva, od kojih je riješeno 482 588 zahtjeva ili 91,91%.

2. Stanje sustava mirovinskog osiguranja međugeneracijske solidarnosti

Na dan 31. prosinca 2021. u Zavodu su evidentirana 1 571 672 osiguranika. Od toga je evidentirano 679 096 (43,21%) osiguranika mlađih od 40 godina, 430 431 (27,39%) osiguranik u dobi od 40 do 49 godina, 349 091 (22,21%) osiguranik u dobi od 50 do 59 godina i 113 054 (7,19%) osiguranika u dobi od 60 i više godina.

U 2021. godini ukupno su evidentirana 51 583 korisnika koji su prvi put ostvarili pravo na mirovinu (36 797 starosnih i prijevremenih starosnih mirovina, 2 319 invalidskih mirovina i 12 467 obiteljskih mirovina), što je povećanje od 3,15% u odnosu na 2020. godinu, kada je evidentirano 50 008 novih korisnika.

Prosječan mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 32 godine, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 22 godine, a prosječan mirovinski staž na temelju kojeg je određena obiteljska mirovina iznosi 29 godina. Prosjek mirovinskog staža svih korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u iznosi 31 godinu, a u posljednjih deset godina prosječni mirovinski staž povećao se za dvije godine.

U ukupnom broju korisnika mirovina prema ZOMO-u najveći broj korisnika je u dobnoj skupini od 65 do 69 godina (281 039 korisnika odnosno 24,67%), udio korisnika u mlađim dobnim skupinama blago se smanjuje, a istodobno se povećava udio korisnika u starijim dobnim skupinama. Takav trend očekuje se i ubuduće.

Od ukupno 1 232 601 korisnika mirovine na dan 31. prosinca 2021., u koji broj su uključeni i korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane, evidentirana su 833 243 (67,60%) korisnika starosne mirovine, u koji broj je uključeno 81 417 korisnika kojima je s navršenom životnom dobi za starosnu mirovinu invalidska mirovina prevedena na starosnu mirovinu. Invalidsku mirovinu ostvarilo je 168 299 korisnika (13,65%), a obiteljsku mirovinu 231 059 korisnika (18,75%).

Prosječna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2021., umanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.647,34 kn, a njen udio u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2021. iznosio je 36,36%. Prosječna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.976,93 kn ili 40,89% prosječne netoplaće.

Od 1. siječnja 2021. mirovine su usklađene za 0,56%, a od 1. srpnja 2021. za 2,46%.

3. Ustrojstvo Zavoda, ljudski potencijali i informacijska tehnologija Zavoda

Ustrojstvo

Zavodom, prema ZOMO-u, upravlja Upravno vijeće (ima devet članova) koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, a djelokrug, ustrojstvo, ovlaštenja, odgovornosti i tijela Zavoda utvrđeni su Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske. Zavodom rukovodi ravnatelj, koji je odgovoran za zakonitost rada Zavoda. Ravnatelj ima zamjenike i šest pomoćnika (za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe u upravnom postupku, za mirovinsko osiguranje, za provedbu uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, za pravne, opće i poslove gospodarenja imovinom Zavoda, za ekonomske poslove i za informatiku) koji vode, koordiniraju, organiziraju i kontroliraju poslove sektora kojim rukovode, pružaju stručnu pomoć ravnatelju u obavljanju poslova iz svojega djelokruga i ovlašteni su davati naloge i upute za rad iz svojega područja rada predstojnicima područnih službi/ureda, načelnicima i drugim radnicima Zavoda. Ravnatelja, zamjenike ravnatelja i pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske na mandat od četiri godine. Zavod obavlja poslove u jedinstvenoj stručnoj službi koja je organizirana prema teritorijalnom načelu u Središnju službu, sa sjedištem u Zagrebu, područne službe (5), područne urede (14), uglavnom sa sjedištem u gradovima – sjedištima županija, i ispostave (92), sa sjedištem u gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj.

Ljudski potencijali

Na kraju 2021. godine u Zavodu su bila zaposlena 2674 radnika, 68 manje nego na kraju 2020., odnosno broj zaposlenih smanjen je za 3%. U navedenom razdoblju radni odnos prestao je za ukupno 118 radnika, i to: za 71 radnika zbog odlaska u mirovinu, za 32 radnika zbog sporazumnog prestanka ugovora o radu, za 4 radnika zbog isteka rada na određeno vrijeme, za 6 radnika zbog drugih razloga prestanka ugovora o radu, a za 5 radnika zbog smrti. Radi održavanja kontinuiteta poslovanja Zavoda u 2021., zbog prestanka radnog odnosa navedenih radnika, tijekom 2021. prema javnim natječajima iz 2020. i 2021., na temelju suglasnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, zaposleno je 107 radnika, i to: na poslovima VSS 46 radnika, na poslovima VŠS 26 radnika i

35 radnika na poslovima SSS. Također, u 2021. godini 2 radnika su, zbog potrebe službe, premještena iz tijela državne uprave na rad u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Raspisani su javni natječaji za imenovanje predstojnika područnih ustrojstvenih jedinica, i to za područne službe u Osijeku, Rijeci, Splitu i Varaždinu, za područne urede u Bjelovaru, Čakovcu, Dubrovniku, Gospiću, Karlovcu, Koprivnici, Sisku, Slavonskom Brodu, Požegi, Šibeniku, Virovitici i Zadru. Osim toga, raspisan je javni natječaj za imenovanje pomoćnika ravnatelja za pravne, opće i poslove gospodarenja imovinom Zavoda.

Na dan 31. prosinca 2021. u Zavodu je bilo zaposleno 46 radnika koji imaju potvrđen status osobe s invaliditetom, prema članku 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom.

U Zavodu je u 2021. godini bilo 41,14% radnika s visokom stručnom spremom (uključujući doktorate i magisterije), 15,45% s višom stručnom spremom, 40,95% sa srednjom stručnom spremom te 2,46% radnika s nižim stupnjem stručne spreme.

Informacijska i komunikacijska tehnologija

Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda bitni je i sastavni dio provedbe mirovinskog osiguranja. Poslovi provedbe mirovinskog osiguranja, nacionalne naknade za starije osobe i doplatka za djecu u informatičkom sustavu Zavoda u 2021. ostvarivali su se u uvjetima pouzdanog informacijskog sustava kao podrške svim zahtjevima ovih poslovnih procesa. Tijekom 2021. informatički su podržavani postupci zaprimanja zahtjeva, kompletiranja spisa, izračuna mirovina, automatskog donošenja rješenja, automatske naknadne doznake i redovitih doznaka preko pošte i banaka. Informatička projektna rješenja usklađivala su se s informacijskim sustavom REGOS-a, informacijskim sustavom Porezne uprave i ostalim povezanim institucijama.

Tijekom 2021. poslovi upravljanja i podrške informacijskim sustavima Zavoda odvijali su se paralelno u području podrške informacijskim sustavima Zavoda i u području razmjene podataka s drugim institucijama i državama.

U okviru poslova izrade novih i održavanja postojećih transakcija i skupnih obrada koje su podrška informacijskim sustavima Zavoda (podrška informacijskim sustavima radi poboljšanja informatiziranih poslovnih procesa zbog promjena u zakonodavstvu i u unutarnjem ustrojstvu Zavoda), kao najvažniji u 2021. godini ističu se: provedba Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe, u okviru koje je omogućena automatizacija postupka podnošenja zahtjeva, donošenja rješenja o pravu na nacionalnu naknadu i procesa isplate nacionalne naknade te elektronička razmjena podataka s institucijama čiji su podaci potrebni za ostvarivanje i korištenje tog prava, provedba izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju kojima je proširen krug osoba koji mogu uz korištenje mirovine biti zaposleni do polovice punog radnog vremena, provedba projekta isplate jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovine radi ublažavanja posljedica uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19, pri čemu je automatiziran proces prikupljanja i evidentiranja svota mirovina iz inozemstva, rad na omogućavanju podnošenja zahtjeva za izdavanje prenosivog dokumenta A1 elektroničkim putem, rad na uspostavi elektroničke razmjene podataka o činjenici smrti s inozemnim nositeljem osiguranja u Švicarskoj, poslovi vezani uz novu e-uslugu e-Kontrola putem koje će poslodavci (pravne i fizičke osobe) moći elektroničkim putem dostavljati dokumentaciju potrebnu za postupak kontrole podataka o kojima ovisi ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja te preuzimati zapisnik o kontroli u elektroničkom obliku, poslovi decentralizacije nadležnosti za rješavanje o pravu na doplatak za djecu primjenom pravnih propisa EU, početak rada na implementaciji novog sustava za neupravni postupak te cjelovito uključenje Zavoda u EESSI sustav.

Tijekom 2021. u Sektoru za informatiku zaprimljen je 3 901 pisani korisnički zahtjev vezano uz održavanje postojećih aplikacija i nove poslove/projekte.

Prioritetni ciljevi u području sistemske podrške su osiguravanje pouzdanog i neprekidnog rada te održavanje svih komponenti informacijsko-komunikacijske mreže Zavoda, koja se sastoji od središnjeg računala, poslužitelja (fizičkih i virtualnih), osobnih i prijenosnih računala, sustava za upravljanje bazama podataka (IBM DB2, IMS, Oracle, Microsoft SQL), komunikacijskih uređaja, sustava izrade sigurnosnih kopija podataka - *backup*, antivirusne zaštite, sustava elektroničke pošte te

aplikativno-kolaboracijske platforme/intraneta. Osim održavanja neprekinutog rada, kontinuirano se izvode aktivnosti za unaprjeđenje sustava te prilagodbe implementacija novim verzijama softvera i hardvera. Provedene su aktivnosti na području unaprjeđenja sustava informacijske sigurnosti (ISMS) Zavoda i provedbe kontrolnog *audita* prema ISO 27001 standardu. Dovršeni su i stavljeni u produkciju sljedeći projekti: projekt implementacije sustava za izradu sigurnosnih kopija podataka (*backup*) na središnjem računalu, uvođenje SOC sustava za nadzor rada i sigurnost mreže u okviru poslova uspostavljanja mjera zaštite i integriteta informatičkog komunikacijskog sustava Zavoda te uspostava virtualne VMware infrastrukture i migracija svih Linux virtualnih poslužitelja na VMware okolinu.

Odjel za podršku korisnicima kontinuirano pruža uslugu radnicima Zavoda u području održavanja informatičke opreme (popravci, zamjene i servis opreme), instalacije specifičnih softvera, podrške radnicima u radu s aplikacijama, preseljenje i rukovanje informatičkom opremom i druge servise. Radnici za prijavu zahtjeva koriste aplikaciju Servisnog centra i tijekom 2021. godine je putem aplikacije zaprimljeno 28 448 zahtjeva, koji su uspješno obrađeni i zatvoreni.

Odjel za podršku korisnicima pruža i tehničku podršku za prijave osoba na osiguranje i odjave osoba s osiguranja (e-prijave), a u 2021. godini zaprimljena su i obrađena 6 074 zahtjeva.

4. Upravljanje Zavodom - rad Upravnog vijeća Zavoda

U 2021. Upravno vijeće održalo je 11 e-sjednica (od toga devet sjednica putem Skypea i dvije elektroničkim putem), a razmotrena je ukupno 61 točka dnevnog reda.

Vezano uz *opća pitanja,* Upravno vijeće donijelo je *Godišnji plan rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2021. i Godišnji plan rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2022.* te *Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2020.*, koje je dostavljeno Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama.

U sklopu problematike *financijskog poslovanja Zavoda,* Upravno vijeće donijelo je *Odluku o usvajanju Izmjena i dopuna Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2021.* (21. rujna 2021. i 28. prosinca 2021.) te *Odluku o usvajanju Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2022. godinu.* Razmotrilo je i usvojilo *Izvješće o financijskom poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2020.* Upravno vijeće kontinuirano je nadziralo financijsko poslovanje Zavoda te je ocijenilo da se ono odvijalo u skladu i u okvirima financijskog plana, planiranih mjera štednje i u skladu s mjerama smanjenja materijalnih rashoda Zavoda.

Upravno vijeće donijelo je odluke o usklađivanju mirovina od 1. siječnja 2021. i 1. srpnja 2021., odluke o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2021. i 1. srpnja 2021., odluke o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. siječnja 2021. i 1. srpnja 2021., *Odluku o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata za godinu 2021.*, *Odluku o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za godinu 2020.* te *Odluku o faktoru osnovne mirovine od 1. siječnja 2021.*

Vezano uz *normativnu djelatnost,* Upravno vijeće donijelo je dva (2) pravilnika, i to: *Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o imovinskopravnim tražbinama* i *Pravilnik o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja.*

Upravno vijeće razmatralo je i donijelo odluke (23) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za sklapanje ugovora, odluku (1) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda o otpisu nenaplativih tražbina, odluke (4) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za prodaju nekretnina – poslovnih prostora i stanova, odluke (12) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za prijenos prava vlasništva, odluke (2) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za sklapanje Ugovora o zakupu poslovnog prostora i *Odluku o cijenama informatičkih i mikrografskih usluga* te je primilo na znanje *Informaciju o prodaji poslovne zgrade u Otočcu.*

U okviru *kadrovske problematike* Upravno vijeće razmotrilo je jedan zahtjev za zaštitu prava kandidata u natječajnom postupku (za imenovanje predstojnika Područnog ureda u Karlovcu) te donijelo odluku o neosnovanosti zahtjeva jer nisu povrijeđene odredbe postupka imenovanja.

Upravno vijeće donijelo je i *Odluku o uplati dijela kumulirane zadržane dobiti Hrvatskog mirovinskog investicijskog društva d.o.o. radi izdavanja udjela Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje u HMID PLUS otvorenom alternativnom investicijskom fondu s privatnom ponudom, Zagreb, Bakačeva 5* (1. ožujka 2021. i 8. lipnja 2021.).

Sjednice Upravnog vijeća prezentirane su javnosti priopćenjima sredstvima javnog priopćavanja (medijima) te objavom donesenih općih akata na internetskoj stranici Zavoda.

5. Ostvarivanje prava i rad stručne službe Zavoda

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja, o pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe i doplatku za djecu u upravnom postupku

U tuzemnom osiguranju, u izvještajnom razdoblju, u prvom i drugom stupnju podneseno je 143 830 novih zahtjeva, što je 2,8% više nego u 2020. godini, te je sa zahtjevima prenesenim iz prethodne godine na rješavanju bilo ukupno 164 620 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja. Od toga je riješeno 143 956 zahtjeva, a na kraju 2021. ostala su neriješena 20 664 zahtjeva.

U poslovima provedbe uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u izvještajnom razdoblju je u prvom i drugom stupnju (mirovine i mjerodavno zakonodavstvo) podneseno 123 575 zahtjeva, što je 8% više nego u 2020. godini. Ukupno s prenesenim zahtjevima iz prethodne godine na rješavanju su bila 139 544 zahtjeva, od toga je riješeno 124 758 zahtjeva ili 89,40%, što je 4% više nego u 2020. Neriješenih zahtjeva na kraju 2021. godine bilo je 14 786, što je za 1 087, odnosno 6,8% manje zahtjeva nego što je bilo na kraju 2020. godine. U navedene podatke, osim zahtjeva za ostvarivanje prava na mirovinu, uključeni su i zahtjevi za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa Europske unije, odstupanje primjenom članka 16. Uredbe 883/2004 i stavljanje izvan snage potvrde A1, poništavanjem ili ukidanjem.

Vlada Republike Hrvatske omogućila je starijim osobama koje si, zbog objektivnih ili subjektivnih razloga, u radnosposobnom razdoblju nisu osigurale prihod za starost odgovarajuće davanje te je u skladu sa Strategijom socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2020. godine donesen Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe.

Od 1. siječnja 2021., kada je navedeni Zakon stupio na snagu, Zavod je nadležan i za provedbu postupaka za rješavanje još jednog prava – nacionalne naknade za starije osobe (dalje u tekstu: nacionalna naknada). Nacionalna naknada je novčano primanje koje može ostvariti hrvatski državljanin koji je navršio 65 godina života s prebivalištem na području Republike Hrvatske u neprekidnom trajanju od 20 godina neposredno prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava i pod uvjetima propisanima člankom 5. navedenoga Zakona.

Tijekom prve godine primjene navedenoga Zakona, u Zavodu je na rješavanju bilo 11 509 zahtjeva za priznanje prava na nacionalnu naknadu (u prvom i drugom stupnju), od kojih je riješen 11 261 zahtjev ili 97,85%, a na kraju 2021. neriješeno je ostalo 248 zahtjeva.

Tijekom 2021., u Zavodu je na rješavanju bilo ukupno 525 090 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje, matična evidencija, doplatak za djecu i nacionalna naknada, prvi i drugi stupanj), a ukupno je riješeno 482 588 zahtjeva ili 91,91%.

Tijekom 2021. u Zavodu je vođeno ukupno 13 165 drugostupanjskih postupaka, u koje su uključeni i postupci prema zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi Europske unije, a u podatke o doplatku za djecu uključeni su i podaci o žalbama na rješenja o priznanju prava na doplatak za djecu primjenom uredbi Europske unije. Od ukupnog broja predmeta riješeno je 10 257 predmeta ili 77,91%.

Ukupno je u 2021. zaprimljeno 527 žalbi na prvostupanjska rješenja donesena u povodu zahtjeva za priznanje prava na nacionalnu naknadu, od kojih je riješeno 505 žalbi ili 95,83%.

Tijekom 2021., na rješavanju su bile ukupno 603 tužbe podnesene na drugostupanjska tuzemna rješenja Zavoda, što je znatno smanjenje u odnosu na prethodnu godinu, kada ih je bilo 946. Od toga je riješeno, tj. odgovoreno je na tužbu i spis je upućen na regionalne upravne sudove radi donošenja presude, odnosno Visokom upravnom sudu radi rješavanja žalbe na prvostupanjsku presudu u ukupno 538 predmeta ili 89,22%. Na kraju 2021. ostalo je 65 predmeta u kojima nije odgovoreno na tužbu kojom je pokrenut upravni spor.

U provedbi Zakona o doplatku za djecu u 2021. godini na rješavanju je u prvom i drugom stupnju u tuzemnom osiguranju zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine bilo ukupno 197 449 zahtjeva. Od toga je ukupno riješeno 193 330 zahtjeva ili 97,91%, što pokazuje nastavak trenda visokog postotka rješavanja ove vrste zahtjeva.

Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

U 2021. godini zaprimljeno je 42 008 novih zahtjeva za priznanje prava na mirovinu iz hrvatskog mirovinskog osiguranja primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, što je 4% više nego u 2020. Na rješavanju je bilo ukupno 56 020 zahtjeva. Od ukupnog broja, riješeno je 42 868 zahtjeva, odnosno 76,52%, a neriješena su 13 152 zahtjeva, odnosno 6,2% manje nego na kraju 2020. godine.

Tijekom 2021. godine zaprimljeno je 17 zahtjeva za prijenos mirovinskih prava iz sustava obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj u sustav mirovinskog osiguranja EU, na temelju Zakona o prijenosu mirovinskih prava. Od toga je u 13 predmeta doneseno rješenje o prijenosnoj vrijednosti mirovinskih prava. Riješeni su i svi zahtjevi iz 2020. godine. U 23 predmeta, u kojima su rješenja donesena u 2020. i 2021. godini, a u kojima je zaprimljena obavijest tijela EU o pristanku osiguranika na prijenos mirovinskih prava, izrađeni su nalozi REGOS-u i Ministarstvu financija i realizirana je isplata ukupne vrijednosti mirovinskih prava (ukupno I. i II. stup) u Europsku uniju.

Tijekom 2021. godine zaprimljeno je 5 zahtjeva za prihvat mirovinskih prava stečenih u sustavu mirovinskog osiguranja EU u sustav obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj, nakon prestanka službe u Europskoj komisiji te je u svih 5 predmeta, nakon provedenog postupka, doneseno rješenje kojim se prihvaća aktuarska protuvrijednost mirovinskih prava stečenih u sustavu EU, utvrđuju plaće, odnosno osnovice osiguranja na temelju prijenosne vrijednosti i staž osiguranja u trajanju u kojem ga je iskazalo tijelo EU-a.

Tijekom 2021. Zavod je zaprimio 80 099 zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva (izdavanje potvrde A1 - izaslani radnici te čl. 13. i 16. Uredbe EU 883/2004), što je 11% više nego u 2020. godini (72 079). Ukupno je na rješavanju bilo 81 029 zahtjeva. Od toga su riješena 79 922 zahtjeva, odnosno 98,63%, s tim da je 97,7 % zahtjeva riješeno u roku do dva mjeseca (u pravilu se zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika rješavaju u najkraćem mogućem roku, često i u roku 24 sata). Na kraju godine neriješeno je ostalo 1 108 zahtjeva.

Tijekom 2021. zaprimljeno je 9 247 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU u upravnom postupku, što je 38% više nego u prethodnoj godini. Ukupno je na rješavanju bilo 11 900 zahtjeva. Od toga su riješena 9 233 zahtjeva (77,6%), što je više od 20% više riješenih predmeta upravnog postupka nego u 2020. godini (7 685). Na kraju 2021. godine bilo je 2 667 neriješenih zahtjeva, što znači da je unatoč znatnom povećanju broja zaprimljenih zahtjeva broj neriješenih zahtjeva zadržan na razini kraja prethodne kalendarske godine.

Uz zahtjeve za priznanje prava na doplatak za djecu u Republici Hrvatskoj (upravni postupci), u Zavodu se u skladu s uredbama EU vode i neupravni postupci kada je zahtjev za obiteljsko davanje podnesen u nekoj drugoj državi članici EU, a članovi obitelji imaju prebivalište ili uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj. Iz godine u godinu u Zavodu se bilježi porast takvih postupaka te je u 2021. godini zaprimljeno novih 12 247 predmeta (15% više nego u prethodnoj godini), a ukupno je na rješavanju bilo 21 700 predmeta. Riješeno je 14 647 predmeta, što je čak za 46% više nego u 2020. godini. Na kraju 2021. neriješena su 7 053 predmeta (22% manje nego na kraju 2020. godine).

Neriješenih zahtjeva/predmeta doplatka za djecu prema uredbama EU i međunarodnim ugovorima ukupno je na kraju 2021. bilo 9 720, što je 17% manje nego na kraju prethodne 2020. godine (11 733).

Na rješenja donesena primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (mirovine, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatak za djecu), tijekom 2021. godine, zaprimljena je ukupno 1 521 žalba, što je 28% manje nego 2020. godine. Na rješavanju su u 2021. godini ukupno bile 2 562 žalbe, od toga je riješeno 2 018, što je 78,8% od ukupnog broja žalbi na rješavanju. Neriješena su 544 drugostupanjska zahtjeva, što je gotovo za polovicu manje od broja neriješenih žalbi na kraju prethodne godine (1 039).

U odnosu prema ukupnom broju od 132 023 riješena zahtjeva u prvom stupnju (42 868 mirovine, 79 922 mjerodavna zakonodavstva i 9 233 doplatka za djecu – upravni postupak), relativno je mali broj podnesenih žalbi (1 521) - svega 1,1%.

Matična evidencija osiguranika i staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem

Na dan 31. prosinca 2021. u matičnoj su evidenciji evidentirana 1 571 672 aktivna osiguranika.
Sustav e-Prijava znatno je unaprijeđen, a usluga je proširena na sve kategorije obveznika i osiguranika. Nakon uvođenja usluge eMPP-1 omogućena je uspostava svih prijava za vođenje matične evidencije elektroničkim putem. Udio e-prijava u ukupnom broju prijava je 93,37%. Zavod je svojim korisnicima omogućio i uvid u osobne podatke, podatke o radnopravnom statusu, izdavanje ERPS potvrda, potvrda o stažu osiguranja i plaći te obavijesti o ostvarenom drugom dohotku putem sustava e-Građani.
U elektroničkoj usluzi Zavoda Lana mirovinsko uvedena je nova e-usluga kojom se obveznicima, poslodavcima pravnim i fizičkim osobama omogućava uspostavljanje propisanih tiskanica za kontrolu podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja u elektroničkom obliku, a radnicima Zavoda omogućava se obrada elektroničke dokumentacije i izrada zapisnika u elektroničkom obliku.
Zavod je donio novi Pravilnik o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, kojim je utvrđen pravni okvir za uvođenje nove funkcionalnosti u elektroničkom poslovanju, e-Kontrole. Novom elektroničkom uslugom e-Kontrola Zavod osigurava jedinstveni način dostave rekapitulacija i popisa radnika kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem u elektroničkom obliku te se time pojednostavljuje i ubrzava postupak kontrole podataka. Time je dovršena digitalizacija postupka evidencije podataka iz djelokruga Zavoda predviđena Akcijskim planom za administrativno rasterećenje gospodarstva za 2020. te osigurane pretpostavke za stvaranje jednostavnijeg i jeftinijeg poslovnog okruženja.
Tijekom 2021. redovito su se obrađivale sve vrste različitih prijava koje se odnose na osiguranje. Prijavno-odjavni podaci obrađeni su u matičnoj evidenciji u propisanim rokovima. Prosječni obuhvat prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći za zaposlene radnike u odnosu na prijave na osiguranje je 97,99% za razdoblje od 1970. do 2019.
Izvedeni su podaci o stažu osiguranja i osnovicama za 2020. za radnike zaposlene kod pravnih i fizičkih osoba s obuhvatom od 97,13%. Također je izvedena konačna obrada podataka za 2019. godinu za osiguranike zaposlene kod pravnih i fizičkih osoba.
Izvedeni su podaci o stažu i plaći na temelju godišnjeg obračuna za pomorce za 2019. godinu s obuhvatom od 98,06% i za 2020. godinu s obuhvatom od 98,13%.
U postupcima kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, redovitom kontrolom obuhvaćeno je 856 314 osiguranika zaposlenih kod 17 220 obveznika (pravnih i fizičkih osoba) te su izrađena 20 954 zapisnika o obavljenoj kontroli. Od toga su 1 044 zapisnika dostavljena Poreznoj upravi na daljnju nadležnost zbog utvrđenih nepravilnosti. Za kontrolirane godine ukupno je izvedeno 760 877 prijava MPP-1, a prikupljeno je 64 116 MPP-1.
U okviru poslova matične evidencije ažurno su vođeni postupci utvrđivanja staža i svojstva osiguranika. Tijekom 2021. riješena su ukupno 20 052 zahtjeva za utvrđivanje staža i svojstva osiguranika te 1 223 zahtjeva za utvrđivanje staža osiguranja sezonskih radnika u poljoprivredi.
Također, obavljani su i poslovi kompletiranja podataka u povodu obavijesti osiguranika o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu te su tijekom 2021. zaprimljena 22 263 nova zahtjeva (obavijesti), a na rješavanju je bilo ukupno 26 787 zahtjeva, od toga su riješena 22 004 zahtjeva.
U nadležnosti područnih službi/ureda izdano je tijekom izvještajnog razdoblja ukupno 100 714 potvrda za potrebe ovršnog postupka, izdano je 159 839 potvrda o stažu osiguranja i plaći, od toga 158 576 potvrda u elektroničkom obliku te 18 277 obavijesti o ostvarenom drugom dohotku, od toga 17 719 u elektroničkom obliku. Također, izdano je 893 947 potvrda o radnopravnom statusu osiguranika, od toga je 443 447 potvrda izdano u elektroničkom obliku.
U 2021. u drugostupanjskom postupku u matičnoj evidenciji riješeno je 797 žalbi, a u postupku revizije predmeta o priznatom svojstvu osiguranika odnosno mirovinskom stažu, koja se obavljala u skladu

s člankom 136. ZOMO-a, revidirano je ukupno 14 639 predmeta, od toga je u 237 predmeta odlučeno rješenjem.

Imovinskopravno poslovanje

Imovinskopravno poslovanje Zavoda u pretežnom dijelu obuhvaća rješavanje predmeta naknade štete i stjecanja bez osnove, u skladu s člankom 161. i člankom 166. ZOMO-a, raskide ugovora i povrat neopravdanih sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalida rada, sudske sporove u vezi s nekretninama Zavoda, zastupanje Zavoda u svim postupcima koji se vode protiv Zavoda (tzv. pasivni sporovi), pružanje pravne pomoći inozemnim nositeljima osiguranja, postupke u vezi sa Zakonom o nastavku isplate dokupljenih mirovina itd.

Tijekom 2021. godine nastavljen je rad na predmetima prisilne naplate tražbina u inozemstvu preko angažiranih odvjetničkih ureda u BiH i R Sloveniji, s obzirom na to da pravni zastupnici koji zastupaju Zavod nemaju ovlasti odnosno zakonske mogućnosti za zastupanje Zavoda pred stranim sudovima.

Najznačajniji dio imovinskopravnog poslovanja i nadalje se odnosi na naknadu štete koja je nanesena Zavodu isplatom invalidske, obiteljske mirovine i naknade zbog tjelesnog oštećenja kada je invalidnost ili smrt osiguranika nastala štetnom radnjom treće osobe (npr. ozljedom na radu, prometnom nesrećom i slično). Ovu štetu Zavod potražuje na osnovi isplata mirovinskih primanja koja se odnose na određeno razdoblje ili potražuje ukupnu odnosno kapitaliziranu štetu u mirnom postupku podnošenjem odštetnog zahtjeva, a u slučaju neuspjeha, ako se šteta ne podmiri u mirnom postupku, pokreću se sudski postupci prema odgovornima za štetu (osiguravajućim društvima, poslodavcima ili fizičkim osobama).

U predmetima naknade štete s inozemnom oznakom (INZ) rješavaju se odštetni zahtjevi uz postojanje inozemnog elementa u slučajevima kada se ozljeda dogodila u inozemstvu ili je ozljedu u Republici Hrvatskoj uzrokovao strani državljanin – osiguranik inozemnog osiguravajućeg društva. Odštetni zahtjev tada se podnosi izravno inozemnom osiguravajućem društvu ili poslodavcu, odnosno Hrvatskom uredu za osiguranje ili nekom hrvatskom osiguravajućem društvu (ovisno o Zakonu o osiguranju).

U 2021. za Zavod je u predmetima naknade štete i nepripadnih isplata mirovinskih primanja i doplatka za djecu naplaćen iznos od ukupno 60.674.626,86 kn.

Javnost rada Zavoda i odnosi s javnošću

Uređena zakonom i Statutom Zavoda, javnost rada Zavoda osigurava se obvezom izvješćivanja Hrvatskog sabora, osiguranika i korisnika prava o radu Zavoda te dostupnošću podataka sredstvima javnog priopćavanja i objavom Statuta i općih akata Zavoda u Narodnim novinama. Poslovi koji proizlaze iz javnosti rada Zavoda u 2021. godini obuhvaćali su suradnju s medijima, komunikaciju s osiguranicima i korisnicima prava putem infotelefona i elektroničke pošte, objavu općih akata u Narodnim novinama, objavu podataka i informacija u publikacijama i na internetskoj stranici Zavoda, rješavanje zahtjeva za pristup informacijama te izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda (pisanih i elektroničkih). Interno obavještavanje radnika Zavoda provodilo se objavom na oglasnim pločama i na intranetskoj mreži Zavoda.

U sklopu odnosa s *medijima,* Zavod je obavještavao javnost priopćenjima o aktualnim informacijama o radu i poslovanju, o radu tijela Zavoda te o radu stručne službe. U 2021. poslana su 52 priopćenja za medije te je odgovoreno na 186 (pisanih) upita novinara.

Epidemija bolesti COVID-19, koja je obilježila i 2021. godinu, znatno je utjecala na niz uobičajenih i/ili planiranih aktivnosti i događanja. Radi preventivnog postupanja i zaštite zdravlja građana, Zavod je i u 2021., prilagodivši svoje poslovanje, osigurao nesmetanu komunikaciju s korisnicima usluga. Kontinuirano prateći epidemiološku situaciju, na internetskim stranicama Zavoda redovito se ažurirala tzv. COVID traka, s uputama i preporukama korisnicima kako ostvariti određeno pravo te kako općenito ostvariti komunikaciju sa Zavodom u vrijeme trajanja epidemije.

Komunikacija s osiguranicima odvijala se putem redovitih komunikacijskih kanala Zavoda, tj. infotelefona, internetskih stranica Zavoda te pisanim i elektroničkim putem, a dinamika i intenzitet

bili su vezani uz aktualnost problematike. U 2021. je putem infotelefona (dostupni svakog radnog dana od 8 do 16 sati) preuzeto 73 417 poziva, što je povećanje za 16,01% u odnosu na prethodnu godinu.

Na internetskoj stranici, kao jednoj od bitnih komunikacijskih kanala, putem koje se najširа javnost informira o radu Zavoda te o aktualnim događajima vezanim uz mirovinsko osiguranje, doplatak za djecu i nacionalnu naknadu za starije osobe, objavljuju se osnovne informacije i podaci o Zavodu te pružaju usluge web-servisa korisnicima koji posjeduju korisničko ime i lozinku (vjerodajnice e-Pass). U sklopu sustava e-Građani, uz postojeće e-Usluge, od siječnja 2021. godine dostupna je i nova e-Usluga HZMO-a eMPP-1 kojom je obveznicima, poslodavcima pravnim i fizičkim osobama omogućeno da elektroničkim putem uspostavljaju prijave/promjene o utvrđenom stažu osiguranja i osnovici (obrazac eMPP-1) u svim postupcima prikupljanja nedostajućih podataka važnih za ostvarivanje prava na mirovinu.

O radu Zavoda javnost je informirana i preko profila Zavoda na društvenim mrežama, LinkedIn (63 objave), Facebook (147 objava), Instagram (117 objava) i YouTube (videozapisi tijekom 2021. godine ostvarili su 4 283 pregleda, vrijeme gledanja bilo je 121,5 sati i 40 novih pretplatnika). U rubrici *Postavite pitanje* (web-obrazac), elektroničkim putem u 2021. odgovoreno je na 27 040 pitanja. Najveći broj pitanja odnosio se na ostvarivanje prava na doplatak za djecu (tuzemni i inozemni) i mirovine, na rad uz mirovinu, staž i prijave na osiguranje, na prava iz mirovinskog osiguranja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i pripadnika HVO-a i članova njihovih obitelji te nacionalnu naknadu za starije osobe. U odnosu na godinu 2020. (kada je postavljeno 19 278 upita), u 2021. godini postavljeno je i odgovoreno na 27 040 upita, što je povećanje od 40,26%.

Pisanim putem odgovaralo se na *zahtjeve za pristup informacijama.* Zavodu su u 2021. podnesena 44 zahtjeva *prema Zakonu o pravu na pristup informacijama.* Svi su zahtjevi riješeni, a odgovoreno je na način i u roku (15 dana) utvrđenim navedenim Zakonom.

U ostvarivanju javnosti rada važno mjesto i u 2021. godini imalo je *izdavanje stručno-informativnih publikacija* Zavoda. Uz digitalnu publikaciju *Statističke informacije HZMO-a* (koja se objavljuje mjesečno), redovito je objavljivan i mjesečni prilog *Mirovinski vodič HZMO* u *Hrvatskom umirovljeničkom listu* i *info.HZMO* u publikaciji *SUH-a Glas umirovljenika.* Nadalje, izrađeno je pet informativnih brošura/letaka iz različitih područja rada Zavoda, koji su dostupni na infošalterima u područnim službama/uredima i Središnjoj službi te na internetskoj stranici Zavoda.

6. Financijsko poslovanje

Financijsko poslovanje Zavoda

Ukupni prihodi i primici Zavoda za 2021. godinu ostvareni su u iznosu od 45.318.163.590 kn i namijenjeni su financiranju sustava mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu te nacionalne naknade za starije osobe. U odnosu na 2020. godinu veći su za 3,0%. Ukupni rashodi i izdaci za 2021. godinu ostvareni su u iznosu od 45.308.930.079 kn i u odnosu na 2020. veći su za 3,0%. Višak prihoda i primitaka iznosi 9.233.511 kn.

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 43.499.971.058 kn, što čini 96,01% ukupnih rashoda i u odnosu na 2020. veći su za 3,2%.

Financijski rashodi za 2021. godinu iznosili su 19.928.407 kn, od toga se 19.084.246 kn odnosi na financijske rashode za isplatu mirovina, a 844.161 kn na ostale financijske rashode Zavoda (bankarske usluge, usluge platnog prometa, zatezne kamate i kamate za primljene kredite i zajmove). U strukturi ukupnih rashoda, financijski rashodi čine 0,05%, a u odnosu na 2020. godinu manji su za 20,9%. Financijski rashodi za isplatu mirovina u odnosu na 2020. godinu manji su za 9,2% zbog smanjenog broja korisnika kojima se mirovina isplaćuje preko pošte.

Rashodi za doplatak za djecu za 2021. iznosili su 1.252.173.835 kn, a u strukturi ukupnih rashoda čine 2,76%. U odnosu na 2020. godinu manji su za 2,7% zbog smanjenog prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 5,5% i prosječnog broja djece za 5,2%, a prosječni iznos doplatka za djecu veći je za 2,5%.

Rashodi za nacionalnu naknadu za starije osobe iznosili su 44.811.199 kn, a isplaćuju se prema Zakonu o nacionalnoj naknadi za starije osobe od 1. siječnja 2021. u iznosu od 800 kn mjesečno po korisniku. Prosječan broj korisnika za koje je isplaćena nacionalna naknada u 2021. godini iznosio je 4 931.

Rashodi za zaposlene za 2021. godinu iznosili su 335.073.222 kn, čine 0,74% ukupnih rashoda Zavoda, a u odnosu na 2020. godinu veći su za 3,0% ili 9.664.978 kn. Rashodi za bruto plaće iznosili su 278.752.763 kn, veći su za 3,1% u odnosu na 2020. godinu zbog povećanja osnovice za plaće za 4,04% od isplate u veljači 2021. godine i za 2% od isplate u veljači 2020. godine.

Materijalni rashodi u 2021. godini iznosili su 94.630.827 kn i u odnosu na 2020. godinu manji su za 5,1%, a u strukturi ukupnih rashoda čine 0,21%. Rashodi za materijal i energiju su za 1,7% veći u odnosu na ostvarenje prethodne godine zbog povećanih rashoda za energiju i rashoda za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje. Rashodi za usluge koje čine najveći dio materijalnih rashoda smanjeni su u odnosu na 2020. godinu za 5,7%. Smanjenje rashoda za usluge ostvareno je na uslugama tekućeg i investicijskog održavanja, promidžbe i informiranja, komunalnih usluga i rashodima za zakupnine i najamnine. Povećani su rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza (rent-a-car te ostali izdaci za komunikacije i prijevoz), rashodi za zdravstvene usluge (obvezni i preventivni zdravstveni pregledi i troškovi testiranja na SARS-CoV-2), rashodi za intelektualne i osobne usluge, rashodi za računalne usluge te rashodi za ostale usluge (grafičke, tiskarske i usluge kopiranja te usluge čuvanja imovine i osoba).

Poslovanje sredstvima za doplatak za djecu

Prema odredbama članka 31. Zakona o doplatku za djecu, sredstva za financiranje doplatka za djecu osiguravaju se u državnom proračunu. Za 2021. godinu ostvarena su u iznosu od 1.252.173.835 kn i u odnosu na isto razdoblje 2020. godine manja su za 2,7%.

Ukupni prihodi za 2021. godinu ostvareni su u iznosu od 1.252.173.835 kn. U odnosu na 2020. godinu manji su za 35.188.314 kn ili za 2,7%.

Ukupni rashodi doplatka za djecu za 2021. godinu ostvareni su u iznosu od 1.252.173.835 kn. U odnosu na 2020. godinu manji su za 35.188.314 kn ili za 2,7% zbog smanjenog prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 5,5% i prosječnog broja djece za 5,2%, a prosječni iznos doplatka za djecu veći je za 2,5%.

Unutar ukupnih rashoda doplatka za djecu uključena su i sredstva za isplatu pronatalitetnog dodatka (prema članku 18. Zakona o doplatku za djecu) koja su za 2021. godinu iznosila 270.113.500 kn.

7. Portfelj Zavoda

Na dan 31. prosinca 2021. ukupna nominalna vrijednost portfelja Zavoda, koji obuhvaća 31 trgovačko društvo, iznosila je 1.483.383.171,00 kuna. Iz portfelja Zavoda je osam društava uvršteno na listu Zagrebačke burze.

Vrijednost ukupnog portfelja Zavoda u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. smanjena je za 5.867.082,00 kn.

U 2021. godini od gospodarenja portfeljem naplaćeno je ukupno 37.451.616,54 kn, od toga s osnove naplate dividende 36.946.646,14 kn te od prodaje portfelja 504.970,40 kn.

Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (HMID) je tvrtka u 100%-tnom vlasništvu Zavoda. Osnovano je 1997., a posluje od 1998. godine. Od 1. srpnja 2013. djeluje u skladu sa *Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima*, a od 25. srpnja 2014. ima suglasnost Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) za osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima. Svrha i djelatnost Društva je osnivanje i upravljanje investicijskim, odnosno alternativnim investicijskim fondom u koji je prenesen dio portfelja Zavoda. HMID upravlja s dva alternativna investicijska fonda, a to su Kapitalni fond d. d. zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom i od studenoga 2018. HMID PLUS otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom. Nadzor nad radom

HMID-a kao i nad fondovima pod upravljanjem (Kapitalni fond i HMID PLUS) obavlja HANFA. HMID PLUS je otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom, čije je osnivanje odobrila HANFA 17. listopada 2018. Fond je s operativnim poslovanjem započeo 21. studenoga 2018. Ulagatelji u Fond mogu biti pravne osobe i/ili poslovni subjekti pod uvjetom da su kvalificirani odnosno profesionalni ulagatelji. Fond nije namijenjen malim ulagateljima.

Ukupno djelovanje HMID-a u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. može se definirati kao nastavak provedbe investicijskog cilja fondova pod upravljanjem, a to je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima. Osnovni prihod HMID-a je naknada za upravljanje fondovima, koja iznosi 2% godišnje od prosječne vrijednosti imovine fondova pod upravljanjem, smanjena za financijske obveze. U 2021. HMID je ostvario neto dobit u iznosu od 22.996.554 kune. Od početka rada HMID-a do danas, vlasniku (Zavodu) je isplaćeno sveukupno 269,7 milijuna kuna dobiti iz poslovanja HMID-a.

Kapitalni fond d. d. je zatvoreni alternativni investicijski fond, osnovan 26. ožujka 1999. prijenosom dijela dionica iz portfelja Zavoda, koji je Zavodu pripao na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Stoga je Zavod 100%-tni vlasnik Kapitalnog fonda. U skladu sa Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima, na temelju odobrenja HANFA-e od 5. studenoga 2014., Kapitalni fond posluje kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s javnom ponudom,* a na temelju odobrenja iste Agencije od 2. listopada 2015. kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom.* Investicijski cilj Fonda je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

Neto imovinska vrijednost (NIV) Kapitalnog fonda na dan 31. prosinca 2021. iznosila je 1.710.053.778 kuna. U 2021. godini Kapitalni fond ostvario je dobitak nakon oporezivanja od 3.647.620 kuna. Ostala sveobuhvatna dobit iznosi 396.483.540 kuna, a odnosi se na povećanje fer vrijednosti dionica u portfelju. Ukupna sveobuhvatna dobit u 2021. godini iznosi 400.131.161 kuna, a dobivena je kao zbroj dobiti nakon oporezivanja i ostale sveobuhvatne dobiti. Vrijednost neto imovine Fonda u 2021. godini je za 402.480.924 kuna ili 30,78% viša nego prethodne godine. Od početka poslovanja neto imovina Kapitalnog fonda rasla je po prosječnoj godišnjoj stopi (CAGR) od 6,69%. Ukupno je od početka rada Kapitalni fond povećao svoju imovinu za 362,39% ili za 1.340,2 milijuna kuna i isplatio dioničaru 166,34 milijuna kuna dividende.

8. Osvrt na izvršenje Godišnjeg plana Zavoda za 2021.

Provedbenim programom Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za razdoblje 2021. – 2024. kao jedan od ciljeva definiran je CILJ 1.2. ODRŽIV ZDRAVSTVENI I MIROVINSKI SUSTAV, a kao jedna od mjera usmjerenih na njegovo ostvarenje definirana je 16. Osiguranje osnovnog socijalno-zaštitnog prihoda za starije osobe.

Također, Provedbenim programom definiran je i CILJ 4.1. UČINKOVITA, TRANSPARENTNA I OTPORNA DRŽAVA, a mjere za njegovo ostvarenje, koje su u mjerodavnosti Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, su:

20. Unaprjeđenje rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

21. Nove elektroničke usluge Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U okviru CILJA 4.1. definirane su i mjere koje se odnose na potporne procese:

23. Upravljanje promjenama i inovacijama kroz oblikovanje, razvoj i praćenje strateških i operativnih planova te učinkovitim upravljanjem procesima

24. Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima

25. Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i građanima i ostalim korisnicima usluga.

Planom rada Zavoda za 2021. razrađene su mjere i aktivnosti radi postizanja ciljeva definiranih Provedbenim programom Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za razdoblje 2021. – 2024.

Radi ostvarenja navedenih ciljeva, Godišnjim planom rada Zavoda za 2021. planirana je provedba projekata vezanih uz zakonske izmjene i projekata za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda te aktivnosti u okviru redovitog poslovanja (mirovinsko osiguranje, ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, provedba međunarodnih ugovora i propisa Europske unije koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatak za djecu, pravni poslovi, uredsko poslovanje i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda, kadrovska politika i ljudski potencijali, upravljanje i gospodarenje imovinom Zavoda, ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje, nabava i investicije te održavanje i zaštita na radu, unutarnja revizija, kontrola i nadzor, informatički sustav Zavoda, javnost rada Zavoda).

Svi ključni, planirani poslovi obavljeni su planiranom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

X.

TABLIČNI PRILOG - POPIS TABLICA

	Redni broj tablice
Stanje općih podataka o Zavodu (stanje 31. prosinca 2021.)	*1*
Pregled broja osiguranika i korisnika mirovina prema godinama i vrstama osiguranja	*2*
Pregled broja korisnika i prosječnih svota mirovina (korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)	*3*
Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske (BDP) i izdaci za mirovinsko osiguranje prema godinama	*4*
Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka (prvi i drugi stupanj)	*5*
Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj)	*6*
Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)	*7*
Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju	*8*
Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu (tuzemno osiguranje)	*9*
Pregled medicinskog vještačenja	*10*
Pregled medicinskog vještačenja (tuzemno osiguranje)	*11*
Pregled rješavanja o pravima primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora	*12*
Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu primjenom uredbi EU (prvi i drugi stupanj, upravni postupak i neupravni postupak)	*13*
Pregled broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj) bez doplatka za djecu i nacionalne naknade	*14*
Pregled broja vođenih postupka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj) doplatka za djecu	*15*

STANJE OPĆIH PODATAKA U ZAVODU

Stanje: 31. prosinca 2021.

Tablica 1.

Redni broj	Područna služba / područni ured	OSIGURANICI		KORISNICI MIROVINA					Broj korisnika mirovina na 1000 osiguranika	DOPLATAK ZA DJECU	
				UKUPNO		Starosna	Invalidska	Obiteljska			
		Broj	Indeks 31.12.2021. / 31.12.2020.	Broj	Indeks 31.12.2021. / 31.12.2020.					Broj djece	Broj korisnika
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*
1.	BJELOVARU	31831	101,4	**31614**	97,9	22252	2932	6430	993	9454	4626
2.	DUBROVNIKU	43940	99,6	**31954**	98,2	24035	1965	5954	727	8682	4458
3.	GOSPIĆU	15109	102,3	**14582**	97,8	10041	1101	3440	965	3058	1553
4.	KARLOVCU	37014	102,5	**36239**	98,7	27026	2344	6869	979	7128	3771
5.	KOPRIVNICI	34854	101,5	**27472**	98,6	19172	3224	5076	788	9415	4563
6.	OSIJEKU - **PS**	90495	101,8	**78255**	98,4	53848	7354	17053	865	21978	11696
7.	POŽEGI	19776	101,7	**18756**	98,5	12654	2172	3930	948	9146	5026
8.	PULI - POLI	88409	103,5	**58062**	100,2	44394	4021	9647	657	10523	6069
9.	RIJECI - **PS**	114217	102,6	**91331**	99,9	69341	5804	16186	800	11465	5916
10.	SISKU	42417	102,0	**49301**	99,0	33672	3996	11633	1162	12799	6540
11.	SL. BRODU	40268	101,6	**34114**	98,8	22784	3066	8264	847	6688	3371
12.	SPLITU - **PS**	152961	102,8	**110801**	100,2	76459	12973	21369	724	34592	18286
13.	ŠIBENIKU	31884	102,7	**31070**	99,1	21672	2452	6946	974	7428	4015
14.	VARAŽDINU - **PS**	109814	101,7	**66439**	99,0	46976	8817	10646	605	19382	9315
15.	VIROVITICI	21717	102,0	**16068**	101,3	10735	1619	3714	740	7539	4078
16.	VUKOVARU	43185	99,8	**35834**	99,3	24968	3399	7467	830	15060	7551
17.	ZADRU	56960	103,2	**42304**	99,7	31508	2988	7808	743	12619	6480
18.	ZAGREBU - **PS ***	596821	102,6	**364900**	99,3	271761	31661	61478	611	62725	31667
UKUPNO		**1571672**	**102,3**	**1139096**	**99,3**	**823298**	**101888**	**213910**	**725**	**269681**	**138981**
19.	HRVATSKA VOJSKA	-	-	**15881**	100,1	6472	8242	1167	-	-	-
20.	HRVATSKI BRANITELJI	-	-	**70836**	99,7	3473	52399	14964	-	-	-
21.	HRVATSKO VIJEĆE OBRANE	-	-	**6788**	100,1		5770	1018	-	-	-
SVEUKUPNO		**1571672**	**102,3**	**1232601**	**99,3**	**833243**	**168299**	**231059**	**784**	**269681**	**138981**

NAPOMENA:

Prema Statutu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (NN br. 117/2012) status područne službe imaju: Osijek, Rijeka, Split, Varaždin i Zagreb **(dodatna oznaka - PS).**

Ostale ustrojstvene jedinice Zavoda imaju status područnog ureda.

* Primjena Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (NN br. 28/2014) i Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu HZMO-a od 1. rujna 2014.

PREGLED BROJA OSIGURANIKA I KORISNIKA MIROVINA PREMA GODINAMA I VRSTAMA OSIGURANJA

stanje na dan: 31. prosinca

Tablica 2

Godine	Radnici kod pravnih i fizičkih osoba			Obrtnici			Poljoprivrednici			Ukupno		
	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*
2001.	1249709	929371	1,34	78783	20355	3,87	73610	82394	0,89	1402102	1032120	1,36
2002.	1274293	939214	1,36	80471	20737	3,88	67217	82241	0,82	1421981	1042192	1,36
2003.	1301994	948523	1,37	82775	21355	3,88	59226	84671	0,70	1443995	1054549	1,37
2004.	1324474	958810	1,38	83840	21958	3,82	51791	84887	0,61	1460105	1065655	1,37
2005.	1368402	973793	1,41	83749	22528	3,72	46726	84250	0,55	1498877	1080571	1,39
2006.	1412215	993460	1,42	82736	23476	3,52	43219	83150	0,52	1538170	1100086	1,40
2007.	1457676	1015766	1,44	81963	24252	3,38	39824	81522	0,49	1579463	1121540	1,41
2008.	1488922	1043262	1,43	79149	25299	3,13	36777	79729	0,46	1604848	1148290	1,40
2009.	1421376	1069059	1,33	75051	26433	2,84	33806	78322	0,43	1530233	1173814	1,30
2010.	1373044	1095354	1,25	70616	27924	2,53	31703	77108	0,41	1475363	1200386	1,23
2011.	1369757	1109336	1,23	67998	29100	2,34	30378	74685	0,41	1468133	1213121	1,21
2012.	1339933	1115867	1,20	65252	29767	2,19	27555	72058	0,38	1432740	1217692	1,18
2013.*	1314437	1091008	1,20	62399	30402	2,05	23795	69405	0,34	1400631	1190815	1,18
2014.*	1315535	1125773	1,17	59951	31170	1,92	21914	66795	0,33	1397400	1223738	1,14
2015.*	1335123	1132614	1,18	57696	31657	1,82	20818	63749	0,33	1413637	1228020	1,15
2016.*	1363997	1140004	1,20	56558	32357	1,75	19633	61014	0,32	1440188	1233375	1,17
2017.*	1398144	1141667	1,22	57412	32920	1,74	19488	58064	0,34	1475044	1232651	1,20
2018.*	1427622	1147442	1,24	59853	33481	1,79	19437	55335	0,35	1506912	1236258	1,22
2019.*	1460981	1154346	1,27	64998	34261	1,90	19213	52504	0,37	1545192	1241111	1,25
2020.*	1450123	1156885	1,25	66963	34729	1,93	19214	49471	0,39	1536300	1241085	1,24
2021.*	1482564	1151883	1,29	70411	34846	2,02	18697	45872	0,41	1571672	1232601	1,28

* Provedba Zakona o mirovinskom osiguranju - članak 95. (NN broj 157/13)

PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA
(korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)

stanje: 31. prosinca 2021. Tablica 3

Vrste mirovina	Broj korisnika mirovina	Prosječna netomirovina	Udio prosječne netomirovine u netoplaći za prosinac 2021. (7.280)
0	*1*	*2*	*3*
Starosna	494300	2.849,66	39,14
Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35.	42641	3.771,56	51,81
Starosna mirovina prevedena iz invalidske	80015	2.514,41	34,54
Ukupno starosna	**616956**	**2.869,90**	39,42
Prijevremena starosna mirovina	205981	2.752,17	37,80
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36.	361	3.023,92	41,54
Sveukupno starosna	**823298**	**2.840,51**	39,02
Invalidska	101888	2.146,18	29,48
Obiteljska	213910	2.142,57	29,43
UKUPNO	**1139096**	**2.647,34**	**36,36**

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD REPUBLIKE HRVATSKE (BDP) I IZDACI ZA MIROVINSKO OSIGURANJE PREMA GODINAMA

Tablica 4

u 000 000 kn

Redni broj		G O D I N E														
		1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*
1.	Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske (BDP) tržišne cijene - tekuće ***(godišnji obračun*)***	118.828	130.828	148.416	164.127	168.387	180.782	194.138	213.122	234.578	253.194	272.357	296.915	324.783	349.157	333.333
2.	Ukupni rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	10.667	12.343	15.448	16.536	19.047	20.225	22.967	23.723	24.691	26.011	27.298	28.919	30.519	33.515	35.072
3.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u BDP-u (%)	8,98	9,43	10,41	10,08	11,31	11,19	11,83	11,13	10,53	10,27	10,02	9,74	9,40	9,60	10,52
4.	Rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za **mirovine i mirovinska primanja**	7.976	9.976	13.154	15.535	18.296	19.470	22.281	23.090	24.111	25.412	26.703	28.270	29.865	32.783	34.399
5.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za miovinsko osiguranje za mirovine i mir. primanja u BDP u %	6,71	7,63	8,86	9,47	10,87	10,77	11,48	10,83	10,28	10,04	9,80	9,52	9,20	9,39	10,32

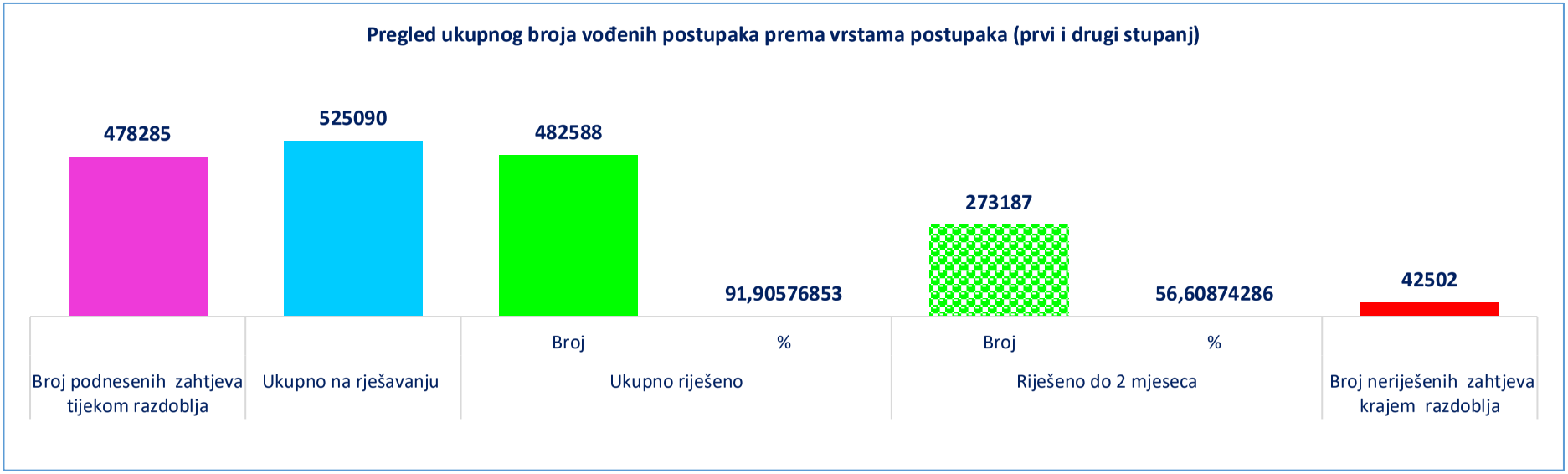
Redni broj		G O D I N E											
		2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
0	*1*	*17*	*18*	*19*	*20*	*21*	*22*	*23*	*24*	*25*	*26*	*27*	*28*
1.	Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske (BDP) tržišne cijene - tekuće ***(godišnji obračun*)***	332.223	337.572	334.592	335.955	335.292	344.034	355.920	372.355	390.856	412.228	378.349	431.454
2.	Ukupni rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	35.477	35.555	35.731	36.604	36.806	38.683	38.683	39.432	40.991	42.725	44.005	45.309
3.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u BDP-u (%)	10,68	10,53	10,68	10,90	10,98	11,24	10,87	10,59	10,49	10,36	11,63	10,50
4.	Rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za **mirovine i mirovinska primanja**	34.877	34.952	35.198	36.120	36.366	36.682	36.805	37.671	39.247	40.898	42.150	43.500
5.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za miovinsko osiguranje za mirovine i mir. primanja u BDP u %	10,50	10,35	10,52	10,75	10,85	10,66	10,34	10,12	10,04	9,92	11,14	10,08
6.	Rashodi doplatka za djecu						1.588	1.480	1.363	1.306	1.347	1.287	1.252
7.	Udio rashoda doplatak za djecu u BDP u %						0,46	0,42	0,37	0,33	0,33	0,34	0,29
8.	Rashodi nacionalne naknade												45
9.	Udio rashoda nacionalne naknade u BDP u %												0,01

IZVOR PODATAKA: Državni zavoda za statistiku (DZS) i Odjel plana i analize (HZMO).

Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka (prvi i drugi stupanj)

stanje na dan 31. prosinca 2021. Tablica 5

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovinsko osiguranje - **tuzemno**	143.830	164.620	143.956	87,45	99.525	69,14	20.664
2.	Mirovinsko osiguranje - **inozemno**	123.575	139.544	124.758	89,40	102.735	82,35	14.786
3.	Doplatak za djecu	203.905	209.417	202.613	96,75	61.868	30,54	6.804
4.	Nacionalna naknada	6.975	11.509	11.261	97,85	9.059	80,45	248
	UKUPNO	**478.285**	**525.090**	**482.588**	**91,91**	**273.187**	**56,61**	**42.502**
	Mirovinsko TUZ+INZ	267.405	304.164	268.714	88,35	202.260	75,27	35.450

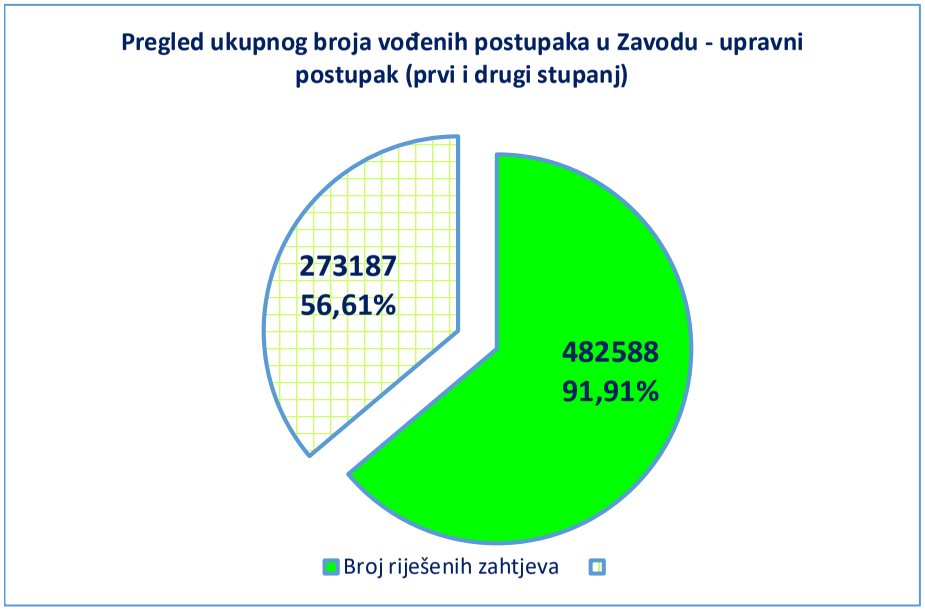

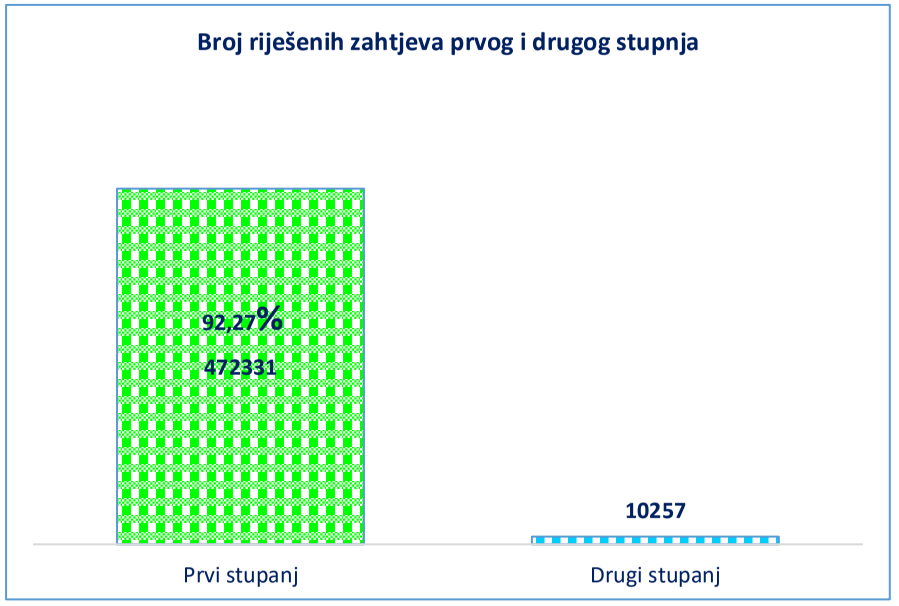
Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu - upravni postupak (prvi i drugi stupanj)

stanje na dan 31. prosinca 2021. Tablica 6

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj riješenih do 2 mjeseca	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	468.586	511.925	472.331	92,27	270.449	57,26	39.594
2.	Drugi stupanj	9.699	13.165	10.257	77,91	2.738	26,69	2.908
	UKUPNO	**478.285**	**525.090**	**482.588**	**91,91**	**273.187**	**56,61**	**42.502**

Napomena: uključeno tuzemno i inozemno osiguranje, matična evidencija, doplatak za djecu i nacionalna naknada.

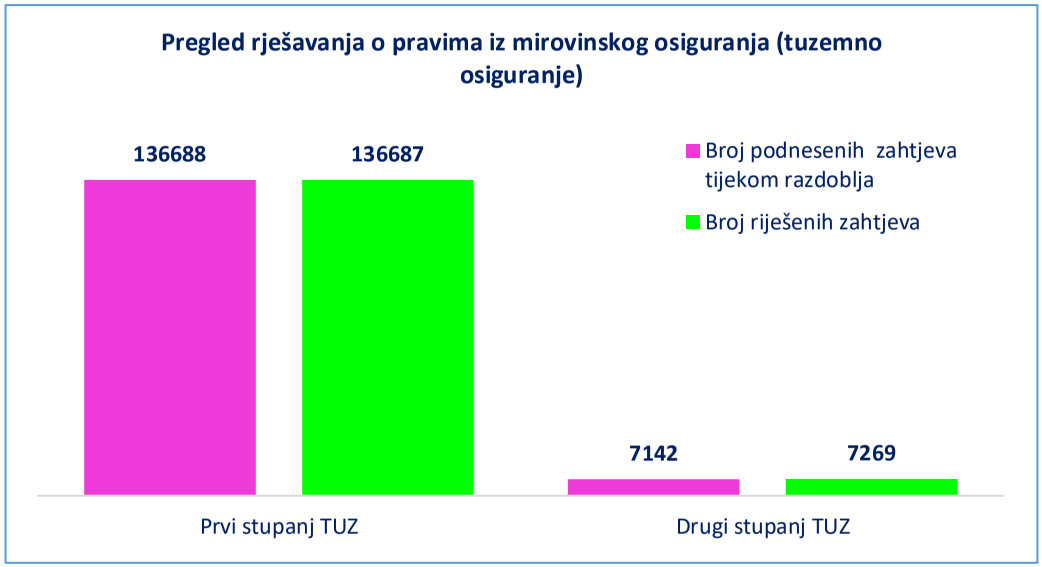

Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)

stanje na dan 31. prosinca 2021. Tablica 7

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj TUZ	136.688	155.150	136.687	88,10	97.736	71,50	18.463
2.	Drugi stupanj TUZ	7.142	9.470	7.269	76,76	1.789	24,61	2.201
	UKUPNO	**143.830**	**164.620**	**143.956**	**87,45**	**99.525**	**69,14**	**20.664**

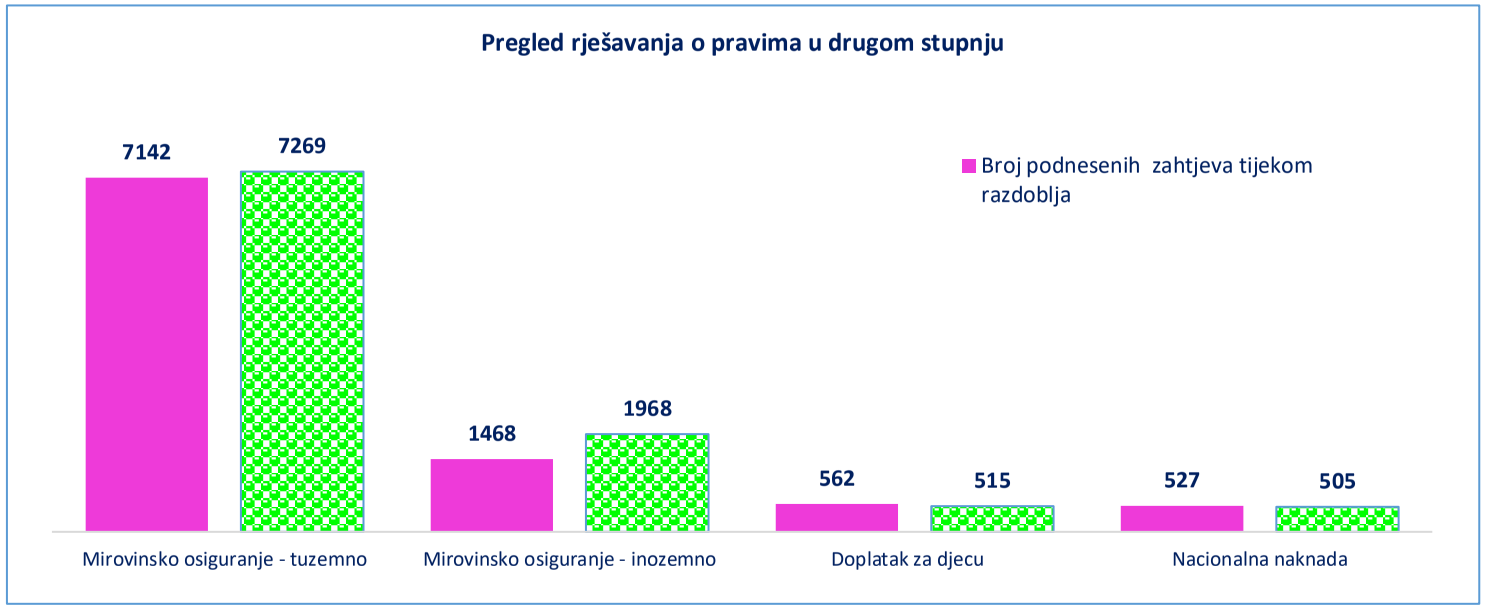
Napomena: nije uključen doplatak za djecu kao niti nacionalna naknada

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

stanje na dan 31. prosinca 2021. Tablica 8

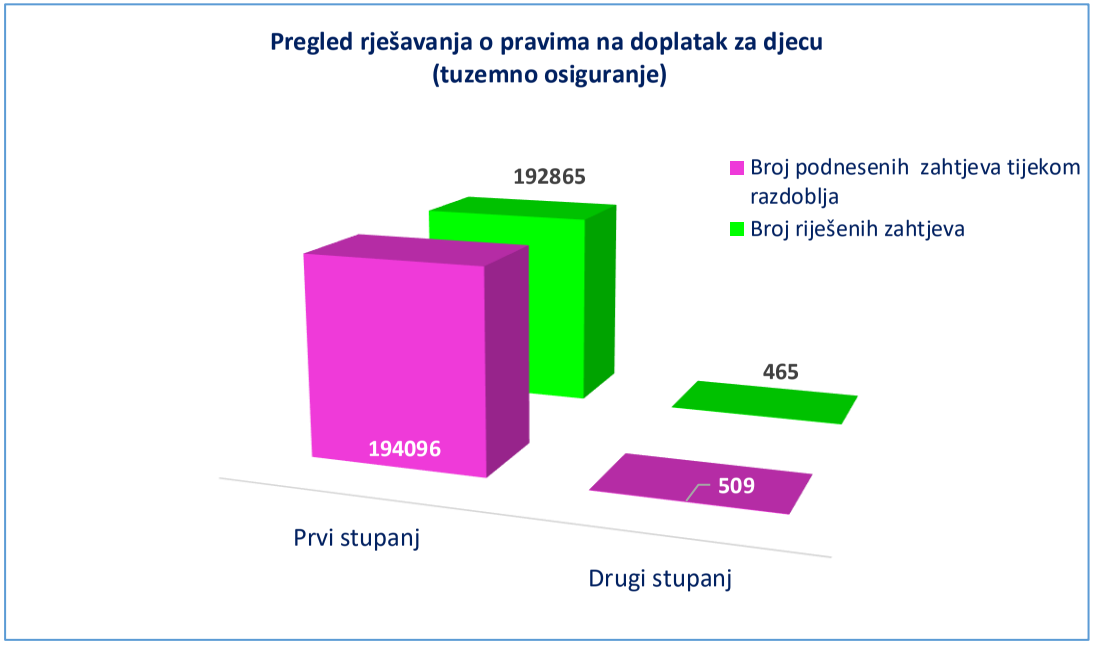
Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno	7.142	9.470	7.269	76,76	1.789	24,61	2.201
2.	Mirovinsko osiguranje - inozemno	1.468	2.494	1.968	78,91	557	28,30	526
3.	Doplatak za djecu	562	674	515	76,41	146	28,35	159
4.	Nacionalna naknada	527	527	505	95,83	246	48,71	22
	UKUPNO	**9.699**	**13.165**	**10.257**	**77,91**	**2.738**	**26,69**	**2.908**

Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu (tuzemno osiguranje)

stanje na dan 31. prosinca 2021. Tablica 9

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	194.096	196.843	192.865	97,98	3.978
2.	Drugi stupanj	509	606	465	76,73	141
	UKUPNO	**194.605**	**197.449**	**193.330**	**97,91**	**4.119**

Pregled medicinskog vještačenja

stanje na dan 31. prosinca 2021. Tablica 10

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	1	2	3	4	5	8
1.	Prvi stupanj	41.263	52.374	40.880	78,05	11.494
2.	Drugi stupanj	4.442	6.650	5.133	77,19	1.517
	UKUPNO	**45.705**	**59.024**	**46.013**	**77,96**	**13.011**

Napomena: uključeno tuzemno i inozemno osiguranje te doplatak za djecu

Pregled medicinskog vještačenja (tuzemno osiguranje)

stanje na dan 31. prosinca 2021. Tablica 11

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	1	2	3	4	5	8
1.	Prvi stupanj	29.943	37.966	30.542	80,45	7.424
2.	Drugi stupanj	3.807	5.523	4.261	77,15	1.262
	UKUPNO	**33.750**	**43.489**	**34.803**	**80,03**	**8.686**

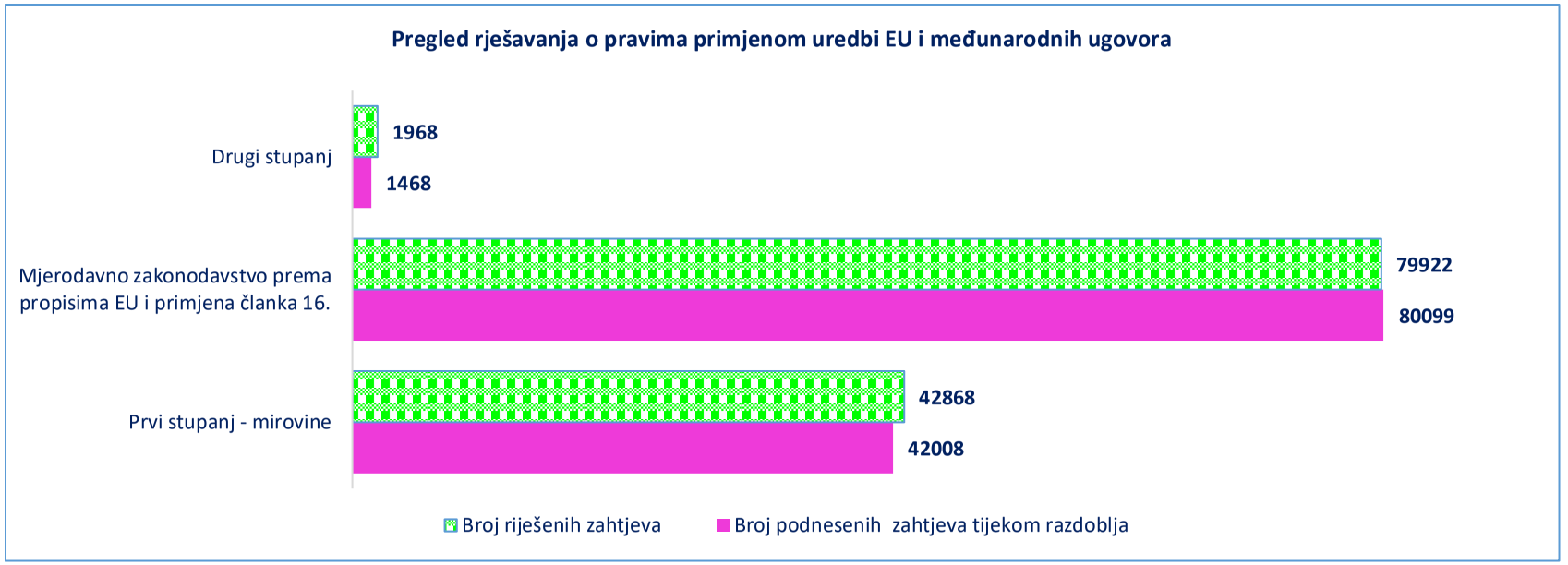
Napomena: nije uključen doplatak za djecu

Pregled rješavanja o pravima primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora

stanje na dan 31. prosinca 2021. Tablica 12

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj - mirovine	42.008	56.020	42.868	76,52	24.114	56,25	13.152
2.	Mjerodavno zakonodavstvo prema propisima EU i primjena članka 16.	80.099	81.030	79.922	98,63	78.064	97,68	1.108
3.	Drugi stupanj	1.468	2.494	1.968	78,91	557	28,30	526
	UKUPNO	**123.575**	**139.544**	**124.758**	**89,40**	**102.735**	**82,35**	**14.786**

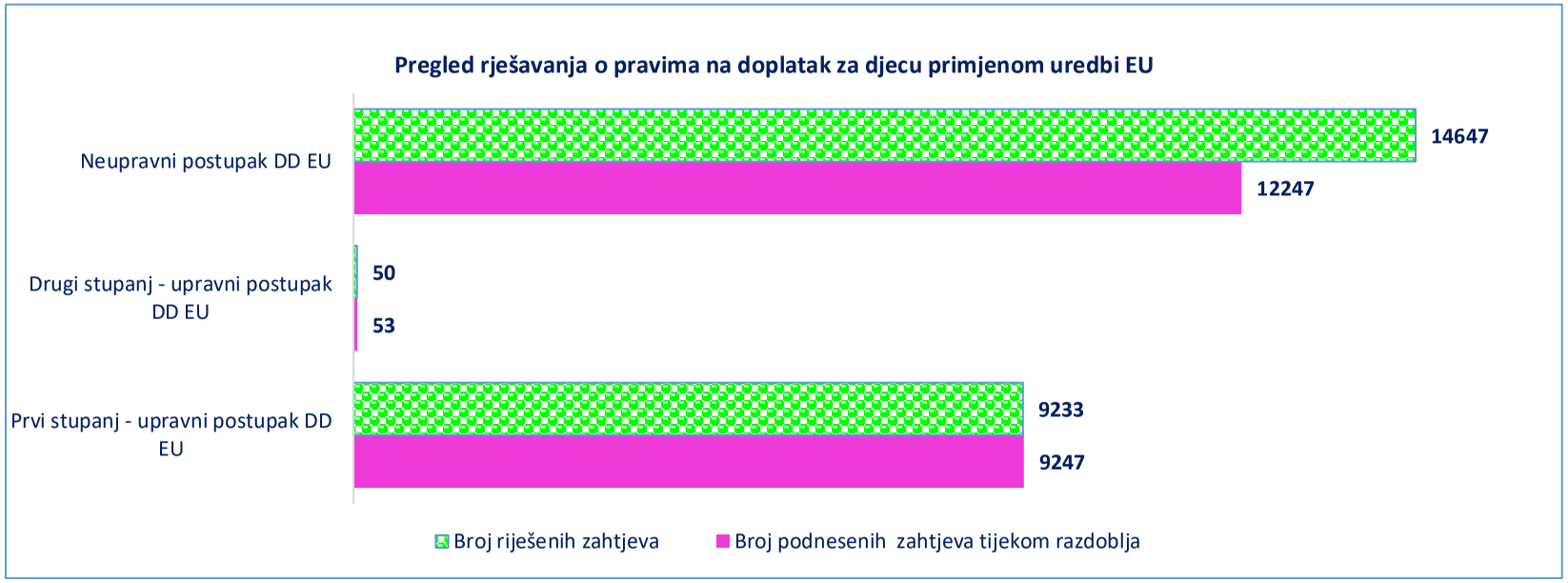
Napomena: nije uključen doplatak za djecu

Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu primjenom uredbi EU (prvi i drugi stupanj, upravni postupak i neupravni postupak)

stanje na dan 31. prosinca 2021. Tablica 13

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj - upravni postupak DD EU	9.247	11.900	9.233	77,59	2.486	26,93	2.667
2.	Drugi stupanj - upravni postupak DD EU	53	68	50	73,53	23	46,00	18
3.	Neupravni postupak DD EU	12.247	21.700	14.647	67,50	6.165	42,09	7.053
	UKUPNO	**21.547**	**33.668**	**23.930**	**71,08**	**8.674**	**36,25**	**9.738**

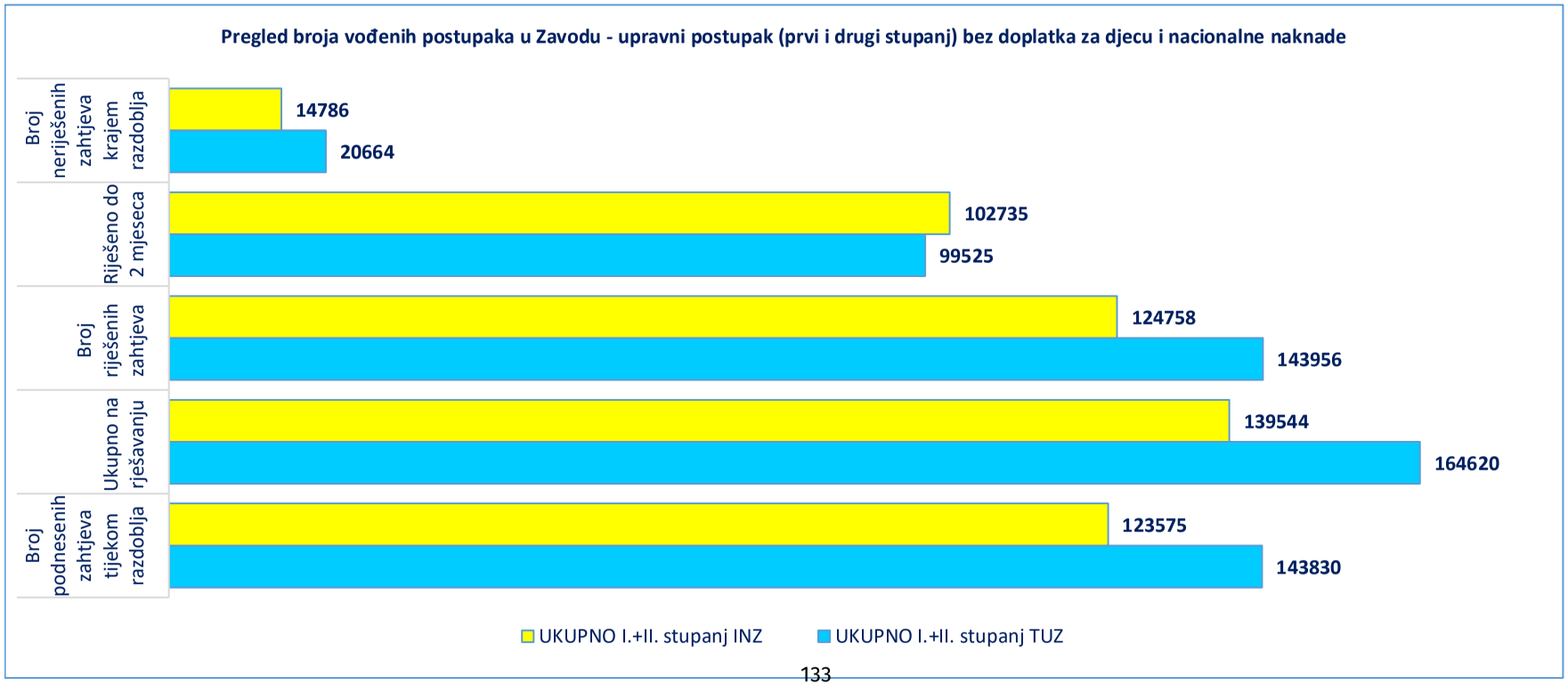

Pregled broja vođenih postupaka u Zavodu - upravni postupak (prvi i drugi stupanj) bez doplatka za djecu i nacionalne naknade

stanje na dan 31. prosinca 2021. Tablica 14

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	**Prvi stupanj**	**258.795**	**292.200**	**259.477**	**88,80**	**199.914**	**77,04**	**32.723**
	* TUZ	136.688	155.150	136.687	88,10	97.736	71,50	18.463
	* INZ	122.107	137.050	122.790	89,60	102.178	83,21	14.260
2.	**Drugi stupanj**	**8.610**	**11.964**	**9.237**	**77,21**	**2.346**	**25,40**	**2.727**
	* TUZ	7.142	9.470	7.269	76,76	1.789	24,61	2.201
	* INZ	1.468	2.494	1.968	78,91	557	28,30	526
	UKUPNO I.+II. stupanj (bez DD i NN)	**267.405**	**304.164**	**268.714**	**88,35**	**202.260**	**75,27**	**35.450**
	UKUPNO I.+II. stupanj TUZ	**143.830**	**164.620**	**143.956**	**87,45**	**99.525**	**69,14**	**20.664**
	UKUPNO I.+II. stupanj INZ	**123.575**	**139.544**	**124.758**	**89,40**	**102.735**	**82,35**	**14.786**

Napomena: nije uključen doplatak za djecu i nacionalna naknada

Pregled broja vođenih postupaka u Zavodu - upravni postupak (prvi i drugi stupanj) doplatka za djecu

stanje na dan 31. prosinca 2021. Tablica 15

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	1	2	3	4	5	8
1.	**Prvi stupanj**	**203.343**	**208.743**	**202.098**	**96,82**	**6.645**
	TUZ	194.096	196.843	192.865	97,98	3.978
	INZ	9.247	11.900	9.233	77,59	2.667
2.	**Drugi stupanj**	**562**	**674**	**515**	**76,41**	**159**
	TUZ	509	606	465	76,73	141
	INZ	53	68	50	73,53	18
	UKUPNO I.+II. stupanj doplatka za djecu	**203.905**	**209.417**	**202.613**	**96,75**	**6.804**
	UKUPNO I.+II. stupanj TUZ	**194.605**	**197.449**	**193.330**	**97,91**	**4.119**
	UKUPNO I.+II. stupanj INZ	**9.300**	**11.968**	**9.283**	**77,57**	**2.685**

